

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 229

49. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2006. szeptember 22.

Közleményszám	Tartalom	Oldal
	I Tájékoztatások	
		
	II Előkészítő jogi aktusok	
	Régiók Bizottsága	
	2006. június 14–15-i, 65. plenáris ülés	
2006/C 229/01	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának »Az erőforrások fenntartható felhasználásának előtérbe helyezése: a hulladékkezelés megelőzésére és a hulladékok újrafeldolgozására irányuló tematikus stratégia«, valamint: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a hulladékokról”	1
2006/C 229/02	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról”	18
2006/C 229/03	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról”	21
2006/C 229/04	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye – A Közös lisszaboni programjának végrehajtásáról: Politikai keretek az EU gyáriparának megerősítésére – egy integráltabb iparpolitikai megközelítés felé”	29
2006/C 229/05	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új keretstratégia a többnyelvűség ösztönzésére”	34
2006/C 229/06	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: A tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott 3. intézkedéscsomag	38

HU

Ár: 18 EUR

(folytatás a túloldalon)

2006/C 229/07	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: i2010: digitális könyvtárak”	51
2006/C 229/08	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása – modern KKV-politika a növekedésért és a foglalkoztatásért”	53
2006/C 229/09	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Az Európai Parlament állásfoglalása a kisebbségek védelméről és a megkülönböztetés elleni politikákról a kibővült Európában”	57
2006/C 229/10	Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának – a Bizottság hozzájárulása a gondolkodási időszak munkájához, és azon túl: D-terv: demokrácia, párbeszéd és vita” és „Fehér könyv az európai kommunikációs politikáról”	67

II

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2006. JÚNIUS 14–15-I, 65. PLENÁRIS ÜLÉS

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának »Az erőforrások fenntartható felhasználásának előtérbe helyezése: a hulladékkeletkezés megelőzésére és a hulladékok újrafeldolgozására irányuló tematikus stratégia», valamint: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a hulladékokról»

(2006/C 229/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság közleményére a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Az erőforrások fenntartható felhasználásának előtérbe helyezése: a hulladékkeletkezés megelőzésére és a hulladékok újrafeldolgozására irányuló tematikus stratégia” (COM(2005) 666 final), valamint a hulladékokról szóló, európai parlamenti és tanácsi irányelvvel tett javaslatra (COM(2005) 667 final – 2005/0281 (COD));

tekintettel az Európai Bizottság 2006. január 5-i határozatára, amely szerint az EK-Szerződés 175. cikke és 265. cikkének (1) bekezdése alapján felkéri a Régiók Bizottságát vélemény kidolgozására e tárgyban;

tekintettel elnökségének 2005. április 12-i határozatára, mely szerint a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízza e vélemény kidolgozásával;

tekintettel az Európai Bizottságnak a hulladék keletkezésének megelőzésére és újrafelhasználására irányuló stratégiáról szóló közleményéről (COM(2003) 301 final) megfogalmazott véleményére (CdR 239/2003) ⁽¹⁾;

tekintettel „A hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv regionális és helyi szintű végrehajtása” tárgyában kidolgozott előzetes jelentésére (CdR 254/2005);

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által 2006. április 3-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 47/2006 rev. 2, előadó: **Laust Grove Vejstrup**, Syddithy település önkormányzati tagja (DK/EPP));

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 14-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A Régiók Bizottsága

Általános megjegyzések

1.1 **üdvözli** az Európai Bizottság tematikus stratégiáját, mivel a stratégia a hulladék témakörének integrált, holisztikus megközelítését fogja át, amely sok lehetőséget nyújt az ökológiai téren szükséges további javulásra;

⁽¹⁾ HL C 73., 1983.3.21., 63. o.

1.2 **kiemeli**, hogy a hulladékgazdálkodási politika alapvető jelentőségű az egész környezetvédelmi politika szempontjából, ezért az egységes, átdolgozott hulladékgazdálkodás-politikai intézkedések nagymértékben hasznára válnak a környezetnek;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy a legtöbb tagállam helyi és regionális önkormányzatai jelentős részben felelősek az EU környezetvédelmi politikájának – melynek egyik legfőbb eleme a hulladékgazdálkodási politika – végrehajtásáért; szintén **megjegyzi**, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak kulcsfontosságú szerepet kellene játszaniuk abban, hogy új megközelítéseket és javaslatokat dolgozzanak ki a hulladékgazdálkodás terén végrehajtott intézkedésekre vonatkozóan;

1.4 **utal** arra, hogy jelentős erőfeszítésekre, illetve a helyi szinttel folytatott párbeszédre van szükség ahhoz, hogy a hulladék egyszerű ártalmatlanításától eljussunk a fenntartható hulladékgazdálkodási politikáig, melynek súlypontja a hulladékkeletkezés megelőzése, az újrahasználás, az újrafeldolgozás és a hasznosítás, valamint arra, hogy e feladat végrehajtásához a helyi és regionális önkormányzatoknak további emberi és pénzügyi erőforrásokra van szükségük;

1.5 **felhívja a figyelmet** a hulladékhierarchiára, amelynek a hulladékgazdálkodási politika legfőbb alapelvét kell képeznie, **megjegyz**i azonban, hogy nyitott az új rendszerek – például a termékek teljes életciklusát tekintetbe vevő, arányosan alkalmazott életciklus-szemlélet – iránt, ha azok hatékonyak és a gyakorlatban megvalósíthatónak bizonyulnak;

1.6 **figyelmeztet** azonban, hogy a tematikus stratégia átültetésére vonatkozóan egyes területeken, pl. abban a kérdésben, hogy a hulladék mikortól nem tekinthető hulladéknak, vagy a veszélyes hulladékok keverése esetén, a stratégia enyhíteni akar a szabályokon, ami szükségtelen és célszerűtlen, valamint hátrányos hatással járhat a környezetre nézve;

1.7 **utal** arra, hogy továbbra is szükség van egyértelmű jogszabályokra, pl. az újrafeldolgozás és a hasznosítás definíciójára vonatkozóan;

A stratégia célja:

1.8 **egyvetért** a tematikus stratégia céljával és az értékeléssel, amely szerint az EU hulladékgazdálkodási politikája képes csökkenteni az erőforrások elhasználása által a környezetre gyakorolt jelentősebb negatív hatásokat, illetve hogy az EU-nak újrahasznosító társadalommá kell válnia;

1.9 a tematikus stratégia céljainak leírását a hulladékhierarchiára való összpontosításként **értelmezi**;

A stratégiában felvázolt intézkedések

Az érvényes jogszabályok alkalmazása, egyszerűsítése és korszerűsítése

1.10 **ésszerűnek tartja**, hogy a tematikus stratégia a jelenlegi jogszabályok alkalmazásának és kiigazításának problémáira összpontosít, figyelembe véve a tudomány és a technika eredményeit;

1.11 **egyvetért** a tematikus stratégia súlypontjainak meghatározásával: az érvényes jogszabályok egyszerűsítése és korszerűsítése, amennyiben ez megkönnyíti a környezetvédelmi intézkedések végrehajtását;

A hulladékokról szóló új keretirányelv

1. cikk

1.12 **elégedetten veszi tudomásul** a hulladékhierarchiára való utalást, mivel a hulladékhierarchia fontos kiindulópontot

jelent a hulladékgazdálkodási szektor intézkedéseire, amelyeknek célja az ésszerű és sikeres hulladékgazdálkodási politika alapjának megteremtése;

1.13 **sajnálátát fejezi ki** amiatt, hogy a hierarchia három szintre szűkül. Az újrafelhasználás, az újrafeldolgozás és a hasznosítás egymás mellé rendelése ellentmond a különböző jogi aktusok szellemének;

1.14 **felteszi a kérdést**, hogy a cikk értelmezési mozgásterét tekintve a tagállamok a szükséges intézkedéseket hozzák-e meg és a legalkalmasabb eszközöket alkalmazzák-e a cikkben foglalt cél eléréséhez;

2. cikk

1.15 **sajnálátát fejezi ki** amiatt, hogy a hulladékáramokra vonatkozó speciális jogszabályok elfogadásának jogalapját törölték a szövegből;

3. cikk

1.16 **kiemeli**, hogy a „termelő” definíciója szerint a hulladékot kezelő szereplő mindig hulladéktermelőnek számít, függetlenül attól, hogy milyen változtatást végzett esetleg a hulladék jellegén vagy összetételén. Ez ellentmond az Európai Bizottság koncepciójának, amely szerint a hulladék egy bizonyos ponttól már nem tekintendő hulladéknak;

5. cikk

1.17 **helyesli** az elégetéssel történő energetikai hasznosítás definíciójának pontosítását, megjegyzi azonban, hogy továbbra is homályos a más kezelési formák révén történő hasznosítás;

8. cikk

1.18 **sajnálátát fejezi ki** a „szennyező fizet”-elvre történő utalás törlése miatt, amely a termelői felelősség alkalmazásának alapját képezi;

11. cikk

1.19 **sajnálattal állapítja meg**, hogy annak a koncepciónak a bevezetése, amely szerint a hulladék egy bizonyos ponttól kezdve nem tekinthető hulladéknak, valamint ennek a definíciója átfogó és célszerűtlen következményekkel járhat, többek között azzal, hogy:

- nem lehet többé követelményeket támasztani olyan termékek kezelésével szemben, amelyek eleget tesznek annak a definíciónak, amely meghatározza, hogy a hulladék mikortól nem tekintendő hulladéknak;
- nem lehet nyomon követni azokat a termékeket, amelyek eleget tesznek annak definíciónak, amely meghatározza, hogy a hulladék mikortól nem tekintendő hulladéknak;

– megszűnik az utasítási jog, illetve a hasznosítási kötelezettség olyan termékek esetében, amelyek eleget tesznek annak definíciónak, amely meghatározza, hogy a hulladék mikortól nem tekintendő hulladéknak.

1.20 **megállapítja**, hogy az a koncepció, amely szerint a hulladék egy bizonyos ponttól kezdve nem tekinthető hulladéknak, olyan hulladékáramokra korlátozódik, amelyek esetén ez valóban a környezet előnyére szolgál, **megállapítja** azonban, hogy a koncepció alkalmazási területének elhatárolása nagyon homályos, mivel a „tényleges környezeti előny” fogalmának jelentését a szöveg nem határozza meg közelebből;

12. cikk

1.21 **üdvözli**, hogy a veszélyes hulladékokról szóló irányelv és a keretirányelv egyetlen keretirányelvben egyesül;

16. cikk

1.22 **sajnálataát fejezi ki** amiatt, hogy a veszélyes hulladék különválasztására alkalmazandó rendelkezések nem mondják ki elég világosan, hogy a keverés minden szereplő számára tilos (ideértve a hulladékot előállító, gyűjtő és szállító feleket), a 19. cikk értelmében erre engedélyt kapott üzemek kivételével (vö. (1) bekezdés a) és d) pont);

21. cikk

1.23 **támogatja** az Európai Bizottság arra irányuló törekvését, hogy a hulladékkezelési engedélyek esetében minimális követelményeket határoz meg olyan szinteken, amelyek az egészség- és környezetvédelem magas színvonalát biztosítanak, **szót emel azonban az ellen**, hogy az Európai Bizottság határozhassa meg ezeket a minimális követelményeket nem demokratikus komitológiai eljárás során;

25. cikk

1.24 **üdvözli** a hulladékkezelés utolsó szakaszában részt vevők regisztrálásával kapcsolatos rendelkezéseket;

26. cikk

1.25 **helyesli** a hulladékgazdálkodási tervekkel szemben támasztott magasabb követelményeket, mivel a tervek hasznos és rugalmas eszköznek tekinthetők, amelyek e terület példaeértékű eljárás módjainak terjesztéséhez is hozzájárulhatnak;

1.26 **üdvözli** a gazdasági eszközök – mint az anyagokra és a kezelésre kivetett ill. a hulladékkezelés megelőzésével kapcsolatos illetékek – hulladékgazdálkodási téren való alkalmazására való felszólítást, és **utal arra**, hogy egyes országok már pozitív tapasztalatokra tettek szert ezzel kapcsolatban; ugyanakkor **hangsúlyozza**, hogy a gazdasági eszközök jelenleg

különböző alkalmazása torzíthatja a versenyfeltételeket, kiemelve annak szükségességét, hogy a belső piac zavartalan működése biztosított legyen;

30. cikk

1.27 **sajnálataát fejezi ki** amiatt, hogy az Európai Bizottság az egyes tagállamokra hagyja az elért eredmények mérésére szolgáló mutatók kifejlesztését; ezért **nyomatékosan kéri** az Európai Bizottságot, hogy közösségi szinten határozza meg az említett minimális célkitűzéseket és mutatókat;

32. cikk

1.28 **üdvözli** a hulladékok összegyűjtőire és szállítóira vonatkozó új rendelkezéseket;

V. melléklet

1.29 a táblázatokat hasznos eszköznek **tartja** az irányelv korlátlan átültetésének biztosítására;

Az életciklus-szemlélet bevezetése

1.30 az életciklus-elemzéseknek a tematikus stratégia keretében való bevezetését hasznos kezdeményezésnek **tartja**, amely figyelembe veszi a termék környezetre gyakorolt hatását egész életciklusa során, **bírálja** azonban, hogy a tematikus stratégia csak nagyon korlátozott terjedelemben foglalkozik a ciklusok korai szakaszával, vagyis a gyártókkal és a környezetbarátabb termékek tervezésére vonatkozó felelősségükkel, és **úgy véli**, hogy az irányelvet egyértelműen össze kell kapcsolni a REACH-irányelvvel, hogy lehetőleg már a termékek előállítása során se keletkezzen veszélyes hulladék, illetve csökkenjen annak veszélyessége;

1.31 **megkérdőjelezi** továbbá az ilyen elemzések készítését. Döntő jelentőségű az, hogy egyértelműen meg legyen határozva, mely szereplők illetékesek az ilyen elemzések érvényesítésében, mivel egyébként az elemzések jelentősége csökken, így nem tölthetik be a nekik szánt funkciót.

Az ismeretek szélesítése

1.32 **támogatja** az Európai Bizottság törekvését az ismeretek gyarapítása, a kutatás és a fejlesztés támogatására a hulladékágazat terén, mivel a több ismeret és információ központi eleme a gyártók és a hatóságok hulladékkezelési gyakorlata javításának, valamint a hulladék fogyasztók általi csökkentésének; ugyanakkor a legtöbb tagállamban gyakorolt felelősségmegosztásra való tekintettel **megjegyzi**, hogy a helyi és regionális szinten már meglévő, megalapozott ismeretekre kell építeni; **úgy érzi**, hogy a hulladékstratégia arról tanúskodik, hogy közösségi szinten különbözőek az ismeretek alapjai a

következő szervek keretében: Európai Környezetvédelmi Ügynökség, Eurostat, Közös Kutatóközpont, a sevillai Európai Hivatal, valamint a Környezetvédelmi Főigazgatóság információszolgálatának „Science for Environment Policy” című új internetes portálja. A helyi és a regionális szereplők számára döntő fontosságú, hogy az Európai Bizottság pontosabban meghatározza a fenti tudományos központoknak jutó feladatokat, összehangolja és strukturálja vizsgálataikat, valamint könnyen hozzáférhetővé tegye a rendelkezésre álló ismereteket;

A hulladékkezelés megelőzése

1.33 **egyetért** azzal, hogy a tagállamokban ambiciózusabb politika szükséges a hulladékkezelés megelőzésére vonatkozóan, és ennyiben **ésszerűnek tartja** a hulladékkezelés megelőzését célzó programok létrehozásának követelményét;

Az újrahasznosító európai társadalom felé

1.34 **kiemeli**, hogy központi jelentőségű a tagállamok egyenlő kiindulási feltételeinek megteremtése az ökológiai szempontból célszerűtlen cselekvések – pl. a szabványdömping – elkerüléséhez, ezért támogatja az Európai Bizottság e téren tett kezdeményezését;

1.35 **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy szociális elemeket is bevonjanak a környezetvédelmi politikába, és örömmel veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság felismeri a hulladékgazdálkodás, illetve az újrafeldolgozó ágazat magas növekedési rátáját és nagy munkaigényét; ugyanakkor vitára **hív fel** azzal kapcsolatban, hogy a stratégia végrehajtása valóban hozzájárul-e az európai szintű munkahelyteremtéshez;

1.36 **megjegyz**i, hogy a stratégia e célkitűzése csak akkor valósulhat meg, ha a jogszabályok a bizonyosság olyan fokát nyújtják, amely megfelel a további újrafeldolgozási fejlesztéseket célzó tervezési és beruházási perspektíváknak;

Nyomon követés és értékelés

1.37 **megjegyz**i, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lényeges szerepet játszanak a tematikus stratégia megvalósításában, így fontos feladat hárul rájuk a tematikus stratégia figyelemmel kísérésének és értékelésének biztosítása során is; ezért kiemelt szerepet **kér** az egyes uniós tagállamok hulladékkezelési politikája alkalmazásának kulcsfontosságú szereplőjeként.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **sajnálata**t fejezi ki a hulladékkeverés tilalmának jelentős fellazítása, a tilalomnak a keverés bizonyos feltételek mellett történő engedélyezésével való helyettesítése, valamint a keverés meghatározásának szűkítése miatt, ami nagy környezeti veszélyekkel járó jelentős változtatásnak tekinthető; ezért inkább a veszélyes hulladékok keverése teljes tilalmának fenntartását **ajánlja**;

2.2 **arra szólít fel**, hogy a 2010-es értékelés és a jövőbeli értékelések során a technológiai fejlődés fényében fejtsék ki azt is, hogy az energetikai hasznosítást az új berendezések esetében a javasolt 65 % fölé kell-e növelni, valamint hogy támaszthatók-e más követelmények az újrafeldolgozó létesítményekkel szemben.

A Régiók Bizottsága ajánlásai

1. ajánlás

17a) preambulumbekzdés

Véleménytervezet	Az RB módosítása
	<u>17a) preambulumbekzdés</u> A kezelési kapacitás megfelelő megtervezése végett a tagállamok az energiatermeléssel járó elégetésre szánt hulladék esetében hivatkozhatnak a közelség és önellátás elvére, illetve alkalmazhatják azt annak biztosítása érdekében, hogy a területükön keletkezett éghető hulladék eljusson az országon belüli égetőművekbe.

Indokolás

Az energiatermeléssel járó elégetés hasznosítási műveletté való tervezett átműködése bizonyos országokban aszimmetriához vezethet a beépített elégetési teljesítmény, illetve a kezelendő mennyiség között, még abban az esetben is, ha a nyújtott teljesítmény megfelel az ország igényeinek. Az illetékes hatóságok számára ilyen esetekben lehetővé kellene tenni az elégetni való hulladék behozatalának korlátozását, hogy ezáltal biztosítva legyenek a jogalkotási területükön termelődött hulladék feldolgozási lehetőségei.

2. ajánlás

1. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
Ez az irányelv az erőforrások használatának keretében történő hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás globális környezeti hatásainak csökkentését célzó intézkedéseket határoz meg. Ugyanebből a célból tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében a tagállamoknak prioritásként kezelt intézkedéseket kell tenniük a hulladékkezelés megelőzése vagy csökkentése, illetve a hulladékkezelés káros hatásainak csökkentése érdekében és másodsorban a hulladék újrahasználat, újrafeldolgozással vagy egyéb hasznosítási műveletekkel történő hasznosítása érdekében.	1. a) Ez az irányelv az erőforrások használatának keretében történő hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás globális környezeti hatásainak csökkentését célzó intézkedéseket határoz meg. b) Ugyanebből a célból tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében a tagállamoknak prioritásként kezelt intézkedéseket kell tenniük a hulladékkezelés megelőzése vagy csökkentése, illetve a hulladékkezelés káros hatásainak csökkentése érdekében és másodsorban a hulladék újrahasználat, újrafeldolgozással vagy egyéb hasznosítási műveletekkel történő hasznosítása érdekében. – a hulladékkezelés megelőzése vagy csökkentése, illetve a hulladékkezelés káros hatásainak csökkentése érdekében, valamint – a hulladék újrafelhasználásával, – újrafeldolgozással, – vagy egyéb hasznosítási műveletekkel történő hasznosítása, – illetve a hulladék ártalmatlanítása érdekében, 2. a) <u>a közösségi szinten elfogadott környezetvédelmi mutatók alapján a tagállamok az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott prioritásoktól eltérő intézkedéseket hozhatnak.</u> b) <u>A szóban forgó mutatók kifejlesztéséig és elfogadásáig a tagállamok az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott prioritásoktól szintén eltérhetnek, amennyiben a hatásvizsgálat világosan arra utal, hogy egy alternatív kezelési opció jobb eredményekhez vezet az adott hulladékáram vonatkozásában.</u> 3. <u>A (2) bekezdés b) pontjában említett felmérések eredményeinek érvényesítéséért az illetékes nemzeti hatóságok tartoznak felelősséggel. Az érvényesített eredményeket jelentés formájában továbbítják az Európai Bizottságnak, ahol ezeket felülvizsgálják a 36. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárás szerint.</u>

Indokolás

Az EGSZB üdvözlí az életciklus-szemplétmódot mint irányadó elvet. Az életciklus-szemplélet eszközei azonban ma még nem jelentik a hulladékhierarchia működési alternatíváját. Még évekbe telhet, amíg a szóban forgó eszközök használatára vonatkozó általános módszerek elfogadására sor kerül közösségi szinten. Addig is fontos, hogy tisztázódjon az életciklus-szemplélet és a politikailag megalapozott hulladékhierarchia közötti kapcsolat, újra leszögezve, hogy ez utóbbi marad a hulladékgazdálkodási politika vezérlő eleme. A (2) bekezdés a) és b) pontjában megfogalmazott hierarchiától való derogáció lehetősége biztosítja a kellő rugalmasságot, és egyidejűleg ösztönzi az életciklus-szemplélet eszközeinek további fejlesztését. Tekintettel a már meglévő ismeretlapra a helyi és regionális önkormányzatoknak kulcsfontosságú szerepet kellene játszaniuk az ilyesfajta eszközök gyakorlati használatra alkalmassá tételében.

A helyi önkormányzatoknak, illetve a hulladékkezelőknek világosan körülhatárolt feladatkörrel kell bírniuk, az életciklus-felmérések eredményeinek érvényesítéséért felelős szerv meghatározása pedig fontos javítást jelent a javaslat szövegéhez képest. A (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálati folyamat biztosítja, hogy a felméréseket ne használják a nemzeti piacok védelmére, és az életciklus-szemplélet bevezetése ezáltal ne vezessen az egyenlő feltételeket biztosító játéktér torzulásához.

3. ajánlás

2. cikk – 5. (új) pont

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
	5. Külön irányelvek a hulladék meghatározott kategóriáinak kezelésére vonatkozó specifikus szabályokat írhatnak elő meghatározott esetekre vagy a jelen irányelv szabályait helyettesítendő. Az Európai Bizottság a hulladékáramokat rendszeres felülvizsgálatnak veti alá, hogy felmérje azokat a további, összehangolt európai követelmények kialakítását célzó prioritásokat, melyek a hulladékkezelést az előnyben részesített kezelési opciók irányába mozdítják.

Indokolás

A módosítás szövege megismétli a jelenlegi hulladék keretirányelv 2. cikkének (2) bekezdésében foglaltakat. A hulladékáramokra vonatkozó külön irányelvek elfogadásának jogi alapját teremti meg, hiszen további irányelvek elfogadásának szükségességét nem szabad kizárni. A javasolt módosítás a 11. cikket módosító 9. indítványra vonatkozó, javasolt irányelvek jogi alapját is megteremti. A módosításnak szintén új eleme az irányított hulladékkezelésre vonatkozó követelmény. Ez a megközelítés, amely meghatározott hulladékáramok kezelésmódjának kiválasztását kívánja harmonizálni, kiegészíti az egyenlő esélyeket biztosító játéktér kialakítására vonatkozó létesítményi szabványok létrehozását.

4. ajánlás

3. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
3. cikk Fogalommeghatározások Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi meghatározások érvényesek: a) „hulladék”: olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles; b) „termelő”: akinek a tevékenysége során hulladék keletkezik vagy bárki, aki előkészítő feldolgozási folyamatot, keverést vagy egyéb olyan műveletet végez, amely ezen hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez; c) „birtokos”: a hulladék termelője, vagy az a természetes vagy jogi személy, akinek a hulladék a birtokában van; d) „gazdálkodás”: a hulladékok gyűjtése, szállítása, hasznosítása és ártalmatlanítása, beleértve az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását is lezárásuk után; e) „gyűjtés”: a hulladék összeszedése, annak egy hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítása céljából; f) „újrahasználat”: bármilyen hasznosítási művelet, amelynek következtében a már hulladékká vált termékeket vagy összetevőket újra felhasználják ugyanarra a célra, mint amire eredetileg azokat szánták; g) „újrafeldolgozás”: a hulladék hasznosítása termékként vagy anyagként az eredeti vagy egyéb célra. Ebbe nem tartozik bele az energia hasznosítása;	3. cikk Fogalommeghatározások Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi meghatározások érvényesek: a) „hulladék”: olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles; b) „veszélyes hulladék”: – az a hulladék, amelyeknek a III. mellékletben szereplő tulajdonságok közül legalább egy tekintetében a koncentrációja meghaladja a veszélyes készítményekről szóló 88/379/EGK irányelvben szereplő határértéket (lásd a III. A mellékletben található listát) - vagy – az a hulladék, amelyeknek a III. mellékletben szereplő tulajdonságok közül legalább egy tekintetében a koncentrációja meghaladja a veszélyes készítményekről szóló 88/379/EGK irányelvben szereplő határértéket (lásd a III. A mellékletben található listát), és amelyet a 4. cikk alapján elkészített, hulladékokról szóló listán csillaggal jelöltek – a veszélyes háztartási hulladékot csak onnantól kezdve kell veszélyes hulladéknak tekinteni, amikor azt hulladékkezelő vállalkozások, illetve hulladékgyűjtéssel foglalkozó magán- vagy közintézmények összegyűjtik;

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
h) „hulladék ásványolajok”: bármely ásványi eredetű kenőolaj vagy ipari olaj, amely az eredeti rendeltetési céljának megfelelően tovább már nem használható fel, különösen a hulladékká vált motorolajok és sebességváltó-olajok, az ásványi eredetű kenőolajok, turbinaolajok és hidraulikaolajok; i) „kezelés”: hasznosítás vagy ártalmatlanítás.	c) „hulladékkeverék”: olyan hulladék, amely kettő vagy több fajta hulladék szándékos vagy nem szándékos keveréséből jön létre, és amely nem szerepel külön pontként a hulladékszállításról szóló 259/93/EGK tanácsi és parlamenti rendelet III., III. B, IV. és IV. A mellékleteiben. Nem tekintendő hulladékkeveréknek az egyszerre szállított kettő vagy több fajta hulladék, amennyiben az egyes hulladékfajták el vannak különítve egymástól; h) d) „hulladék ásványolajok”: bármely ásványi eredetű kenőolaj vagy ipari olaj, amely az eredeti rendeltetési céljának megfelelően tovább már nem használható fel, különösen a hulladékká vált motorolajok és sebességváltó-olajok, az ásványi eredetű kenőolajok, turbinaolajok és hidraulikaolajok; h) e) „termelő”: akinek a tevékenysége során hulladék keletkezik (eredeti termelő) vagy bárki, aki előkészítő feldolgozási folyamatot, keverést vagy egyéb olyan műveletet végez, amely ezen hulladék jellemben vagy összetételében változást eredményez (új termelő); e) f) „birtokos”: a hulladék termelője, vagy az a természetes vagy jogi személy, akinek a hulladék a birtokában van; g) „kereskedő”: olyan személy, aki saját maga vásárol, illetve ad tovább hulladékot, beleértve azokat a kereskedőket is, akik fizikailag nem válnak a hulladék tulajdonosává; h) „bróker”: a hulladék hasznosítását illetve ártalmatlanítását mások nevében megszervező személy, beleértve azokat a brókereket is, akik fizikailag nem válnak a hulladék tulajdonosává; h) i) „gazdálkodás”: a hulladékok gyűjtése, szállítása, hasznosítása és ártalmatlanítása, beleértve az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását is lezárásuk után; j) „környezetbarát gazdálkodás”: gyakorlati intézkedések hozatala annak érdekében, hogy a hulladék kezelése az emberi egészségnek és a környezetnek a hulladék esetleges káros hatásaival szembeni védelme mellett történjen; e) k) „gyűjtés”: a hulladék összegyűjtése, annak egy hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítása céljából, beleértve a hulladéknak a szállítás során történő cseréjét és ideiglenes tárolását a begyűjtés előtt vagy a szállítás során; l) „kezelés”: hasznosítás vagy ártalmatlanítás, beleértve az olyan ideiglenes műveleteket, mint a hasznosítás vagy az ártalmatlanítás művelete előtti keverés, elegyítés, átcsomagolás, csere és tárolás; m) „megelőzés”: minden olyan tevékenység, amely az anyag hulladékká válása előtt zajlik, és amelynek célja a hulladék termelődésének, káros hatásának, illetve általában véve a források használatánál jelentkező környezeti hatásoknak a csökkentése; h) n) „újrafelhasználás”: bármilyen hasznosítási művelet, amelynek következtében a már hulladékká vált termékeket vagy összetevőket a tisztítást, illetve a javítást leszámítva előkészítés nélkül újra felhasználják ugyanarra a célra, mint amire eredetileg azokat szánták;

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
	g) o) „újrafeldolgozás”: a hulladék hasznosítása terméként vagy anyagként az eredeti vagy egyéb célra. Ebbe nem tartozik bele az energia hasznosítása;
	p) „hasznosítás”: minden olyan kezelési művelet, amely
	– következtében a hulladékot hasznos célra használják, vagy az üzemben vagy pedig a szélesebb értelemben vett gazdaságban más olyan erőforrások helyettesítésére, amelyeket egyébként erre a célra használtak volna, illetve előkészítik ilyen célú felhasználásra
	– megfelel a hatékonysági kritériumoknak, melyek alapján úgy értékelhető, hogy hasznos célra kerül felhasználásra
	– biztosítja, hogy a globális környezeti hatást nem rontja a hulladék más források helyett történő felhasználása
	– biztosítja, hogy a környezetszennyező anyagok a folyamat során nem kerülnek a végtermékbe
	q) „ártalmatlanítás”: bármely kezelési művelet, amely nem felel meg a hasznosítás kritériumainak.

Indokolás

A cikknek tartalmaznia kell minden, a hulladékkezelésről szóló irányelv rendelkezéseivel kapcsolatban releváns meghatározást. Emellett a meghatározásoknak összhangban kell lenniük a hulladékkezeléssel kapcsolatos eddig elfogadott jogszabályokkal, főként a hulladékszállításról szóló rendelettel. Jelen módosító indítvány ezért a következőket javasolja:

- a 3. cikkben az Európai Bizottság javaslatának szövegében szereplő definíciók összegyűjtését,
- a hiányzó definíciók hozzáadását (pl. a 25. cikkben meghatározás nélkül használt „kereskedő” és „bróker” szavakat) olyan definíciók átvételével, amelyeket együttdöntési eljárás keretében már elfogadtak az új hulladékszállításról szóló rendelet jóváhagyásával összefüggésben,
- bizonyos javasolt fogalom meghatározások világosabbá tételét.

5. ajánlás

4. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A Bizottság összeállítja a hulladékok jegyzékét a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban.	A Bizottság összeállítja a hulladékok jegyzékét a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, legkésőbb két évvel a 39. cikkben rögzített hatálybalépést követően.
A jegyzékben szerepelnek a 12-15. cikk alapján veszélyesnek minősülő hulladékok, tekintetbe véve a hulladék eredetét és összetételét és szükség esetén a koncentráció határértékeit.	A hulladékok jegyzéke a jelenlegi listán alapul, amely az új jegyzék hatálybalépéséig érvényes marad. Az új hulladék-jegyzék az anyagok lényeges tulajdonságairól (összetétel és az összetevők koncentrációja) is tartalmaz adatokat.
	A jegyzékben szintén szerepelnek a 12-15. cikk alapján veszélyesnek minősülő hulladékok, tekintetbe véve a hulladék eredetét és összetételét és szükség esetén a koncentráció határértékeit.

Indokolás

A 4. cikkre vonatkozó módosítás jogi bizonyosság megteremtésére törekszik a hulladékok jegyzékével kapcsolatban. A hulladékok jelenlegi jegyzékét bizottsági eljárások során folyamatos kiigazították és így naprakész. Bár az igaz, hogy a hulladékok jegyzékének minőségén még mindig lehetne javítani, a jegyzék összeállításába fektetett eddigi erőfeszítéseket nem szabad csak úgy egyszerűen sutba dobni. Épp ellenkezőleg: ezek az erőfeszítések kell, hogy a további – a hulladékok jegyzékének kidolgozására irányuló –

munka alapját képezzék, megteremtve így a hatóságok és szereplők munkájának folytonosságát. A 75/442/EKG, valamint a 91/689/EKG irányelvek hatályon kívül helyezésével fontos annak a biztosítása, hogy a jelenlegi jegyzék hatályban maradjon az új jegyzék elfogadásáig, és fontos az új jegyzék összeállítására vonatkozó rögzített határidő megállapítása is. A gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy hasznosabb az anyagokra vonatkozó hulladékjegyzék (lényeges kritériumok: összetétel és az összetevők koncentrációja), mivel az a környezeti, egészségi, biztonsági és kockázati relevancia jobb megítélését teszi lehetővé, és megkönnyíti a megfelelő hasznosítási eljárások kiválasztását. Az Európai Bizottságnak az új jegyzék kidolgozására tett javaslata pontatlan, emellett fontos annak tisztázása is, hogy a jegyzék a veszélyesnek nem minősülő, illetve a veszélyesnek minősülő hulladékokat egyaránt tartalmazza.

6. ajánlás

5. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy minden hulladék olyan műveleteken megy keresztül, amelyek következtében azokat hasznos célra fel lehet használni vagy az üzemben, vagy pedig a szélesebb értelemben vett gazdaságban más olyan erőforrások helyettesítésére, amelyeket egyébként erre a célra használtak volna, vagy olyan műveleteken, amelyek következtében ilyen célú felhasználásra alkalmassá válik, a továbbiakban: hasznosítási műveletek. A tagállamok hasznosítási műveletnek tekintik legalább a II. mellékletben felsorolt műveleteket. 2. A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban végrehajtási intézkedéseket fogadhat el olyan hatékonysági kritériumok meghatározása érdekében, amelyek alapján a II. mellékletben felsorolt műveleteknek az (1) bekezdésben említettek szerinti hasznossága értékelhető.	1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy minden hulladék olyan műveleteken megy keresztül, amelyek következtében azokat hasznos célra fel lehet használni vagy az üzemben, vagy pedig a szélesebb értelemben vett gazdaságban más olyan erőforrások helyettesítésére, amelyeket egyébként erre a célra használtak volna, vagy olyan műveleteken, amelyek következtében ilyen célú felhasználásra alkalmassá válik, a továbbiakban: hasznosítási műveletek. A tagállamok hasznosítási műveletnek tekintik legalább az Európai Bizottság és a Tanács a hulladékkezelési műveletek osztályozásáról szóló Xxxxx sz. rendeletének II. mellékletében felsorolt műveleteket. 2. A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban Az első bekezdésben említett rendeletben végrehajtási intézkedéseket fogadhat el felállítására kerül sor olyan hatékonysági kritériumok meghatározása érdekében, amelyek alapján a II. mellékletben felsorolt műveleteknek az (1) bekezdésben említettek szerinti hasznossága értékelhető.

Indokolás

A kezelési műveletek osztályozása erősen befolyásolja a közép- és hosszú távú kapacitástervezés lehetőségeit, és meghatározza az adott hulladékhasznosító létesítmény versenyképességének szempontjait. Ez a módosító indítvány tehát olyan politikai döntéshozatali folyamat mellett száll síkra, amelybe bevonják az adott szereplőket. A hulladékkezelési eljárások osztályozásáról szóló rendelet elfogadása lehetővé teszi majd, hogy a hatékonysági kritériumok kiválasztása és a megfelelő határértékek megállapítása politikai vizsgálat tárgyát képezze. Ezzel egyidőben egy ilyen rendelet elfogadása révén lehetőség nyílik intézkedések foganatosítására anélkül, hogy túl gyakran kelljen a hulladékokról szóló irányelvet módosítani. Helyi szinten megszerzett ismereteik és a hulladékokkal kapcsolatos feladataik és szakértelmük fényében a helyi és regionális szervekkel legalább konzultálni kellene, mielőtt végrehajtási intézkedések javaslatára kerül sor. Az 5. és 6. módosító indítvány elfogadása tehát a hulladékokról szóló irányelv I. és II. mellékletének áthelyezését fogja eredményezni a hulladékkezelési műveletek osztályozásáról szóló Xxxxx sz. parlamenti és tanácsi rendelet I. és II. mellékletébe.

7. ajánlás

6. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a 5. cikk (1) bekezdésével összhangban hasznosítás nem valósítható meg, minden hulladék ártalmatlanítási műveleteken megy keresztül.	1. A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a 5. cikk (1) bekezdésével összhangban hasznosítás nem valósítható meg, minden hulladék ártalmatlanítási műveleteken megy keresztül.

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A tagállamok tiltják a hulladékok ellenőrizetlen elvezetését, lerakását vagy ellenőrizetlen ártalmatlanítását. 2. A tagállamok ártalmatlanítási műveletnek tekintik legalább az I. mellékletben felsorolt műveleteket, még akkor is, ha a művelet másodlagos következményeként anyag vagy energia visszanyerésére kerül sor. 3. Amennyiben annak ellenére, hogy az erőforrások helyettesítésére sor kerül, egy művelet eredményei arra mutatnak, hogy az 1. cikk alkalmazásában a művelet csak alacsony potenciállal rendelkezik, a Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően végrehajtási intézkedéseket fogadhat el az adott műveletnek az I. mellékletben szereplő jegyzékbe való felvétele érdekében.	A tagállamok tiltják a hulladékok ellenőrizetlen elvezetését, lerakását vagy ellenőrizetlen ártalmatlanítását. 2. A tagállamok ártalmatlanítási műveletnek tekintik legalább a hulladékkezelési műveletekről szóló XXXXX sz. parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt műveleteket, még akkor is, ha a művelet másodlagos következményeként anyag vagy energia visszanyerésére kerül sor. 3. Amennyiben annak ellenére, hogy az erőforrások helyettesítésére sor kerül, egy művelet eredményei arra mutatnak, hogy az 1. cikk alkalmazásában a művelet csak alacsony potenciállal rendelkezik, <u>a Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően végrehajtási intézkedéseket fogadhat el az adott műveletnek az I. mellékletben szereplő és a (2) bekezdésben hivatkozott jegyzékbe lesz felvéve való felvétele érdekében.</u>

Indokolás

Az 5. módosító indítvány indokolásában kifejtett okokkal egyezően az e cikkben tárgyalt kérdés politikai, és nem pusztán technikai vita tárgyát kell, hogy képezze. A kezelési műveletek osztályozása – és ebben az esetben az ártalmatlanítás is – erősen befolyásolja a közép- és hosszú távú kapacitástervezés lehetőségeit az illetékes hatóságok és magánszereplők számára, és meghatározza az adott hulladékhasznosító létesítmény versenyképességének szempontjait.

Ezért a végrehajtási intézkedések elfogadását olyan politikai döntéshozatali folyamatnak kell megelőznie, amelybe bevonják az adott szereplőket. Helyi szinten megszerzett ismereteik és a hulladékokkal kapcsolatos feladataik és szakértelmük fényében a helyi és regionális szervekkel legalább konzultálni kellene mielőtt végrehajtási intézkedések javaslatára kerül sor, és lehetőséget kellene adni nekik a javaslattétel előtt az Európai Bizottság által elkészítendő hatásvizsgálat tanulmányozására.

8. ajánlás

9. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy a hulladék hasznosításával vagy ártalmatlanításával járó költségek az esettől függően a birtokos, a korábbi birtokosok és a termelő között oszlanak meg.	A „szennyező fizet”-elvvel összhangban a tagállamok biztosítják, hogy a hulladék hasznosításával vagy ártalmatlanításával járó költségek az esettől függően a birtokos, a korábbi birtokosok és a termelő között oszlanak meg.

Indokolás

A hatodik közösségi környezetvédelmi intézkedési program – melyet az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 22-én fogadott el – elsősorban a „szennyező fizet”-elvre épül. Ezt az elvet – mint a környezetvédelmi politika alapelvét – ismételten le kell szögezni az irányelv szövegében.

9. ajánlás

11. cikk, (1) bekezdés, (új) c) pont

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. Annak meghatározása céljából, hogy egyes hulladékokat helyénvaló-e többé nem hulladéknak, újrahasználni, újrafeldolgozási vagy hasznosítási műveleten átesettnek tekinteni, és a szóban forgó hulladékot másodlagos termékként vagy anyagként újraosztályozni, a Bizottságnak a következő feltételek teljesülését kell megvizsgálnia: a) az újraosztályozás nem vezet-e általánosságban negatív környezeti hatásokhoz	1. Annak meghatározása céljából, hogy egyes hulladékokat helyénvaló-e többé nem hulladéknak, újrahasználni, újrafeldolgozási vagy hasznosítási műveleten átesettnek tekinteni, és a szóban forgó hulladékot másodlagos termékként vagy anyagként újraosztályozni, a Bizottságnak a következő feltételek teljesülését kell megvizsgálnia: a) az újraosztályozás nem vezet-e általánosságban negatív környezeti hatásokhoz

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
b) az ilyen másodlagos termékeknek vagy anyagoknak van-e piaca.	b) az ilyen másodlagos termékeknek vagy anyagoknak van-e piaca. c) <u>a másodlagos terméket vagy anyagokat kezelésnek vetették-e alá, és az eredeti anyagokéihoz hasonló tulajdonságokkal rendelkező termékként vagy anyagként új felhasználási ciklusba lépnek-e be.</u>

Indokolás

Ajánlatos, hogy a hulladékokra vonatkozó kritériumok alól csak a kezelésen átesett hulladék mentesüljön. Ez azt jelenti, hogy nem lehet a hulladékot a hulladékszabályozás hatálya alól kivonni egészen addig, amíg az valóban egy új termelési ciklus részévé nem vált, és új anyagokéval egyező minőséget nem nyert.

10. ajánlás

11. cikk, (2) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
2. Az (1) bekezdés értelmében elvégzett vizsgálat alapján a Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban olyan végrehajtási intézkedéseket fogad el a hulladék adott termék- vagy anyagkategóriájával kapcsolatban, amely meghatározza az annak feltételeként teljesítendő környezetvédelmi és minőségbeli kritériumokat, hogy a szóban forgó hulladékot ezen túl másodlagos terméknek vagy anyagnak lehessen tekinteni.	2. Az (1) bekezdés értelmében elvégzett vizsgálat alapján a Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban <u>olyan végrehajtási intézkedéseket fogad el javasol a hulladék megszűnéséről szóló irányelv formájában a hulladék adott termék vagy anyagkategóriájával kapcsolatban, amelyek meghatározzák az annak feltételeként teljesítendő környezetvédelmi és minőségbeli kritériumokat, hogy a szóban forgó hulladékot ezen túl másodlagos terméknek vagy anyagnak lehessen tekinteni. Az Európai Bizottság hatásvizsgálatot fog végezni a javasolt intézkedésekkel kapcsolatban.</u>

Indokolás

A 11. cikk a már-nem-hulladékká válás – azaz a hulladékká-minősítés megszűntének – kritériumait és így a hulladékokra vonatkozó jövőbeni jogi szabályozás alkalmazási területét vázolja. A környezetvédelmi kritériumok kiválasztása és azok alkalmazási szintje nem csupán technikai, hanem politikai kérdés is egyben. Ha e fogalom használatával kapcsolatban továbbra is hiányozni fognak a szigorú kritériumok, az zavarhoz és az egymással szemben álló érdekcsoportok vitáihoz vezethet. A végrehajtási intézkedéseknek tehát politikai vita tárgyát kell képezniük. A hulladék megszűnéséről szóló irányelv javaslata révén el lehet kerülni a hulladékról szóló irányelv túlságosan gyakori felülvizsgálatát. Mivel ezek a javaslatok környezeti, gazdasági és társadalmi következményekkel járnak, szükség van a számbavehető érdekeltekkel való széles konzultációval párhuzamos hatásvizsgálat elkészítésére is.

11. ajánlás

13. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elkészíti a veszélyes hulladékok jegyzékét, a továbbiakban: jegyzék A jegyzékben figyelembe veszik a hulladék eredetét és összetételét, valamint ha az szükséges, a koncentráció határértékeit.	A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elkészíti a veszélyes hulladékok jegyzékét, a továbbiakban: jegyzék A jegyzékben figyelembe veszik a hulladék eredetét és összetételét, valamint ha az szükséges, a koncentráció határértékeit.

Indokolás

Ez a cikk fölösleges, hiszen a hulladékjegyzék összeállításának követelményeit a 4. cikk már tartalmazza.

12. ajánlás

15. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. Amennyiben a tagállamok bizonyítékokkal tudják alátámasztani, hogy egy adott, a jegyzékben veszélyes hulladékként szereplő hulladék nem rendelkezik a III. mellékletben felsorolt tulajdonságok egyikével sem, a szóban forgó hulladékot kezelheti nem veszélyes hulladékként. A szóban forgó tagállam minden ilyen esetről értesíti a Bizottságot a 34. cikk (1) bekezdésében meghatározott jelentésben, és a Bizottság rendelkezésére bocsát minden szükséges bizonyítékot. 2. A Bizottság a kapott értesítések alapján felülvizsgálja a jegyzéket és a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően dönt annak esetleges hozzáigazításáról	1. Amennyiben a tagállamok bizonyítékokkal tudják alátámasztani, hogy egy adott, a jegyzékben veszélyes hulladékként szereplő hulladék nem rendelkezik a III. mellékletben felsorolt tulajdonságok egyikével sem, a szóban forgó hulladékot kezelheti nem veszélyes hulladékként. A szóban forgó tagállam minden ilyen esetről értesíti a Bizottságot a 34. cikk (1) bekezdésében meghatározott jelentésben, és a Bizottság rendelkezésére bocsát minden szükséges bizonyítékot. 2. A Bizottság a kapott értesítések alapján felülvizsgálja a jegyzéket és a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően dönt annak esetleges hozzáigazításáról. 3. <u>A jegyzék kiigazításának elfogadását követően a tagállamok a hulladékot nem veszélyes hulladékként kezelhetik.</u>

Indokolás

A hulladék veszélyes, illetve nem veszélyes hulladékként történő osztályozása fontos előfeltétele a határon átnyúló hulladékszállításról szóló 259/93/EGK tanácsi rendelet végrehajtásának. Ez az osztályozás a Műszaki Kiigazítási Bizottságban folytatott viták tárgyát képezi. A változtatásokat nem szabad az egyes tagállamokra hagyni, fontos, hogy ezek csak a tagállamok és az Európai Bizottság képviselői közötti vitákat követően lépjenek hatályba.

13. ajánlás

16. cikk

Véleménytervezet	Módosítás
16. cikk Különválasztás 1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő feltételek teljesüljenek abban az esetben, amikor a veszélyes hulladékot összekeverik vagy más tulajdonságokkal rendelkező szintén veszélyes hulladékokkal, vagy más hulladékokkal vagy anyagokkal: a) az összekeverési műveletet olyan létesítmény vagy vállalkozás végzi, amely a 19. cikkel összhangban rendelkezik engedéllyel; b) a 7. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek; c) a hulladékgazdálkodás környezeti hatásai nem válnak súlyosabbá; d) a szóban forgó művelet összhangban van az elérhető legjobb technikákkal. 2. A tagállamok által meghatározandó műszaki és gazdasági megvalósíthatósági kritériumok függvényében, ha egy veszélyes hulladékot az (1) bekezdésben meghatározottakkal ellentétes módon kevertek össze más tulajdonságokkal rendelkező szintén veszélyes hulladékokkal vagy más hulladékokkal vagy anyagokkal, a 7. cikknek való megfelelés érdekében szükség esetén ezeket külön kell választani.	16. cikk Különválasztás 1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő feltételek teljesüljenek: a) <u>a hulladéktermelők, gyűjtők és szállítók számára tilos a veszélyes hulladék keverése mind más tulajdonságokkal rendelkező veszélyes hulladékokkal, mind egyéb hulladékokkal vagy anyagokkal.</u> b) <u>ha egy veszélyes hulladékot összekevertek más tulajdonságokkal rendelkező szintén veszélyes hulladékokkal vagy más hulladékokkal vagy anyagokkal</u> ⇒ i) az összekeverési műveletet olyan létesítmény vagy vállalkozás végzi, amely a 19. cikkel összhangban rendelkezik engedéllyel; ⇒ ii) a 7. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek; ⇒ iii) a hulladékgazdálkodás környezeti hatásai nem válnak súlyosabbá; ⇒ iv) a szóban forgó művelet összhangban van az elérhető legjobb technikákkal; v) <u>a keverési folyamatból származó keveréket – végleges összetételétől függetlenül – a veszélyes hulladékokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell kezelni.</u> 2. A tagállamok által meghatározandó műszaki és gazdasági megvalósíthatósági kritériumok függvényében, ha egy veszélyes hulladékot az (1) bekezdésben meghatározottakkal ellentétes módon kevertek össze más tulajdonságokkal rendelkező szintén veszélyes hulladékokkal vagy más hulladékokkal vagy anyagokkal, a 7. cikknek való megfelelés érdekében szükség esetén ezeket külön kell választani.

Indokolás

Igaz, hogy keverést csak az erre engedélyt kapott létesítmények végezhetnek. Meg kell azonban jegyezni, hogy a 16. cikk 2. pontjában található rendelkezések csak azt írják elő, hogy az illegális keverést válasszák külön „a tagállamok által meghatározandó műszaki és gazdasági megvalósíthatósági kritériumok függvényében”. Az irányelvben világosan meg kellene fogalmazni, hogy a keverés tilos a hulladékot előállító, gyűjtő és szállító felek számára. Ezenkívül annak elkerülésére, hogy a keverés kizárólag a szennyező anyagok felhígítása érdekében történjen, pontosítani kell, hogy a keveréket a veszélyes hulladékokra vonatkozó szabályok értelmében kell kezelni.

14. ajánlás

19. cikk, (1) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok előírják minden ártalmatlanítási vagy hasznosítási műveleteket végezni kívánó létesítmény vagy vállalkozás számára a nemzeti illetékes hatóságok által kibocsátandó engedély beszerzését. Az engedélyek a következőket tartalmazzák: a) a kezelhető hulladék típusai és mennyiségei; b) minden engedélyezett művelet-típushoz az érintett telepre érvényes műszaki követelmények; c) a meghozandó biztonsági intézkedések; d) minden művelettípus esetében a használandó módszer. Az engedélyek tartalmazhatnak további feltételeket és kötelezettségeket.	1. A tagállamok előírják minden ártalmatlanítási vagy hasznosítási műveleteket végezni kívánó létesítmény vagy vállalkozás számára a nemzeti illetékes hatóságok által kibocsátandó engedély beszerzését. Az engedélyek a következőket tartalmazzák: a) a kezelhető hulladék típusai és mennyiségei; b) minden engedélyezett művelettípushoz az érintett telepre érvényes műszaki követelmények; c) a meghozandó biztonsági intézkedések; d) minden művelettípus esetében a használandó módszer. Az engedélyek tartalmazhatnak további feltételeket és kötelezettségeket, <u>így a kezelés minőségére vonatkozó követelményeket is.</u>

Indokolás

Környezetvédelmi kihatásainál fogva az irányelv 19. cikkének pontosítani kellene, hogy van lehetőség a kezelés minőségére vonatkozó követelmények állítására.

15. ajánlás

21. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően az engedélyekkel kapcsolatos minimumszabályokat fogadhat el a hulladék környezetbarát módon történő kezelésének biztosítása érdekében.	A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak az adott szereplők bevonását előírányzó politikai eljárásnak megfelelően, és a javasolt intézkedések hatásvizsgálatának elkészítését követően az engedélyekkel kapcsolatos minimumszabályokat fogadhat el a hulladék környezetbarát módon történő kezelésének biztosítása érdekében. <u>A tagállamok nemzeti igényeik és az arányosság megítéléséből kiindulva, valamint az EK-Szerződéseknek megfelelően magasabb követelményeket is szabhatnak az engedélyek feltételül.</u>

Indokolás

A 5., 6. és 9. módosító indítvánnyal egyezően ez a módosító indítvány nem pusztán technikai, hanem politikai vita lefolytatására szólít fel. A hulladék környezetbarát módon történő kezelését biztosító engedélyek kiadására vonatkozó minimumszabályok felállítását politikai döntéshozatali folyamatnak kell megelőznie, amelybe az adott szereplőket is bevonják. Helyi szinten megszerzett ismereteik és a hulladékokkal kapcsolatos feladataik és szakértelmük fényében a helyi és regionális szervekkel legalább konzultálni kellene, mielőtt végrehajtási intézkedések javaslatára kerül sor, és lehetőséget kellene adni nekik a javaslattevél előtt az Európai Bizottság által elkészítendő hatásvizsgálat tanulmányozására.

16. ajánlás

26. cikk, (1) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságai az 1. cikknek megfelelően egy vagy több hulladékgazdálkodási tervet készítsenek, amelynek felülvizsgálatára legalább ötévente sor kerül. Az említett tervnek egyedül vagy több tervnek együttesen az érintett tagállam teljes földrajzi értelemben vett területét le kell fedniük.	1. A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságai az 1. cikknek megfelelően egy vagy több hulladékgazdálkodási tervet készítsenek, amelynek felülvizsgálatára legalább ötévente <u>négyévente</u> sor kerül. Az említett tervnek egyedül vagy több tervnek együttesen az érintett tagállam teljes földrajzi értelemben vett területét le kell fedniük.

Indokolás

A hulladékgazdálkodási tervek felülvizsgálatának gyakoriságát össze kell hangolni a 29. cikkben leírt, a hulladékkezelés megelőzését célzó programokra vonatkozó gyakorlattal. A hulladékkezelés megelőzését célzó programok felülvizsgálatáról a 31. cikk rendelkezik, és a 34. cikkben lefektetett, a jelentésekre vonatkozó követelményekhez kapcsolódik, ahol háromévenkénti gyakoriságot iránynak elő. A hulladékgazdálkodási tervek és a hulladékkezelés megelőzését célzó programok felülvizsgálatának, valamint az ágazati jelentések készítésének összehangolása révén az illetékes hatóságok között rendszeres kapcsolat alakul ki, aminek köszönhetően könnyebben teljesíthetik az irányelvben lefektetett jelentési kötelezettségeiket.

E kritériumokkal kapcsolatban fontos megemlíteni, hogy az illetékes hatóságok számára elegendő forrásokat kell biztosítani.

17. ajánlás

29. cikk, (1) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok az 1. cikknek megfelelően legkésőbb [az irányelv hatálybalépését követő harmadik év]-ig a hulladékkezelés megelőzését célzó programokat hoznak létre. A szóban forgó programokat vagy be kell építeni a 26. cikkben meghatározott hulladékgazdálkodási tervekbe, vagy azoknak külön programokként kell működniük. A programokat a hatékony végrehajtás szempontjából legmegfelelőbb földrajzi szinten kell kidolgozni.	1. A tagállamok az 1. cikknek megfelelően legkésőbb [az irányelv hatálybalépését követő harmadik év]-ig a hulladékkezelés megelőzését célzó programokat hoznak létre. A programokat legalább négyévenként felül kell vizsgálni. <u>Ezen programok és a bennük meghatározott intézkedések minimális célként 2010-re a hulladéktermelés stabilizálását, 2020-ra pedig további jelentős csökkentését kell, hogy célozzák.</u> A szóban forgó programokat vagy be kell építeni a 26. cikkben meghatározott hulladékgazdálkodási tervekbe, vagy azoknak külön programokként kell működniük. A programokat a hatékony végrehajtás szempontjából legmegfelelőbb földrajzi szinten kell kidolgozni.

Indokolás

A 14. módosító indítványban elmondottakkal összhangban a hulladékkezelés megelőzését célzó programok felülvizsgálatának gyakoriságát a hulladékgazdálkodási tervek felülvizsgálati gyakoriságával kell összehangolni. A hulladékkezelés megelőzését célzó programok felülvizsgálatáról a 31. cikk rendelkezik, és a 34. cikkben lefektetett, a jelentésekre vonatkozó követelményekkel van összekötve, ahol hároméves gyakoriságot iránynak elő. A jelentésekre vonatkozó követelmények összehangolását a 14. módosító indítvány indokolásában kifejtett okok miatt javasoljuk.

Mivel a hulladékkezelés megelőzését célzó programok a hulladékpolitika egyik legjelentősebb kihívását – a hulladéktermelés csökkentését – jelentik, az átdolgozott keretirányelvnek a megtett haladás mérésére szolgáló mérőszámokat kell lefektetnie. A csökkentésre vonatkozó világos célok kitűzése egyben megfelel a hulladékra vonatkozó hatodik közösségi környezetvédelmi intézkedési programban lefektetett céloknak és prioritásként meghatározott területeknek.

A 29. cikk értelmében a hulladékkezelés megelőzését célzó programokat az alkalmazásuk szempontjából legmegfelelőbb földrajzi helyen kell felállítani, ezért pedig fontos ezen a szinten megfelelő forrásokat biztosítani.

18. ajánlás

30. cikk, (2) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
2. A tagállamok specifikus minőségi és mennyiségi célkitűzéseket és mutatókat határoznak meg az egyéni intézkedések által elért előrehaladás nyomon követése és vizsgálata érdekében elfogadott intézkedésekhez vagy intézkedés-együttesekhez.	2. A tagállamok specifikus minőségi és mennyiségi célkitűzéseket és mutatókat határoznak meg. Az Európai Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárás szerint minőségi és mennyiségi célkitűzéseket és mutatókat határoz meg, melyek segítségével a tagállamok az egyéni intézkedések által elért előrehaladást vizsgálják és követik nyomon. nyomon követése és vizsgálata érdekében elfogadott intézkedésekhez vagy intézkedés-együttesekhez.

Indokolás

A nemzeti szinten meghatározott minőségi és mennyiségi célkitűzések az egyes tagállamokban meglévő eltérő helyzeteket tükrözhetik. Az elért haladás közösen elfogadott módszertan alapján történő nyomon követése és vizsgálata lehetővé teszi közösségi szintű megelőzési politikák további kidolgozását.

19. ajánlás

34. cikk, (1) bekezdés

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
1. A tagállamok három éves időszakonként ágazati jelentések formájában tájékoztatják a Bizottságot ezen irányelv végrehajtásáról. A jelentést egy a Bizottság által a 91/692/EGK irányelv 6. cikkében említett eljárásnak megfelelően létrehozott kérdőív vagy vázlat alapján kell elkészíteni. A jelentést a jelentés által lefedett három éves időszak letelte után legkésőbb kilenc hónappal el kell küldeni a Bizottságnak. A tagállamok a jelentésekben információt közölnek a hulladékkezelés megelőzését célzó programjaik végrehajtásában elért előrehaladásról. A jelentéstételi kötelezettség keretében adatokat kell gyűjteni az élelmiszer-hulladékokról, amelyek alapján meghatározhatók a biztonságos felhasználás, visszanyerés, újrafeldolgozás és ártalmatlanítás szabályai.	1. A tagállamok három négy éves időszakonként ágazati jelentések formájában tájékoztatják a Bizottságot ezen irányelv végrehajtásáról. A jelentést egy a Bizottság által a 91/692/EGK irányelv 6. cikkében említett eljárásnak megfelelően létrehozott kérdőív vagy vázlat alapján kell elkészíteni. A jelentést a jelentés által lefedett három éves időszak letelte után legkésőbb kilenc hónappal el kell küldeni a Bizottságnak. A tagállamok a jelentésekben információt közölnek a hulladékkezelés megelőzését célzó programjaik végrehajtásában elért előrehaladásról. A jelentéstételi kötelezettség keretében adatokat kell gyűjteni az élelmiszer-hulladékokról, amelyek alapján meghatározhatók a biztonságos felhasználás, visszanyerés, újrafeldolgozás és ártalmatlanítás szabályai.

Indokolás

Az ágazati jelentések készítésének gyakoriságát a 14. és 15. módosító indítványban mondottakkal egyező okok miatt össze kell hangolni a hulladékkezelés megelőzését célzó programokra és a hulladékgazdálkodási tervekre vonatkozó követelményekkel egyaránt.

20. ajánlás

35. cikk

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja a mellékleteknek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat.	A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak az adott szereplők bevonását előirányzó politikai eljárásnak megfelelően és a javasolt intézkedések hatásvizsgálatának elkészítését követően elfogadja a mellékleteknek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat.

Indokolás

Az irányelv mellékletei fontos szerepet játszanak a hulladékokra vonatkozó jogi szabályozás jövőbeli alkalmazási területét illetően. A 5. és 6. módosító indítványban mondottak szerint javasoljuk, hogy a – jövőbeli kezelési műveletek osztályozását vázoló – I. és II. melléklet kerüljön át egy külön rendelet mellékletei közé. Ugyanakkor általában fontos elismerni, hogy ezen irányelv mellékleteinek a műszaki fejlődéshez való hozzáillesztése nem pusztán technikai, hanem politikai vitát is megkövetel. Az adott szereplőket be kell vonni ebbe a politikai döntéshozatali folyamatba, helyi szinten megszerzett ismereteik és a hulladékokkal kapcsolatos feladataik és szakértelmük fényében pedig a helyi és regionális szervekkel legalább konzultálni kellene, mielőtt sor kerül a végrehajtási intézkedések javaslatára. A 5. módosító indítványban említett módon az adott szereplőknek lehetőséget kell adni arra, hogy az ilyen jogszabályi változtatásokra vonatkozó javaslatok benyújtása előtt az Európai Bizottság által elkészítendő hatásvizsgálatot mérlegeljék.

21. ajánlás

I. sz. melléklet

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
I. sz. MELLÉKLET HULLADÉKÁRTALMATLANÍTÁSI MŰVELETEK D1 Lerakás a talaj felszínére vagy a talajba (pl. hulladéklerakó stb.) D2 Talajban történő kezelés (pl. folyadékok vagy iszapok talajban történő biológiai lebontása stb.) D3 Mély-injektálás (pl. szivattyúzható hulladékok injektálása kutakba, sódómkba vagy természetes földalatti üregekbe stb.) D4 Felszíni feltöltés (pl. folyékony vagy iszapok elhelyezése árkokban, mélyedésekben, tározó vagy ülepítő tavakban stb.) D5 Lerakás műszaki védelemmel (pl. a hulladék elhelyezése fedett, szigetelt, a környezettől és egymástól is elkülönített cellákban stb.) D6 Bevezetés víztestbe, kivéve a tengereket/óceánokat D7 Bevezetés tengerbe vagy óceánba, beleértve a tengerfenéken történő elhelyezést is D8 E mellékletben máshol nem meghatározott biológiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1-D12 műveletek valamelyikével kezelnek D9 E mellékletben máshol nem meghatározott fizikokémiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1-D12 műveletek valamelyikével kezelnek (pl. elpárolgotatás, szárítás, kiégetés stb.) D10 Hulladékégetés szárazföldön D11 Hulladékégetés tengeren D12 Tartós tárolás (pl. tartályokban történő elhelyezés mélyművelésű bányában stb.) D13 Keverés vagy elegyítés a D1-D12 műveletek valamelyikének elvégzését megelőzően D14 Átcsomagolás a D1-D13 műveletek valamelyikének elvégzését megelőzően D15 Tárolás a D1-D14 műveletek valamelyikének elvégzéséig (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)	I. sz. MELLÉKLET HULLADÉKÁRTALMATLANÍTÁSI MŰVELETEK D1 Lerakás a talaj felszínére vagy a talajba (pl. hulladéklerakó stb.) D2 Talajban történő kezelés (pl. folyadékok vagy iszapok talajban történő biológiai lebontása stb.) D3 Mély-injektálás (pl. szivattyúzható hulladékok injektálása kutakba, sódómkba vagy természetes földalatti üregekbe stb.) D4 Felszíni feltöltés (pl. folyékony vagy iszapok elhelyezése árkokban, mélyedésekben, tározó vagy ülepítő tavakban stb.) D5 Lerakás műszaki védelemmel (pl. a hulladék elhelyezése fedett, szigetelt, a környezettől és egymástól is elkülönített cellákban stb.) D6 Bevezetés víztestbe, kivéve a tengereket/óceánokat D7 Bevezetés tengerbe vagy óceánba, beleértve a tengerfenéken történő elhelyezést is D8 E mellékletben máshol nem meghatározott biológiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1-D12 műveletek valamelyikével kezelnek D9 E mellékletben máshol nem meghatározott fizikokémiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1-D12 műveletek valamelyikével kezelnek (pl. elpárolgotatás, szárítás, kiégetés stb.) D10 Hulladékégetés szárazföldön D11 Hulladékégetés tengeren D12 Tartós tárolás (pl. tartályokban történő elhelyezés mélyművelésű bányában stb.) D13 Keverés vagy elegyítés a D1-D12 műveletek valamelyikének elvégzését megelőzően D14 Átcsomagolás a D1-D13 műveletek valamelyikének elvégzését megelőzően D15 Tárolás a D1-D14 műveletek valamelyikének elvégzéséig (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)

Indokolás

A hulladékokról szóló irányelv I. mellékletét át kell helyezni az Xxxxx sz. Rendelet I. mellékletébe, és a 5. módosító indítvány indokolásával megegyezően ezzel a módosító indítvánnyal ki kell törölni.

22. ajánlás

II. melléklet

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
II. MELLÉKLET HULLADÉKHASZNOSÍTÁSI MŰVELETEK R1 Elsődlegesen tüzelőanyagként vagy más módon való felhasználás, energianyerés céljából. Ebbe csak akkor tartoznak bele a települési szilárdhulladékot feldolgozó égetőművek, ha energiahatékonyságuk megegyezik vagy meghaladja: – a 0,60-at a működő és az alkalmazandó közösségi jogszabályokkal összhangban 2009. január 1-je előtt engedélyezett létesítmények esetében, – a 0,65-öt a 2008. december 31. után engedélyezett létesítmények esetében, a következő képlet alkalmazásával: $\text{Energiahatékonyság} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ Amelyben: E_p: éves hőenergia- vagy elektromosenergia-termelés. Kiszámítása: az energia elektromos áram formájában szorozva 2,6-tal és a kereskedelmi használatra előállított hőenergia szorozva 1,1-gyel (GJ/év) E_f: a rendszer éves energia inputja a gőz termeléséhez hozzájáruló tüzelőanyagokból (GJ/év) E_w: a kezelt hulladék energiatartalma éves szinten a hulladék alacsonyabb nettó fűtőértékével számítva (GJ/év) E_i: éves bevitt energia az E_w és az E_f kivételével (GJ/év) 0,97 a fenékhamu és a sugárzás miatt bekövetkező energiavesztés-faktor. R2 Oldószerrek visszanyerése, regenerálása R3 Oldószerként nem használatos szerves anyagok visszanyerése, regenerálása (beleértve a komposztálást és az egyéb biológiai átalakítási folyamatokat) R4 Fémek és fémvegyületek visszanyerése, újrafeldolgozása R5 Egyéb szervesetlen anyagok visszanyerése, újrafeldolgozása R6 Savak és lúgok regenerálása R7 Szennyezés-csökkentésre használt anyagok összetevőinek visszanyerése R8 Katalizátorok összetevőinek visszanyerése R9 Olaj újrafinomítása vagy más célra történő újrahasználat R10 Talajban történő hasznosítás, amely mezőgazdasági vagy ökológiai szempontból előnyös	II. MELLÉKLET HULLADÉKHASZNOSÍTÁSI MŰVELETEK R1 Elsődlegesen tüzelőanyagként vagy más módon való felhasználás, energianyerés céljából. Ebbe csak akkor tartoznak bele a települési szilárdhulladékot feldolgozó égetőművek, ha energiahatékonyságuk megegyezik vagy meghaladja: – a 0,60-at a működő és az alkalmazandó közösségi jogszabályokkal összhangban 2009. január 1-je előtt engedélyezett létesítmények esetében, – a 0,65-öt a 2008. december 31. után engedélyezett létesítmények esetében, a következő képlet alkalmazásával: $\text{Energiahatékonyság} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ Amelyben: E_p: éves hőenergia- vagy elektromosenergia-termelés. Kiszámítása: az energia elektromos áram formájában szorozva 2,6-tal és a kereskedelmi használatra előállított hőenergia szorozva 1,1-gyel (GJ/év). E_f: a rendszer éves energia inputja a gőz termeléséhez hozzájáruló tüzelőanyagokból (GJ/év) E_w: a kezelt hulladék energiatartalma éves szinten a hulladék alacsonyabb nettó fűtőértékével számítva (GJ/év) E_i: éves bevitt energia az E_w és az E_f kivételével (GJ/év) 0,97 a fenékhamu és a sugárzás miatt bekövetkező energiavesztés-faktor. R2 Oldószerrek visszanyerése, regenerálása R3 Oldószerként nem használatos szerves anyagok visszanyerése, regenerálása (beleértve a komposztálást és az egyéb biológiai átalakítási folyamatokat) R4 Fémek és fémvegyületek visszanyerése, újrafeldolgozása R5 Egyéb szervesetlen anyagok visszanyerése, újrafeldolgozása R6 Savak és lúgok regenerálása R7 Szennyezés-csökkentésre használt anyagok összetevőinek visszanyerése R8 Katalizátorok összetevőinek visszanyerése R9 Olaj újrafinomítása vagy más célra történő újrahasználat R10 Talajban történő hasznosítás, amely mezőgazdasági vagy ökológiai szempontból előnyös

Az európai bizottsági javaslat szövege	Az RB módosítása
R11 Az R1-R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása	R11 Az R1-R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása
R12 Átalakítás az R1-R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében	R12 Átalakítás az R1-R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében
R13 Tárolás a R1-R12 műveletek valamelyikének elvégzéséig (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)	R13 Tárolás a R1-R12 műveletek valamelyikének elvégzéséig (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)

Indokolás

A hulladékokról szóló irányelv II. mellékletét az 5. módosító indítvány indokolásával megegyezően egy önálló rendeletbe kell áthelyezni, és a korábbi módosító indítványokkal egyezően törölni kell.

Brüsszel, 2006. június 14.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról”

(2006/C 229/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre (COM(2005) 634 final); – 2005/0283 (COD));

tekintettel az Európai Bizottság 2005. december 21-i határozatára arról, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikke és 265. cikkének (1) bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét erre a javaslatra vonatkozóan;

tekintettel elnöke 2006. január 24-i határozatára arról, hogy a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízza e vélemény kidolgozásával;

tekintettel saját véleményére az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett alábbi közleményéről: „A városi környezetre vonatkozó tematikus stratégia felé” (COM(2004) 60 final – CdR 93/2004 fin) ⁽¹⁾;

tekintettel saját véleményére az alábbi fehér könyvről: „Az európai közlekedéspolitika 2010-ig: ideje dönteni” (COM(2001) 370 final – CdR 54/2001 fin) ⁽²⁾;

tekintettel saját véleményére az Európai Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett alábbi közleményéről: „Az EU Fenntartható Fejlődési Stratégiájának 2005. évi felülvizsgálata: első állapotfelmérés és iránymutatások a jövőre nézve” (COM(2005) 37 final – CdR 66/2005 fin);

⁽¹⁾ HL C 43., 2005.2.18., 35.o.

⁽²⁾ HL C 192., 2002.8.12., 8.o.

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által 2006. április 3-án elfogadott véleménytervezetre (CdR 48/2006 rev. 1.) – előadó: Ewa May KARLSSON, Vindeln helyhatósági tanácsának tagja (SE/ALDE));

mivel

1. A települések és régiók az uniós polgárokhoz legközelebb álló döntéshozatali és végrehajtási szintek. Az Európa levegőjének tisztán tartásához szükséges intézkedéseket a helyi és regionális szinttel, valamint az uniós polgárokkal folytatott párbeszéd keretében kell megválasztani, meghatározni, végrehajtani és nyomon követni.
2. A közlekedés okozta környezeti terhelések korlátozására javasolt intézkedések gyakorlati megvalósítása az Unió 25 tagállamában a helyi és regionális szinten történik.
3. A tiszta közúti járművek használatának előmozdítása megfelel a helyi és regionális önkormányzatok azon célkitűzésének, mely szerint csökkenteni kell az energiateljesítményt és ezáltal a levegőszennyezés mértékét.
4. Ugyanakkor a tiszta közúti járművek használatának előmozdítása nem terhelheti egyedül a helyi és regionális önkormányzatokat. A magánszektor, illetve a közfeladatokat ellátó vállalatok azonnali bevonását lehetővé tevő intézkedésekre van feltétlenül szükség.
5. Éppen a helyi és regionális szinten végrehajtandó intézkedések együtthatása az, amely képes visszafordítani a jelenleg megfigyelhető nem fenntartható tendenciákat.

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 15-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

Bizottságnak az európai kommunikációs politikáról szóló fehér könyve is hangsúlyoz;

A Régiók Bizottsága

Általános megjegyzések

1.1 **üdvözl**i az Európai Bizottság tervét, amelynek értelmében környezetbarát közbeszerzési eljárással szeretne hozzájárulni a levegő minőségének javulásához;

1.2 **kéri**, hogy az irányelvben a tiszta közúti járművek állami szervek által történő beszerzésére vonatkozóan megállapított intézkedéseket ajánlásként fogalmazzák meg;

1.3 **hangsúlyozza** azonban, hogy ha mégis irányelv kerül elfogadásra, akkor a javasolt intézkedéseket az Unión belüli településekkel és régiókkal való szoros együttműködésben kell kidolgozni. A szóban forgó irányelvjavaslattal kapcsolatos konzultációk keretében elsősorban az autó- és az üzemanyag-ágazattal, valamint a tagállamok nemzeti szintjével folytat megbeszélések;

1.4 **nyomatékosan kéri**, hogy az irányelvben ösztönözött intézkedések további kidolgozásába, végrehajtásába, nyomon követésébe és értékelésébe vonják be a településeket és a régiókat, amennyiben az elfogadásra kerül; Az RB azonban **nem tartja szükségesnek**, hogy az Európai Bizottság munkájának további támogatása érdekében külön bizottságot hozzanak létre;

1.5 **kiemeli** annak szükségességét, hogy az uniós polgárokat tájékoztassák a végrehajtott intézkedésekről, és az európai jogalkotás folyamatát és annak hatásait gyakorlati példákon keresztül szemléltessék. Ezen a téren fontos szerep hárul a helyi és regionális önkormányzatokra, amit többek között az Európai

1.6 **osztja** az irányelvjavaslat alapvető indítatásait és céljait. Az RB mindazonáltal **utalni** szeretne arra, hogy nem elfogadható a közszféra egyoldalú alávetése a közbeszerzési kötelezettségeknek. Amint azt az Európai Bizottság irányelvjavaslatában kifejti, a közszféra piaci részesedése a nehéz és könnyű haszongépjárműveknél csak 6 %, míg az autóbuszok esetében mintegy 30 %. Az RB ezért olyan megoldás mellett száll síkra, mely a magánszektor is erősebben bevonná, azaz a környezetbarát közbeszerzések terén alapvetően a „képlékeny”, nem jogalkotási intézkedések jelentőségére hívja fel a figyelmet, a megfelelő keretfeltételek rendelkezésre állása esetén. Különösen a nagyvárosok tűznek ki szívesen nagyra törő környezetvédelmi célokat;

1.7 **rámutat**, hogy a közszféra egyoldalú terhelése különösen a pénzügyi szűkben levő területi önkormányzatokat visszatarthatja a beruházásoktól, ill. az általános érdekű szolgáltatások kiszervezésére kényszerítheti őket;

További intézkedések a tiszta közúti közlekedés előmozdítására

1.8 **kéri** a tiszta közúti közlekedés előmozdítására alkalmas intézkedések összesített bemutatását. A Régiók Bizottságának fenntartásai vannak azzal az irányelvjavaslatban foglalt, kötelező érvényű követelménnyel szemben, mely szerint az állami szerveknek nehézgépjármű-állományuk 25 %-át a tiszta járművek előírásainak megfelelően kell beszerezniük. Jobb volna motorszabványokat alkalmazni minden gépjárműre és minden fogyasztói csoportra. Az érvényben levő levegőszennyezési határértékek betartása érdekében további intézkedésekre van szükség;

1.9 **üdvözli**, hogy erősödik a bio-üzemanyagokba vetett bizalom. A hagyományos üzemanyagok (benzin és dízel) helyettesítésére szolgáló bioetanol és biodízel fokozottabb európai termelése számos előnnyel jár:

- csökkenti a közlekedés által kibocsátott, üvegházhatást okozó gázok mennyiségét;
- hozzájárul az energiaellátás biztonságához, ha kevesebb olaj áll rendelkezésre;
- az EU-beli mezőgazdaság és erdőgazdálkodás számára lehetőséget teremt a bio-üzemanyag termeléséhez szükséges növények és fafélék termesztésére;
- a fejlődő országok számára lehetővé teszi a bio-tüzelőanyagok exportját az EU-ba;
- csökkenti a természeti erőforrások felhasználását.

Javasolt intézkedések

1.10 **elutasítja** a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról szóló irányelvet, helyette inkább a következő intézkedéseket javasolja:

- Az Európai Bizottság ütemtervet készít a közlekedésre és szállításra vonatkozó európai politikáról, majd törekszik arra, hogy:
 - a személyszállítás terén 2007-től az Euro-V szabványok legyenek érvényesek;
 - a dízelüzemű személygépjárművek és kishaszongép-járművek esetében 2011-től az Euro-VI szabványok legyenek érvényesek;
 - a tehergépjárművek esetében 2012-től az Euro-VI szabványok legyenek érvényesek;
- Intézkedéseket kell hozni a tájékoztatás és képzés terén, amelyekkel elősegíthető, illetve ösztönözhető, hogy a közszféra tiszta közúti járműveket szerezzen be. Az Európai Bizottság útmutatója a környezetbarát közbeszerzéshez értékes segédanyag, de további erőfeszítésekre van szükség.
- Ahhoz, hogy a közbeszerzések vonatkozásában környezetvédelmi szabályozásokat lehessen kidolgozni, szükség van az ezen eszközök fejlesztését szolgáló intézkedésekre.
- Támogatandó egy „zöld háló” létrehozása a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban. A „zöld háló” keretében lehetőség lenne összehasonlító tanulmányok készítésére, bevált gyakorlatok cseréjére és közös célok meghatározására.
- A „tiszta közúti járművek” tárgyával és az ezzel kapcsolatos kérdéskörökkel foglalkozó kutatás és fejlesztés terén tett ösztönző célú uniós erőfeszítéseket elsőbbséggel kell kezelni.
- A tiszta közúti járművek használatának ösztönzése során figyelmet kell fordítani a hazai megújuló energiák fejlesztésére. Ennek értelmében létre kell hozni a szükséges mechanizmusokat ahhoz, hogy a bioüzemanyagok előállítása céljából ösztönözzük az erdőterületek fejlesztését és telepítését.

A javasolt irányelv végrehajtása helyi és regionális szinten

1.11 **utal rá**, hogy a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról szóló irányelvjavaslat végrehajtásának feltételei az egyes tagállamokban eltérőek lehetnek:

- A legtöbb tagállamban az irányelvjavaslatban előírt intézkedéseket teljesen vagy részben a nemzeti adóbevételekből fedeznék. Számos olyan tagállam is van azonban, ahol az intézkedéseket a helyi és regionális adókból és járulékokból finanszírozzák.
- A környezetbarát járművek piaca az Európai Unióban nem egységes. A „tiszta” járműparkok nagysága nem utolsósorban azért ingadozik, mert egyes tagállamokban önkéntes alapon kötelezettséget lehet vállalni környezetbarát járművek adott százalékos arányban történő beszerzésére, ami jelentős mértékben ösztönözte a tiszta közúti járművek piacát. Egy környezetvédelmi vezetési rendszer, a Környezetvédelmi Vezetési és Hitelesítési Rendszer (EMAS – *Eco-Management and Audit Scheme*) kidolgozása és bevezetése a közüzemekben ahhoz is hozzájárul, hogy növekedik a tiszta járművek részaránya.
- A megvalósult infrastrukturális beruházások mérete is olyan szempont, amelyet vizsgálva a tagállamok a környezetbarát járművek bevezetésének lehetőségei tekintetében nem mutatnak egységes képet. A különféle üzemanyagokat árusító benzinkúthálózat megléte például fontos előfeltétel a környezetbarát járművek piacának fejlődéséhez.

Ebből a nem egységes piaci helyzetből adódik, hogy a helyi és regionális szint támogatási szükséglete EU-szerte differenciált megközelítést igényelhet.

A további eljárás

1.12 **hangsúlyozza**, hogy az irányelv elfogadás esetén, annak megvalósítását a helyi és regionális szinttel szorosan együttműködve kell figyelemmel kísérni és értékelni. Fontos, hogy összegyűjtsék és kimutassák az irányelv eredményeit a tiszta közúti járművek számának és a levegő minőségére gyakorolt hatásuk vonatkozásában. Ez a „visszajelzés” a helyi és regionális szint, illetve az uniós polgárok felé feltétele egyrészt az irányelvben kitűzött cél teljesítésének és nyomon követésének, másrészt – jelentős mértékben – annak is, hogy további intézkedéseket lehessen végrehajtani a tiszta közúti járművek használatának előmozdítására.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 **felszólítja** az európai jogalkotókat, hogy a tiszta közúti járművek további támogatásáért végzett munka keretében a köz- és a magánszektorra nézve egységes intézkedéseket fogadjanak el;

2.2 **sürgeti**, hogy a helyi és regionális szintet gazdaságilag támogassák a tiszta közúti járművek beszerzésében;

2.3 **kiemeli** a tájékoztatási és képzési intézkedések jelentőségét a tiszta közúti járművekre vonatkozó közbeszerzési eljárás támogatása és kidolgozása szempontjából;

2.4 szükségesnek **tartja** a tiszta közúti járművek használatának előmozdítására alkalmas intézkedések összesített bemutatását;

2.5 **javasolja**, hogy a tiszta közúti járművek használatának előmozdításáról szóló irányelv nyomán követésére létrehozandó jelentéstételi eljárást koordinálják a többi jelentéstételi eljárással. Összehangolásra van szükség többek között a levegő minőségéről és a „Tiszta levegőt Európának” elnevezésű programról szóló irányelvben meghatározott jelentéstételi rendszerrel;

2.6 **síkra száll amellet**, hogy az irányelvben javasolt intézkedések kidolgozásába, végrehajtásába, értékelésébe és nyomon követésébe a jövőben vonják be a településeket és a régiókat.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról”

(2006/C 229/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel „Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlásra tett javaslatra” (COM(2005) 548 final – 2005/0221 (COD));

tekintettel az Európai Bizottság 2005. november 28-án hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk első bekezdése alapján e tárgyban kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel elnökének 2006. január 24-i határozatára, mely szerint a „Kultúra és oktatás” szaktanácsot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban;

tekintettel a „Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozatára az élethosszig tartó tanulásra vonatkozó integrált cselekvési program beindításáról” tárgyban megfogalmazott véleményére (CdR 258/2004 fin ⁽¹⁾);

tekintettel az Európai Bizottság „Az egész életen át tartó tanulás európai térségének valóra váltása” című közleményéhez készített véleményére (CdR 49/2002 fin ⁽²⁾);

tekintettel „Az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslat” tárgyában kidolgozott véleményére (CdR 155/2005 fin);

tekintettel a „Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra az európai oktatási és szakképzési rendszerekben az információs és kommunikációs technológia (IKT) hatékony integrációja érdekében többéves (2004-2006) program (elektronikus tanulási program) elfogadásáról” tárgyban megfogalmazott véleményére (CdR 73/2003 fin ⁽³⁾);

tekintettel az Európai Bizottságnak „A nyelvtanulás és a nyelvi sokszínűség támogatása: cselekvési terv a 2004–2006. évre” című közleményéhez készített véleményére (RB 248/2003 fin ⁽⁴⁾);

⁽¹⁾ HL C 164., 2005.7.5., 59. o.

⁽²⁾ HL C 278., 2002.11.14., 26. o.

⁽³⁾ HL C 244., 2003.10.10., 42. o.

⁽⁴⁾ HL C 73., 2004.3.23., 33. o.

tekintettel a „Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a Kultúra 2007 program (2007-2013) létrehozásáról” tárgyban megfogalmazott véleményére (CdR 259/2004 fin ⁽⁵⁾);

tekintettel az Európai Bizottságnak az „Új Ösztönzés az Európai Ifjúságnak témájára vonatkozó fehér könyv nyomon követése. Ajánlott közös célok a fiatalok által végzett önkéntes tevékenységekre, válaszul a Tanácsnak az ifjúság terén folytatott európai együttműködés keretéről szóló 2002. június 27-i határozatára” (COM (2004) 337 final) című közleményéhez készített véleményére;

tekintettel az Európai Bizottságnak az „Új Ösztönzés az Európai Ifjúságnak témájára vonatkozó fehér könyv nyomon követése. Ajánlott közös célok az ifjúság nagyobb fokú megértésére és megismerésére, válaszul a Tanácsnak az ifjúság terén folytatott európai együttműködés keretéről szóló 2002. június 27-i határozatára” (COM (2004) 336 final) című közleményéhez készített véleményére (CdR 192/2004 final ⁽⁶⁾);

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság által 2006. április 4-én elfogadott véleménytervezetre (CdR 31/2006 rev. 2, előadó: Christina Tallberg, Stockholm regionális közgyűlésének tagja (SE/PES));

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 14-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

Az Európai Bizottság javaslatának tartalma

A 2000 márciusában tartott lisszaboni Európai Tanács elismerte, hogy Európa számára kihívást jelent a globalizációhoz való alkalmazkodás és a tudásalapú gazdaság irányába való elmozdulás. A Tanács hangsúlyozta, hogy „minden polgár számára biztosítani kell azokat a készségeket, amelyekre ahhoz van szüksége, hogy ebben az új információs társadalomban élni és dolgozni tudjon”, és hogy „európai keretrendszernek kell meghatároznia azokat az új alapvető készségeket ⁽⁷⁾, amelyeket az élethosszig tartó tanulás révén kell biztosítani: vagyis az IT-készségeket, az idegen nyelveket, a műszaki kultúrát, a vállalkozói és társadalmi készségeket.”

Az itt javasolt ajánlást tehát a kulcskompetenciák európai referenciaeszközének szánják, amely kifejti, hogy hogyan lehet minden polgár számára biztosítani az egész életen át tartó tanulás révén az e kompetenciákhoz való hozzáférést.

A tudásalapú társadalom kialakulása egyre fokozza a kulcskompetenciákra való igényt a személyes, a nyilvános és a szakmai szférában.

A lisszaboni stratégiával foglalkozó magas szintű csoport 2004 novemberében leszögezte, hogy „messze nem teszünk eleget Európában azért, hogy felvértezzük az embereket azokkal az eszközökkel, amelyekre ahhoz van szükségük, hogy alkalmazkodni tudjanak a változóban lévő munkaerőpiachoz, és ez igaz mind a sok, mind a kevés szaktudást igénylő állások esetében is.”

Számos ország indított útjára – gyakran nem kormányzati szervezetek segítségével – felnőttoktatási programokat, amelyek az olyan alapkészségek elsajátítására irányulnak, mint az olvasás, az írás, a számolás vagy az IKT. Mindazonáltal sok ország nincsen még abban a helyzetben, hogy lehetővé tegye valamennyi polgára számára az alapvető készségek elsajátítását és frissítését.

⁽⁵⁾ HL C 164., 2005.7.5., 65. o.

⁽⁶⁾ HL C 43., 2005.2.18., 42. o.

⁽⁷⁾ Az »alapvető készségeket« általában úgy tekintik, hogy az írni, olvasni és számolni tudásra utalnak; a lisszaboni Tanács arra szólított fel, hogy e körbe vegyék fel a tudásalapú társadalomban szükséges új készségeket is, ilyenek például az IKT-készségek és a vállalkozói készségek.

Az ajánláshoz csatolt „Kulcskompetenciák az élethosszig tartó tanuláshoz – Európai referenciakeret” című melléklet felöleli azt a tudást, azokat a készségeket és hozzáállást, amelyekkel az embereknek rendelkeznie kell ahhoz, hogy a fenntartható fejlődésben és a demokratikus állampolgárságban aktívabban részt vállalhassanak. A következő nyolc kulcskompetenciát határozzák meg: az anyanyelven folytatott kommunikáció; idegen nyelveken folytatott kommunikáció; matematikai kompetencia; digitális kompetencia; a tanulás megtanulása; interperszonális, interkulturális és szociális kompetencia; vállalkozói kompetencia; kulturális kifejezőkészség.

A javaslat jelentősége a helyi és regionális önkormányzatok számára

A helyi és a regionális szint az Európai Unió minden tagállamában központi hatáskörökkel rendelkezik az alapoktatás, a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás keretében megvalósuló továbbképzés terén.

A helyi és regionális önkormányzatok kiváló helyzetben vannak ahhoz, hogy konstruktívan együttműködhessenek a szociális partnerekkel, valamint az alap- és továbbképzés területén tevékenykedő intézményekkel és szervezetekkel annak érdekében, hogy az általános oktatási, illetve szakképzési programok kínálata a sajátos helyi viszonyokhoz és követelményekhez igazodjon.

A különböző, regionális és helyi együttműködési projektek ezenfelül a növekedés és fejlődés fontos ösztönzői.

Az EU oktatási programjai révén közvetlenül is kapcsolatba kerül az egyes polgárokkal. Egyetlen más EU-program sem érint évente ennyi embert. A programok támogatják az oktatási rendszerek korszerűsítését is, és segítik az embereket szakértelmük naprakésszé tételében. A helyi és regionális szint feladatköreire való tekintettel a regionális szereplőknek az oktatás és képzés területén fontos célcsoportot kell alkotniuk a program tevékenységei számára. ⁽⁸⁾

⁽⁸⁾ CdR 258/2004 final

Azok a regionális hálózatok, melyeket az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága az élethosszig tartó tanulás (R3L-kezdemenyezés) elősegítése érdekében indított be, kiváló példák arra, hogyan lehet az élethosszig tartó tanulás kérdését megismertetni és elősegíteni Európában. Eredetileg itt egy olyan kísérleti kezdeményezésről volt szó, amely a fő programoktól független költségvetéssel rendelkezett. A kezdeményezést időközben integrálták a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó, az egész életen át tartó tanulásról szóló közösségi cselekvési programra tett javaslatba.

1. A Régiók Bizottsága általános álláspontja a közleményről

1.1 A Régiók Bizottsága úgy látja, hogy az egész életen át tartó tanulásra irányuló EU-stratégiának meghatározó eleme a részvétel, a korai gyermekkortól kezdve egész életünkön át. Ez a koncepció a tanulás legkülönbözőbb típusait foglalja magában, legyen szó formális, nem formális vagy informális tanulásról. A Régiók Bizottsága már több helyütt is hangsúlyozta, hogy éppen a helyi és regionális szint az, amely nagyban hozzájárul az egész életen át tartó tanulás stratégiájához. Gyakran ez az a szint, amely politikai és pénzügyi hatáskörrel bír az oktatási és képzési területre nézve a tagállamokban. Nem ritkán a fejlődés és növekedés koordinátora, illetve egyfajta szociális hatóságként lép fel, amely polgárai számára biztosítja a szociális vívmányokat és az infrastruktúrát. Továbbá munkaadó is, aki abban érdekelt és azért felelős, hogy foglalkoztatottjai szaktudását tovább fejlessze⁽⁹⁾.

1.2 Az oktatás kérdései döntő jelentőséggel bírnak Európa versenyképességének szempontjából a jóléti állam megőrzésének előfeltételeként. Európa legértékesebb erőforrásait, a polgárokat, fel kell készíteni egy olyan fajta pályafutásra és munkára, amely gyökeresen eltér a korábbi generációkra jellemzőtől, és amely a jövőben is gyors változásoknak lesz kitéve. Mind a vállalatok, mind pedig a munkavállalók olyan változások előtt állnak, melyeknek pontos jellegét előre nehéz meghatározni.

1.3 A helyi és regionális fejlődésnek természetesen többféle előfeltétele és kiindulási pontja is lehet. Azonban semmi esetre sem szabad környezetétől elválasztva szemlélni. A régióknak és közösségeknek produktív rendszerre van szükségük, amely olyan mértékben képes megújulni, ahogy a hagyományos munkahelyek megszűnnek: ellenkező esetben fenyeget a stagnálás, a munkanélküliség okozta társadalmi kirekesztődés, a megnövekedett betegállomány és a munkaerőpiac túl gyakran bekövetkező, idő előtti elhagyásának veszélye.

1.4 A humán kompetenciák és készségek fejlesztését tehát úgy kell alakítani, hogy megfeleljenek a tudásalapú társadalom követelményeinek. A megalapozott nyelvtudás és általában véve

a kommunikációs készségek csakúgy, mint a csapatmunkára való alkalmasság, egyre fontosabbá válnak. A jelenlegi fejlődés mellett, amelyet mind gyorsabbá váló kereskedelmi áramlatok, globalizált piacok és szegmentáció jellemez, erősebben jelentkezik az együttműködés igénye. Ez vonatkozik a különböző helyi és regionális szintű vállalkozások és szervezetek, csakúgy, mint a régiók egymás közötti viszonyára. Európa különböző részei között, valamint Európa és a világ többi része között is egyre erősödő, kölcsönös függőségi viszony alakul ki.

1.5 A „pályafutás – társadalom – magasabb fokú képzettség” hármasa fontos alapját képezi az innovációnak és a növekedésnek, mind a helyi, mind pedig a regionális szinten. Ezenkívül a társadalmi kohézió és a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében olyan befogadó infrastruktúrára és megkülönböztetésmentes légkörre van szükség, amely tevékeny állampolgárságra, illetve közös felelősségvállalásra ösztönöz.

1.6 Az RB már korábban is hangsúlyozta tevékeny szerepvállalásának fontosságát az egész életen át tartó tanulás helyi és regionális szinten történő támogatását illetően⁽¹⁰⁾. E szerepvállalás fontossága érvényes a képzési célok és a kulcskompetenciák kérdésének tekintetében is. Az RB rendkívül fontosnak tartja, hogy az Európai Bizottság által előterjesztett javaslatok a helyi és regionális szinten kibontakoztassák hatásukat.

1.7 Az RB szívesen végigkíséri és támogatja a további fejlődést, és e kérdések tekintetében (például kísérleti projektek, illetve vizsgálatok esetében) a jövőre nézve együttműködést szorgalmaz az Európai Bizottsággal.

1.8 A Régiók Bizottsága (az R3L-kezdemenyezéssel összhangban) hangsúlyozza az egész életen át tartó tanulást elősegítő regionális hálózatok fejlesztésének jelentőségét annak érdekében, hogy megerősödjön a kapcsolatrendszer az alap- és felsőfokú oktatás, a szakképzés, illetve a kulturális intézmények és szervezetek között, mivel ez alapvető eleme a foglalkoztathatóság javításának és az aktív társadalmi szerepvállalásnak.

2. Az Európai Bizottság javaslatai a tagállamoknak címzett ajánlásokra

2.1 Az előző bekezdésben felvázolt gondolatok tükrében a mai társadalomban, illetve szakmai életben rendkívül fontos az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák előtérbe helyezése, és ez igaz a jövőre nézve is. Egy ilyenfajta előtérbe helyezés támogatja a helyi és regionális, illetve a nemzeti szinten zajló fejlődést az Európai Unió egészében. A Régiók Bizottsága üdvözli az Európai Bizottságnak a tagállamokhoz intézett, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó ajánlásokra tett javaslatát.

⁽⁹⁾ CdR 49/2002 final

⁽¹⁰⁾ CdR 49/2004 final

2.2 Az RB különösen öröndetesnek találja, hogy az Európai Bizottság javaslata utal a regionális és helyi szint szerepére és jelentőségére, ami a korábbi bizottsági javaslatokhoz képest, melyek szinte kizárólag csak az európai és a nemzeti szintet tartották szem előtt, lényeges javulást jelent.

2.3 A Régiók Bizottsága az egész életen át tartó tanulás integrált programjában a képzési terület ösztönzésének fontos eszközét látja, amely az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák erősítésére szolgál. Az Unió régiói és városai közötti hatékony tudás- és szaktudástranszfer, amely a polgárok nagyobb mobilitása révén érhető el, hozzájárulhat a versenyképesség és a foglalkoztatás ösztönzéséhez.

2.4 Az Európai Bizottság ajánlásainak egyik sarkalatos pontja a kulcskompetenciák egész életen át – a felnőttkorban is – tartó frissítésére irányuló törekvés. Itt különleges figyelmet érdemelnek a nemzeti, regionális vagy helyi összefüggésben prioritásként meghatározott célcsoportok. Ebben az összefüggésben fontos szerep juthat a helyi és regionális szintű, alacsony szakképzettségű csoportokra irányuló motivációnövelő intézkedéseknek és információs munkának. Ezek lényege, hogy a polgárok tudására, tapasztalataira, és érdeklődési körére építenek, és nem gyenge pontjaikból vagy hiányosságaikból indulnak ki.

2.5 A nemzeti, regionális és helyi szinten végrehajtott konkrét és azonnali intézkedésektől függ, hogy az Európai Bizottság ajánlásainak milyen hatása lesz a gazdasági, társadalmi, kulturális és egyéb folyamatokban végbemenő változásokra. A Régiók Bizottsága ezért fontosnak tartja, hogy a formális, nem formális és informális oktatási rendszerek átalakítását valósítsák meg a gyakorlatban. Fontos, hogy e programok valamennyi szintet érintsék, és céljuk az adott oktatási rendszerek összehangolása legyen az uniós munkaerőpiac igényeivel és az egész életen át tartó tanulás stratégiájának követelményeivel.

2.6 Fontos jelenség, hogy a képzésben való részvételt, illetve a képzési eredményeket specifikusan a nemek tekintetében különbségek jellemzik. Ezt nemzeti, regionális és helyi szinten nyomon kell követni és meg kell szüntetni. A lányokat és asszonyokat arra kell biztatni, hogy képzettséget szerezzenek a műszaki, illetve természettudományos szakterületen. Más területeken pedig a férfiak szorulnak támogatásra. Számos régióban és településen éppen a férfiak azok, akik abbahagyják képzésüket és kevesebb motivációt, illetve hajlandóságot mutatnak a folyamatos képzési intézkedések tekintetében.

2.7 Az Régiók Bizottsága véleménye szerint az Európai Bizottság tagállamokhoz címzett javaslatai fontos katalizátorszerepet tölthetnek be abban, hogy ösztönözzék Európa oktatási rendszereinek gyorsabbá és céltudatosabbá válását a versenyképesség, a szociális vívmányok és a részvétel terén

kitűzött célok elérése érdekében. A Régiók Bizottsága támogatja ezt és ehhez az alábbiakban a következő észrevételeket szeretné hozzáfűzni:

2.8 Az Európai Bizottság 1. javaslata

„[...] biztosítsák, hogy az alapoktatás és szakképzés valamennyi fiatal számára felkínálja azokat az eszközöket, amelyekkel a kulcskompetenciákat olyan szintre fejleszthetik, amely felkészíti őket a felnőttlétre, és amely a további tanulás és szakmai pályafutás alapját képezi;”

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.8.1 A Régiók Bizottsága hangsúlyozza a gyermekek már korai gyermekkorukban elkezdődő, hatékony és céltudatos ösztönzésének különleges jelentőségét. Ennek azonban nem szabad a kudarcotól való félelem kialakulásához vezetnie a gyermekek körében. Az iskolának ezenfelül meg kell teremtenie a folyamatos, az egész életen át tartó tanulás alapját a formális, nem formális és informális tanulás révén. Fontos annak tudatosítása, hogy a gyermekek vagy fiatalok más-más módon tanulnak; nem egyformán gyorsan érnek és eltérő időre van szükségük céljaik eléréséhez. Ez az egyik nagy kihívása az oktatási rendszerek alakításának és a tanárképzésnek.

2.8.2 Fontos, hogy a például fogyatékoságuk miatt különleges gondoskodást igénylő gyermekeknek és fiataloknak kiemelt figyelmet szenteljünk, hogy a többi gyermekkel együtt ők is szerves részévé válhassanak a társadalomnak.

2.9 Az Európai Bizottság 2. javaslata

„[...] biztosítsák megfelelő intézkedések meghozását azon fiatalok érdekében, akiknek személyes, szociális, kulturális vagy gazdasági körülményeik miatti oktatási hátrányuk révén különleges támogatásra van szükségük ahhoz, hogy tanulási képességeiket kiaknázhassák;”

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.9.1 Az RB üdvözlöi, hogy az európai bizottsági szöveg külön utalást tesz a hátrányos helyzetű tanulókra, egyetértve azzal a véleménnyel, hogy az oktatásban tapasztalt hátrányok gyakran személyes, társadalmi, kulturális és gazdasági tényezők együtteséből jönnek létre és csak a társadalom egyéb területeivel való együttműködésben küzdhetők le. Az RB számára kulcsfontosságú a foglalkoztatáshoz, képzéshez és egyéb továbbképzési lehetőségekhez való hozzáférést megnehezítő akadályok megszüntetése.

2.9.2 Az RB rendkívül sürgősnek tartja, hogy – háttérétől függetlenül – minden tanuló hozzájusson a szükséges feltételekhez, következésképpen elérje a képzési célokat és ne hagyja abba idő előtt tanulmányait. Ezt kell megcéloznia az egyedi kezdeményezéseknek és ösztönző intézkedéseknek, melyek az egyes tanulók adottságaiból és szükségleteiből indulnak ki.

2.9.3 Az EU nem fogja elérni a maga elé kitűzött ambiciózus célokat, ha vannak még olyanok, akiket nemük, fogyatékosságuk, kulturális vagy etnikai hovatartozásuk, életkoruk vagy más okok alapján kirekesztenek a munkahelyekről, vagy további előmenetelükből. A megkülönböztetésmentesség és esélyegyenlőség stratégiájának ösztönzésében, valamint a mindenki számára egyenlő esélyek és jogok biztosításában a helyi és regionális önkormányzatokra nagyon fontos szerep hárul.

2.9.4 Az RB kívánatosnak tartja az európai régiók és települések határokon átnyúló, hálózatok kiépítésén alapuló együttműködését, melynek célja az R3L-kezdemenyezéseknek megfelelő tapasztalatcsere, illetve ismeretbővítés. Ehhez azonban az ide vonatkozó kérdések napirendre tűzésére, a módszerek folyamatos fejlesztésére, a tudás átadására és társadalmi elfogadottságra van szükség.

2.10 Az Európai Bizottság 3. javaslata

„[...] biztosítsák, hogy a felnőttek egész életük során képesek legyenek fejleszteni és frissíteni a kulcskompetenciákat, és fordítsanak különös figyelmet azokra a célcsoportokra, amelyeket a nemzeti, regionális és/vagy helyi vonatkozásban prioritásként határoztak meg;”

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.10.1 A Régiók Bizottsága fontosnak tartja e javaslatot, azonban emlékeztet arra, hogy az igények régióról régióra és országról országra különbözőek, ezért különböző megközelítésmódokra van szükség, ha el akarjuk érni a polgárokat. Ezért utalni kell arra, hogy a prioritásként meghatározott csoportokat gyakran éppen a helyi és regionális szinten kell keresni. Például a felnőttképzésben tapasztalatokat szerzett szervezetekkel és a szociális partnerekkel fejleszteni lehetne az együttműködést;

2.10.2 úgy véli, hogy a prioritást élvező célcsoportok között különös figyelmet kell fordítani a helyi és regionális önkormányzatok által foglalkoztatottakra – tekintettel arra, hogy közszolgálati tevékenységet látnak el –, annak érdekében, hogy egész szakmai pályafutásuk során fejleszthessék és frissíthessék kulcskompetenciáikat.

2.11 Az Európai Bizottság 4. javaslata

„[...] biztosítsák, hogy megfelelő infrastruktúrák álljanak rendelkezésre a felnőttek folyamatos oktatására és képzésére, beleértve a tanárokat és oktatókat, a tanulók számára hozzáférést és támogatást biztosító olyan intézkedéseket, amelyek elismerik a felnőttek eltérő igényeit;”

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.11.1 A Régiók Bizottsága már korábban ⁽¹⁾ is utalt arra, hogy az egész életen át tartó tanulás támogatása érdekében milyen fontos a helyi és regionális szintű erőforrások mozgósi-

tása, hangsúlyozva, hogy vitákat kell kezdeményezni a helyi és regionális szinten. Véleményében figyelmeztetett arra is, hogy a földrajzi hozzáférhetőséget más intézkedésekkel összhangban kell szemlélni az egyén hozzáféréseinek javítása érdekében. Ez vonatkozik mind a formára, mind pedig a földrajzi helyzetre. Ez például úgy valósulhatna meg, ha napközben, esténként és hétvégeken is szerveznének programokat. Szóba jöhetne ebből a célból a nyári időszak vagy a hagyományos munkaszüneti időszakok is. További lehetőségeket jelentenének a sűrűbben kezdődő tanfolyamok, a levelező oktatás vagy az irányított, rugalmas tanulás. Ajánlatos volna az is, hogy a résztvevők számára megteremtsek azokat az anyagi feltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy tovább képezzék magukat. Figyelmet érdemel az iskolán kívüli tanulás is, amely különböző formákat öltve a formális iskolai struktúrák keretein kívül zajlik.

2.11.2 Az „infrastruktúrák” azonban ne jelentsék általános, szabványosított tanulási központok létrehozását. Ehelyett a helyi adottságokból és igényekből kiindulva, amennyire lehetséges, a már meglévő infrastruktúrákra kellene támaszkodni.

2.12 Az Európai Bizottság 5. javaslata

„biztosítsák a felnőttoktatás és az egyén számára elérhető képzési lehetőségek koherenciáját a foglalkoztatási és szociális politikákhoz és a fiatalokat érintő egyéb politikákhoz való szoros kapcsolatok és a szociális partnerekkel és más érdekelttel folytatott együttműködés révén;”

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.12.1 Ezt a pontot a Régiók Bizottsága a siker mérvadó tényezőjének tekinti a helyi és regionális szint fejlődését illetően, hiszen a „szemellenezős” látásmód elkerülése érdekében éppen ezen a szinten döntő fontosságú a különböző helyi és regionális vonatkozású politikai területek egybefogása: ilyenek például a gazdaságpolitika, az oktatáspolitikai, a munkaerő-piaci politika, az integrációs és a szociálpolitika. Ezért fontos, hogy a felelőségek és hatáskörök szorosan összekapcsolódjanak. A Régiók Bizottsága szükségesnek tartja, hogy ezen a téren pénzügyi eszközöket vessenek be, melyek rugalmasabb felhasználásának biztosítása kellene az egész életen át tartó tanulás integrált cselekvési programjának keretén belül történő intézkedések végrehajthatóságát. A társadalom, a pályafutás és a magasabb fokú képzettség összjátéka a régiók és települések növekedésének kulcsfontosságú tényezője.

2.13 Az Európai Bizottság 6. javaslata

„alkalmazzák az ajánlás mellékletében található »Kulcskompetenciák az élethosszig tartó tanuláshoz – Európai hivatkozási alapot« referenciáeszközként az élethosszig tartó tanulás stratégiái részeként a mindenki számára szükséges kulcskompetenciák biztosításának kialakításánál.”

⁽¹⁾ CDR 19/2001 final

A Régiók Bizottsága álláspontjai:

2.13.1 A Régiók Bizottsága üdvözlí az egész életem át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó javaslatot. Ezáltal a figyelem középpontjába kerül a kérdés, hogy az egyénnek milyen alapvető képességekkel kell rendelkeznie ahhoz, hogy megállíja a helyét a tudásalapú társadalomban. Ezek a kulcskompetenciák irányadóként szolgálhatnak a jövőben szükséges kompetenciákról folytatott vitához mind európai és nemzeti, mind pedig regionális és helyi szinten. Ez a kérdés Európában különösen fontos a lisszaboni stratégia céljai elérésének szempontjából. Éppen a helyi és regionális szint az, ahol a kompetencia kérdésköre gyakorlati jelentőségre tesz szert.

2.13.2 A Régiók Bizottsága elismeri, hogy szükség van e kompetenciák folyamatos és elkötelezett vitájára, valamint a folyamatos párbeszéd és szakadatlan fejlődés keretein belül történő kezelésére. Így például a „szociális és állampolgári kompetencia” területe egy sor olyan szempontot is magában foglal, amely később mindenképp továbbfejlesztésre és differenciálásra szorul. Egyes kulcskompetenciák ezenkívül nagy mértékben összefonódnak egymással.

2.13.3 A Régiók Bizottsága üdvözlí az egész életem át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó javaslat továbbfejlesztését az Európai Bizottságon belül. Támogatja az Európai Bizottság által kidolgozott javaslatot a kulcskompetenciákról.

2.13.4 A Régiók Bizottsága a következő bekezdésekben részletesebben foglalkozik a javasolt kulcskompetenciákkal.

3. Kulcskompetenciák

A kulcskompetenciák európai hivatkozási alapja a következő nyolc területet foglalja magában:

- Az anyanyelven folytatott kommunikáció
- Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció
- Matematikai kompetencia és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén
- Digitális kompetencia
- A tanulás megtanulása
- Szociális kompetencia és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Kulturális kifejezőképeség

3.1 Az anyanyelven folytatott kommunikáció

3.1.1 Az Régiók Bizottsága egyetért az Európai Bizottsággal az **anyanyelven folytatott** írásbeli és szóbeli **kommunikáció** fontosságát illetően.

3.1.2 Az anyanyelv az alapja minden további tanulási folyamatnak, a kifejezőképeségnek és az identitásnak. Az anyanyelvi

ismeretek és készségek tehát a tanulás alapját képezik. A nyelv teremti meg az információszerzés alapjait és teszi lehetővé a kommunikációt embertársainkkal. Ezáltal a részvétel és a felelősségvállalás alapvető eleme.

3.1.3 Az RB arra is szeretne rámutatni, hogy az olyan területeken, ahol kevésbé elterjedt és oktatott nyelveket beszélnek, fontos, hogy az Európai Bizottság, illetve a nemzeti ügynökségek szorosan együttműködjenek a helyi és regionális önkormányzatokkal, e nyelvek elsajátítására bátorítva a polgárokat. ⁽¹²⁾

3.2 Az idegen nyelveken folytatott kommunikáció

3.2.1 A jövő Európájában a több idegen nyelv tudása egyre nélkülözhetetlenebb. Más országok kultúrájának, szokásainak és életkörülményeinek alapvetőbb megértése révén megnyitja az utat a szorosabb kapcsolatok felé. Ez a magasabb szintű tanulmányok és a munkaerőpiac mobilitásának is az egyik előfeltétele. Európa nyelvterületei már ma is kölcsönösen egymásra vannak utalva. Az országok közötti cserekapcsolatok erősödnek, a gazdaságok egyre szorosabban összefonódnak egymással és az áruk és szolgáltatások piaca egyre gyakrabban nyúlik át az ország- és nyelvi határokon. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza, hogy Európa nyelvi sokszínűségét pozitívként kell értékelni.

3.3 Matematikai kompetencia és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén

3.3.1 Az RB lényegesnek tartja, hogy a matematikai, műszaki és természettudományos ismereteket a tanulóknak olyan módon közvetítsék, hogy ezek az ismeretek szemükben hasznosnak és ösztönzőnek tűnjenek. A matematika segíthet az olyan tárgyakban is, mint a fizika, kémia, biológia vagy a társadalomtudományok. Sőt mi több, a matematikai tudás, illetve ismeretek a modern oktatási koncepció magától értetődő alapelemévé is válhatnak. A természettudományok terén elsajátított kompetencia azért fontos, mert többek között segít az összefüggések, okok és okozatok, valamint az információ helyességének megértésében és felismerésében. Az aktív állampolgári kompetenciához elengedhetetlen a matematikai és természettudományos alapképzés. A műszaki kompetenciát a nők és férfiak tapasztalataiból kiindulva kellene fejleszteni. Fontos feltárni, hogy elképzeléseink és hagyományaink miként határozzák meg gondolkodásunkat arról, hogy a műszaki tudományok terén mi számít „nőknek való” és mi „férfiaknak való” területnek.

3.3.2 Az európai kutatási térség keretében különleges erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy több fiatal férfi és nő válassza a természettudományos és műszaki pályát. Fontos, hogy mindenki számára hozzáférhető legyen az információs társadalom technológiáinak biztos és kritikus használata. Az ún. tudományos parkok létrehozása érdekes módja az érdeklődés felkeltésének a természettudományi és műszaki tanulmányok iránt.

⁽¹²⁾ CdR 248/2003 final

3.4 Digitális kompetencia

3.4.1 Fontos, hogy az Európai Unió egészében létrejöjjön egy minden csoport számára nyitva álló, megkülönböztetésmentes információs infrastruktúra a digitális kompetencia szolgálatában. Az RB nagy hangsúlyt fektet a szociálisan és földrajzi értelemben kiegyensúlyozott információs társadalom ösztönzésére, amely biztosítja, hogy a polgárok elsajátítsák életükhöz és munkájukhoz a digitális korban szükséges készségeket. A nagy mennyiségű információáradattal és az összetett problémákkal való megbirkózás egyre több ember számára elengedhetlenül fontos képességgé válik.

3.5 A tanulás megtanulása

3.5.1 A „**tanulás megtanulása**” alatt azt értjük, hogy a tanuló távlatot ad tanulásának, tudatosan viszonyul hozzá és kialakítja az új ismeretek megszerzésének módszertanát. Ez azt jelenti, hogy az adott tanuló tudatában van önmagának és tudja, hogyan kezelje a különféle tanulási szituációkat, melyik a neki legmegfelelőbb tanulási módszer, melyek az erős pontjai, és mely területeken érhet el javulást. A motiváció és az önbi-zalom is fontos tényezők, hiszen az egész életet végig kísérő tanulás stratégiája éppen a tanuló szemszögéből indul ki és azon a feltételezésen alapul, hogy a tanulási folyamat sokféle módon és különféle keretek közt megy végbe. Itt elsősorban az áttanulás és az újratanulás képességéről van szó. Az is fontos, hogy a már meglévő ismeretekre, képzettségre, illetve a korábbi élettapasztalatokra építsünk, és fejlesszük azt a képességünket, hogy ezeket különböző új kontextusokban is tudjuk használni és alkalmazni.

3.5.2 A Régiók Bizottsága ennek a ténynek nagyon nagy jelentőséget tulajdonít a tudásalapú társadalom szempontjából. Különösen fontos, hogy a leendő tanárokat képzésük során felkészítsék erre a munkamódszere. A „tanulás megtanulásának” komplexuma lényegében különbözik a többi kulcskompetenciától, hiszen az összes többi kulcskompetencia fejlesztéséhez szükséges képességet érinti. A Régiók Bizottsága ezért úgy véli, hogy ezt a kulcskompetenciát mint legfontosabbat ki kell emelni a többiek közül.

3.6 Szociális kompetencia és állampolgári kompetencia

3.6.1 A „szociális és állampolgári kompetencia” fogalma sokrétű kérdéskört érint, amely a Régiók Bizottsága szerint különös figyelmet érdemel. Itt egyrészt személyes tulajdonságok fejlesztéséről van szó, azaz annak a képességnek a fejlesztéséről, hogy embertársainkkal kapcsolatot tudunk létesíteni. Általánosan fogalmazva, a fejlett kommunikációs készség a tudásalapú társadalomra jellemző pályafutás és társadalmi élet egyik

mind fontosabbá váló tulajdonsága. Ide tartozik az interkultu-rális megértés is.

3.6.2 Ez a kompetenciaterület *szociális aspektusokat* is magában foglal, amennyiben az a központi kérdés, hogy az egyén milyen mértékben tekinti magát erőforrásként családja és környezete számára.

3.6.3 Az *egészségügyi vonatkozásokra* is utalhatunk itt, például az egészséges életmód jelentőségének felismerésére, a testi és lelki egészség kérdésére, valamint az aktív életmódra. Míg az orvostudomány egyre nagyobb léptekkel halad előre, sok társadalomban romlik a gyermekek és fiatalok egészségügyi állapota a hibás táplálkozás és a mozgáshiány következtében. Ha itt nem teszünk ellenlépéseket, a helyzet rendkívül kritikussá válhat.

3.6.4 Egy másik nagyon fontos szempont *a polgár szerepe a társadalomban*. Ezalatt a demokratikus viszonyok, valamint az egyén jogainak és kötelezettségeinek kérdéskörét kell érteni. E tényezők mindegyike ösztönözhető a helyi és regionális szinten. A Régiók Bizottsága a meghatározás kibővítését javasolja: meg kellene benne említeni annak szükségességét, hogy a polgárok ismerjék az EU történelmét, céljait, az alapszerződésekre vonatkozó lényeges tényeket, az Unió és tagállamai közötti kapcsolatokat, az európai alkotmány hatályba helyezésének problémáit és folyamatát, valamint a különböző politikai területek alapelveit.

3.6.5 A *fenntartható fejlődés* jelentősége, valamint a közös környezetünkért érzett felelősségvállalás olyan szempontok, amelyeket a Régiók Bizottsága nézete szerint ebben az összefüggésben nyomatékosan ki kell hangsúlyozni.

3.7 Vállalkozói kompetencia

3.7.1 A **vállalkozói kompetencia** lényegében aktív hozzáállást jelent, tehát ötleteink megvalósításának képességét. Ezért fontos, hogy az iskolarendszer már korán ösztönözze egy ilyesfajta aktív gondolkodásmód kialakulását és ennek alapjait megteremtő munkamódszereket dolgozzon ki. Az RB rámutat, hogy mennyire fontos a reményteljes üzleti ötleteket felvető nők és etnikai kisebbségek potenciáljának kihasználása új vállalkozások létrehozására. Arra is szükség van, hogy a különböző kormányzati és közigazgatási szintek aktívan támogassák a nőket az új technológiákhoz való hozzáférésben. Az aktív munkaerő-piaci politikához társuló ilyesfajta erőfeszítések csökkenthetik a nemek között távolgót, Európában oly sok helyütt megfigyelhető rést a foglalkoztatásban. Az Európai Unió jóléte és gazdaságának jövője szempontjából ez döntő jelentőséggel bír⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ CdR 151/2005 final

3.8 Kulturális kifejezőképesség

3.8.1 Az RB is elengedhetetlenül fontosnak tartja megérteni és megőrizni Európa kulturális és nyelvi sokféleségét⁽¹⁴⁾. Itt arról van szó, hogy a különböző kifejezési formákat, úgymint a zenét, művészetet, irodalmat és a nyelvet, hozzáférhetővé tegyük az emberi tanulásfolyamatok és fejlődés számára. Általánosabban fogalmazva, fontos, hogy a különböző emberi szempontokból és látásmódokból létrehozzunk valamit.

3.8.2 Ebben az összefüggésben a Régiók Bizottsága utal a történelmi perspektívára, azaz arra, ahogy a különböző korszakokban az Európa egyes részei között szövődő kapcsolatok új lendületet adtak a fejlődésnek. Immár több mint öt évtizede létezik – vitathatatlan létjogosultsággal – az európai népek közösségének gondolata, amely ma az Európai Unióban jut kifejezésre.

3.9 A Régiók Bizottsága javaslatai

3.9.1 Az Európai Bizottság ajánlásaiból kiindulva az RB kívánatosnak tartja a további fejlődés nyomon követését és támogatását, és e kérdések tekintetében a jövőre nézve együttműködést szorgalmaz az Európai Bizottsággal.

3.9.2 A Régiók Bizottsága támogatja az Európai Bizottság által javasolt, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákat, és emellett száll síkra, hogy ezeket a folyamatos párbeszéd és szakadatlan fejlődés keretein belül kezeljék.

3.9.3 Az RB emellett foglal állást, hogy a „tanulás megtanulása” kiemelt jelentőséggel bírjon, mivel e kompetencia a saját tanuláshoz való alapvető hozzáállást és ezért az új ismeretek megszerzésének különféle módszereit is magában foglalja és így az összes többi javasolt kulcskompetencia fejlesztésének előfeltétele.

3.9.4 A „szociális és állampolgári kompetencia” területének a fenntartható fejlődés jelentőségét, valamint a közös környezeti tünkért érzett felelősségvállalást is magában kell foglalnia.

3.9.5 A Régiók Bizottsága hangsúlyozza a kulturális érzékenység elsajátításának fontosságát, mely az európai nyelvek és kultúrák sokféleségére, megértésére való nyitottság alapja, illetve azé a gazdagodásé, amelyet azok minden európai polgár számára biztosíthatnak.

Brüsszel, 2006. június 14.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

⁽¹⁴⁾ 8. kulcskompetencia: kulturális kifejezőképesség

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye – A Közösség lisszaboni programjának végrehajtásáról: Politikai keretek az EU gyáriparának megerősítésére – egy integráltabb iparpolitikai megközelítés felé”

(2006/C 229/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság közleményére a következő tárgyban: „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtásáról: Politikai keretek az EU gyáriparának megerősítésére – egy integráltabb iparpolitikai megközelítés felé”, COM(2005) 474 final;

tekintettel az Európai Bizottság 2005. október 12-i határozatára, melyben az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján kikéri az RB véleményét e tárgyban;

tekintettel elnökének 2005. november 10-i határozatára, melyben a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottságot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban;

tekintettel az RB véleménytervezetére (CdR 39/2006 rev. 2), melyet a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottság 2006. április 6-án elfogadott (előadó: **Onno HOES**, Noord-Brabant tartomány képviselője, NL/ALDE);

MIVEL:

- 1) A megújuló és korszerű, iparunk versenyképességére irányuló európai iparpolitika a „növekedés és foglalkoztatás” menetrend elsőrendű prioritása, hiszen az alapjául szolgáló kérdések az EU minden régióját érintik, a mögötte rejlő folyamatok pedig lendületesek és sürgetőek. Az RB ezért üdvözlzi az Európai Bizottság törekvéseit és azt, hogy kész komoly eszközökkel segíteni a szükséges reformokat.
- 2) A világgazdaságban megfigyelhető gyors változásokat tekintve nincs vesztegetni való idő. Az európai ipar versenyhelyzete jelentős nyomás alatt áll. Ez a körülmény külön nyomást gyakorol az európai iparpolitika megújulásának ütemére és ütközésére. Az RB értékeli azt az elkötelezettséget, amelyet az Európai Bizottság kért és kapott a különböző gazdasági ágazatok szervezeteitől, de kételkedik abban, hogy ez elegendő kapcsolódási pontot nyújt. A világméretű gazdasági verseny kontextusában Európa jövőbeli erejét főként versenyképes régiókban összpontosítja, amelyeket a „szilícium-völgy” („Silicon Valley”) koncepciójának és a Világgazdasági Fórum (World Economic Forum) filozófiájának ihletésére ebben a véleményben „völgyeknek” nevezünk. Az ilyesfajta európai „völgyek”, melyek a klasszikus ipari és gazdasági ágazatokra támaszkodnak, a jövőbeli gazdasági és társadalmi megújulás motorjai.
- 3) Példaként szolgálhatnak Stockholm, Cambridge, Bajorország, Rhône-Alpes vagy Délkelet-Hollandia régiói, illetve Värmland, Riga és Sachsen-Anhalt felvirágzásnak indult régiói. Az RB felhívja az Európai Bizottságot, hogy ezt a koncepciót állítsa az európai iparpolitikáról szóló „új menetrend-jének” középpontjába, így jobban ráhangolódva a regionális-gazdasági súlypontok kialakítására. Ez a jelenlegi, a keretfeltételek létrehozásának szintjén megrekedő és ebben a tekintetben túl kevésbé újító erejű javaslatok jelentős megszigorítását jelenti. Főként az ágazatközi fejlesztések új technológia-termék-piac kombinációkra irányuló ösztönzésének kell központi szerepet kapnia az európai iparpolitikában.
- 4) Az RB a jelen véleményben számos konkrét javaslatot tesz a közösségi eszközrendszer jelentős megszigorításának és további integrációjának tekintetében. Ennek szilárd alapjait már az EU soron következő német elnöksége alatt meg kell teremteni, az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet pedig arra hívjuk fel, hogy újító és aktív politikát dolgozzon ki e tekintetben.

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 14-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

Ágazatközi javaslatok

1.1 Az Európai Bizottság munkatervében hétféle ágazatközi kezdeményezésre tesz javaslatot azzal a céllal, hogy a közös kihívások megválaszolása érdekében ágazatközi kezdeményezésekre ösztönözze a különböző ágazatokat tömörítő csoportokat, és hogy növelje a különböző ágazatok közötti szinergiát.

- a szellemi tulajdon jogi védelmének szabályozásáról szóló kezdeményezés;
- a versenyképességgel, energiával és a környezettel foglalkozó magas szintű munkacsoport;
- intézkedések a (nemzetközi) piacra jutás terén;
- új jogszabály-egyszerűsítési program;
- ágazati szakismeretek fejlesztése (jobban képzett személyzet);
- az ipari szerkezetátalakítás irányítása;
- a kutatás és innováció integrált megközelítése.

1.2 Kivétel nélkül olyan intézkedésekről van szó, amelyek kiemelkedően fontosak az európai ipari ágazatok versenyképességének növekedése szempontjából. Ezért az RB általánosságban határozottan támogatja a javaslatokat. Pozícióját tekintve kéri, hogy kiemelt figyelmet kapjon az ipari szerkezetátalakítás irányítása, hasonlóan sok figyelmet kell fordítani azonban a jogalkotás egyszerűsítésének új programjára is. Ebben a keretben ez a lényegi tényező: innen kell átváltani az új, a régiókból kiinduló iparpolitika figyelemmel kísérésére és támogatására. Gyermekeink jólétének biztosítása érdekében az Európai Unió versenyképességének központi szerepet kell kapnia abban a vitában, amely arról folyik, hogy hogyan válaszoljunk a globalizáció kihívásaira és lehetőségeire. Az RB elutasítja a régi vívmányok megőrzésére irányuló, túlra összpontosító protekcionista megközelítésmódot. Az olyan kezdeményezéseket, mint az Európai Bizottság által javasolt globalizációs alap nem passzívan, hanem fejlesztésorientáltan kell felhasználni, például új, nagy potenciállal rendelkező ágazatokra irányuló képzésekre.

1.3 Az RB támogatja, hogy nyomatékosabban keressük a kapcsolatot az Európai Bizottság regionális innovációs politikájával, amely szintén egyértelműen a klaszterekre és az együttműködés új formáira irányul. Európában számos jó példa található az Európai Bizottság és a régiók együttműködésére, utalhatunk például a „Connecting, creating and enabling winners” elnevezésű észak-brabanti innovációs cselekvési programra (2005–2010).

1.4 Főként az ágazatközi javaslatok kidolgozása teremti meg egy korszerű és integráltabb európai iparpolitika lehetőségét. Ennek fényében a következőkben röviden ki szeretnénk térni néhány javasolt intézkedésre, igyekezve mindenekelőtt az integráltabb megközelítés lehetőségeinek kihasználására felhívni a figyelmet.

A versenyképességgel, energiával és a környezettel foglalkozó magas szintű munkacsoport

1.5 Az energia és a környezet az elkövetkező évek elsődleges fontosságú globális témái.

Az Európai Bizottság ösztönzésével olyan légkörnek kell kialakulnia, amelyben a fenyegetések lehetőségekké változtathatók. Az európai ipar- és kutatáspolitikára számára érdekes új piacok és kapcsolódási pontok fedezhetők fel e területeken.

Ez elősegíti, hogy az energiát és a fenntartható fejlődést (a még inkább környezetbarát termékeket és termelési folyamatokat) ne külön kezeljék, hanem szerves részeivé válnak az ipar- és innovációs politikának. Több figyelmet kellene fordítani az alternatív energiaforrások fejlesztésére. Az energiaköltségek az ipar termelési költségének jelentős hányadát teszik ki. Az RB felhívja a tagállamokat, hogy bővítsék kapcsolatrendszer-építő kapacitásukat annak érdekében, hogy az energiapiac liberalizálása révén a gazdaság szereplői Európában valóban bárholnan beszerezhesék a gázt és a villamos energiát. A helyi és regionális önkormányzatok leginkább az energiaágazat aktív részvényeseiként járulhatnak hozzá cselekvő módon az egyenlő feltételek európai szintű kialakításához.

Ágazati szakismeretek fejlesztése

1.6 Az RB tudomásul kielégíti, hogy az új iparpolitikát a lisszaboni stratégia keretében és a globalizáció fényében kell értelmezni. Az egyes régiókban és országokban megfigyelhető átalakítási folyamatok ezek következményei. Már a szerkezetátalakításról és vállalatáthelyezésekről szóló vélemény (CdR 148/2005 fin) is hangsúlyozta, hogy biztosítani kell a szerkezetátalakítás megfelelő irányítását, ennek kapcsán lásd korábbi megjegyzésünket a globalizációs alap fejlesztésorientált és nem defenzív felhasználásáról. A Brüsszeli intézkedések esetében kulcsfontosságú a gazdasági és társadalmi kohézió ösztönzése, ami a jobban működő és rugalmasabb európai munkaerőpiac egyik alapjaként kell, hogy szolgáljon. Ajánlatos a „társadalmi innováció” szóban forgó prioritásként meghatározott kérdéskörét a középpontba helyezni. Központi kérdés, hogy miként lehet az európai munkavállalók teljes spektruma számára jobban lehetővé tenni a gyakran igen mélyreható változásokat hozó szerkezetváltásokban való részvételt, anélkül hogy emiatt a strukturális munkanélküliség hatásai sújtánák őket.

1.7 A munkatermelékenység, a munkában való részvétel, illetve a munkavállalói mobilitás fokozása kulcsfontosságú az Európai Unió versenyképességének szempontjából. Erre nagyobb figyelmet kell fordítani mind a tagállamok politikájában, mind pedig az EU strukturális alapjainak programjaiban. Emellett bővíteni kell az arra irányuló lehetőségeket is, hogy (átmeneti jelleggel) az EU-n kívülről érkező magasan képzett szakemberek is bejuthassanak az európai munkaerőpiacra. Egy ilyesfajta liberalizálás szintén hozzájárul Európa versenyképességéhez.

Szellemi tulajdonjogok

1.8 Az RB tudomásul veszi, hogy néhány fontos európai gyáripari ágazat még mindig jelentős fölényben van versenytársaival szemben, de a globalizáció ezekre is kedvezőtlen hatással lehet. A szellemi és ipari tulajdonjogok megfelelő védelme kiemelkedő jelentőséggel bír az EU versenyhelyzete szempontjából. A szellemi tulajdon védelme ösztönzött jelent az innovációs intézkedések és az új üzleti modellek kialakítása szempontjából. A jogszabályozó keretet a gyorsan változó műszaki és társadalmi fejleményekhez kell igazítani. Fontos, hogy a jogalkotás ezen a téren világos legyen és jogi biztonságot nyújtson. A jogszabályok megalkotása és betartása mind európai szinten (közösségi jogalkotás), mind pedig globális szinten (WTO, TRIPS) meg kell hogy valósuljon. Az innováció motorjainak számító KKV-kban tevékenykedő számos vállalkozó még mindig nem tudja, hogy pontosan hogyan is kezelje a szellemi tulajdona sérelmére elkövetett visszaéléseket. Számos KKV számára komoly gondot jelentenek a szellemi tulajdonjogok fenntartásának Európára jellemző rendkívül magas költségei, amelyek jóval magasabbak, mint pl. az Egyesült Államokban. Ami pedig a szabadalmaztatás költségeit illeti: döntő jelentőségű, hogy 30 éves vita után megvalósuljon a közösségi szabadalom. Öt évvel azután, hogy az Európai Bizottság konkrét javaslattal állt elő, az ügyirat még mindig nem jutott túl a Tanácson a nyelvi szabályozásról folytatott vita miatt. Az RB felhívja az Európai Bizottságot, hogy az EKSZ 95. cikke alapján harmonizációs irányelvet dolgozzon ki. Ezáltal a nemzeti szabadalmi szabályozások hatályosak maradhatnak, amennyiben tiszteletben tartják a kölcsönös elismerés elvét. A munkanyelvek számának a szóban forgó tagállam nyelvére és az angolra való korlátozásával a közösségi szabadalom költségeit jelentősen csökkenteni lehetne, ami elsősorban a KKV-knak válna hasznára. Ily módon nemzetközi, versenyképes szabadalom jön létre. Ezenkívül a minimálisra kell csökkenteni a szabadalomtartási adót, amelyet számos EU-tagállamban továbbra is kivetnek, és amely nem ösztönzi az innovációk fejlesztését.

A kutatás és innováció integrált megközelítése

1.9 A 7. keretprogram és a VIK a strukturális alapokkal társítva nagyon fontos támogató és irányító szerepet játszik. A 7. keretprogram eszközei alapvető fontosságúak az Európai Unió versenyhelyzetére és a csúcstechnológiának otthon adó régiók megerősítésére nézve. A pénzügyi terv megállapításakor költségvetését semmiképpen sem szabad szűkíteni.

1.10 A vélemény külön felhívja a figyelmet az európai regionális-gazdasági súlypontok létrehozásának ösztönzésére („európai völgyek”). Ehhez szükség van a strukturális alapok és az olyan keretprogramok, mint a 7. keretprogram és a VIK még inkább összehangolt felhasználásának lehetőségére a régiókban. Az RB e téren konkrét javaslatok kidolgozására hívja fel az Európai Bizottságot.

Többek között a csúcskutatásra fordított eszközök összefogása fontos. Ennek kulcsszavai: a „nyitott innováció” kultúrája, illetve a klaszterképződés ösztönzése a régiókban.

1.11 Ahhoz, hogy fenntartható gazdasági modellt dolgozzunk ki egy csúcstechnológiát felvonultató régió számára, többre van szükség, mint a kutatásba történő erőteljes beruházásokra. Többek között ezt mutatják a Brainport Eindhoven régió tapasztalatai. Ha egy adott tudásterület alkalmazásainak széles skáláját több innovációs láncon belül ösztönözzük, az új munkahelyeket teremt valamennyi szinten, és gondoskodik az ismeretek megszilárdításáról a régió belül. A kis- és középvállalkozásoknak ezért ugyanolyan ösztönzőkhöz van joguk, mint az ismeretek fejlesztőinek. Az RB felhívja az Európai Bizottságot, hogy a közösségi programokat és strukturális alapokat célirányosabban használja „szokszorozóként” néhány innovációs lánc régiónkénti ösztönzése érdekében. Ily módon nagyon sok új munkahely keletkezhet a közép- és felsőfokú szakmai képzés, illetve az egyetemi szintű képzés szintjén.

1.12 Az iménti pont vonatkozásában az RB kéri, hogy kapjon kiemelt figyelmet az európai keretprogramok és alapok hozzáférhetősége a KKV-k számára. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy ez komoly gondot jelent, és egyszerűsítés nélkül aligha lehet sikeres a főként a KKV-k ösztönzésére irányuló törekvés. Fontos egy „nyitottabb innovációs kultúra” megteremtése, amelyben az eszközök és a projektek hozzáférhetőbb és összefogottabb módon állnak a KKV-k rendelkezésére.

1.13 A regionális innovációs politika tapasztalataiból az derül ki, hogy a KKV-k számára főként az a hasznos, ha közöttük és a nagyobb vállalkozások között kölcsönhatás alakul ki. Ezért utalunk rá, hogy az európai iparpolitikában több figyelmet kellene fordítani a nagy-⁽¹⁾, a közép- és a kisvállalkozások közötti kölcsönhatásra. Ugyanilyen nagy jelentőséggel bír a KKV-k és a kutatóközpontok közötti kölcsönhatás.

1.14 Végül még egy megjegyzés az integráltabb európai iparpolitika esélyeiről. Mindenekelőtt a fenntartható fejlődésre és a társadalmi kohézióra irányuló politikába történő integráció érdemel figyelmet: ezen a téren fontos kihívással néz szembe Európa. A szóban forgó programmal az Európai Bizottság elősegítheti, hogy a fenntartható, tudásalapú európai társadalom irányába történő fejlődés keretében minél előbb figyelmet kapjanak az együttműködés új formái és a termék-piac kombinációk (!) olyan területeken, mint az egészségügyhöz kapcsolódó ipar (egészségügyi-műszaki innováció), a környezet és az energia. Az európai ipar számára ezeken a területeken érdekes új piacok nyílhatnak meg.

1.15 Ezen túlmenően már utaltunk a gazdasági csúcstevékenységek összefogásának és szakosodásának trendjére Európában. Ezt más politikaterületeken is meg lehet erősíteni, például a területfejlesztésben és a modern infrastruktúra terén. Az európai politikában célzottabb figyelmet érdemelne a modern európai infrastruktúrára épülő és támaszkodó nemzetközi (határokon átnyúló) csúcsterületekre vonatkozó egyértelmű feltételek megállapítása. Emellett José Manuel Barroso-nak, az Európai Bizottság elnökének egy EU-egyetem (EIT) felállítására vonatkozó ötlete is támogatásra érdemes. Egy az Európai Unión belül működő technológiai csúcstervezet képes lehet megakadályozni, hogy a tehetségek a világ más részeibe távozzanak, azaz az „agyelszívást”. Legfőbb ideje, hogy az EU is létrehozzon egy olyan intézményt, amely például a bostoni MIT-hez mérhető.

(¹) Ebben a vonatkozásban figyelmet kellene fordítani a „nagyvállalatok” fogalmi meghatározására is.

Szektorspecifikus javaslatok

1.16 Az Európai Bizottság a következő új kezdeményezéseket javasolja:

- Gyógyszeripari Fórum
- Az élettudományokkal és biotechnológiával kapcsolatos stratégia féldős értékelése
- A vegyiparral és a védelmi iparral foglalkozó új magas szintű munkacsoportok
- Európai űrprogram
- IKT versenyképességi munkacsoport
- Gépipari politikai párbeszéd
- Versenyképességi tanulmányok sorozata (IKT, élelmiszeripari, divat- és formatervezés)

1.17 Az Európai Bizottság munkaterve háttérét képező ágazattanulmányokból kiderül, hogy számos európai iparág továbbra is képes arra, hogy globális szinten versenyezzen. A „világ színvonalú teljesítményre” nézve meghatározó, hogy az adott iparág milyen mértékben képes megfelelni a szaktudással és az új termékek és termelési folyamatok innovációjával kapcsolatos elvárásoknak.

1.18 Fontos, hogy mind az EU, mind az egyes tagállamok erőteljesen és kitartóan támogassák ezt az átalakítási és megújulási folyamatot. Az EU nyújtotta segítséggel kapcsolatban megállapítjuk, hogy a jelenlegi uniós keretprogramok hatékony eszközöket bocsátanak rendelkezésre az (új) uniós strukturális alapokkal összefüggésben.

1.19 Olyan ágazatok számára, mint pl. a gépipar és a géprendszer gyártása, az európai stratégiai napirend megállapításánál kulcsfontosságú, hogy kis számú, de magas színvonalú kutatási projektekre összpontosítsunk. Az ENIAC és Artemis elnevezésű stratégiai menetrendeknek ilyen vonatkozásban alapvető jelentősége van az európai és nemzeti beruházásokra nézve ezen a területen.

1.20 A versenyhelyzetre irányuló folyamatos figyelem mellett azonban fontos megjegyezni, hogy Európa jóléte a jövőben egyre jobban függ az ágazatokon átnyúló tevékenységektől. Ez az Európai Bizottság munkatervében kiemelt figyelmet érdemel. Az iparpolitika ezen a téren a különböző területek „ütköztetésének” ösztönzésével járulhat hozzá a folyamatok meggyorsításához. Ez mindenképpen a termékek és piacok ugrásszerű, látványos innovációjához vezet. Ennek első jelei már megmutatkoznak néhány ágazatban. Gondolhatunk itt az élelmiszer- és gyógyszeripar érintkezési pontjaira (élettudományokkal kapcsolatos ipar), az orvosi biotechnológiára, a gépjárműiparra és a csúcstechnológiás rendszerekre.

1.21 Az Európai Bizottság munkatervében megadott négy átfogó kategória ebből a szempontból kissé hézagos. Az élettudományokkal kapcsolatos iparnál hiányoljuk például a molekuláris orvostudományt, amely pedig fontos terület. Emellett a nanoelektronikáról és a beépített mikrorendszerekről (*embedded systems*) is feltétlenül külön említést kell tenni. A terület jelenlegi fejlődését tekintve a „divat- és formatervezés” helyett is az átfogóbb „kreatív ipar” kifejezést kellene alkalmazni.

1.22 Egyre fontosabb tehát, hogy az ipari tevékenységek egymással összefüggő klaszterjei megfelelő segítséget, az új,

feltörekvő ipari tevékenységek pedig ösztönzést kapjanak. Az RB kéri, hogy mindez nyomatékosabban és határozottabban jelenjen meg az Európai Bizottság munkatervében.

1.23 Az úgynevezett klaszter-modell – a kormányzat, az üzleti élet és a tudományos intézmények intenzív és rendszeres együttműködése – mindezek sikerének érdekében kulcsfontosságú tényező Európa összes innovatív régiója számára. Ilyen régiók például Stockholm, Bajorország, Île-de-France, Rhône-Alpes és Délkelet-Hollandia. A megújult és integráltabb európai iparpolitika keretében ez a klaszteres megközelítés határozott támogatást érdemel.

2. A Régiók Bizottsága további ajánlásai

Európa 2027-ben (jövőkép)

2.1 Az Európai Bizottság munkaterve a lisszaboni stratégiát és a göteborgi célkitűzéseket fejleszti tovább, és ebből a szempontból következetesen kidolgozott dokumentum. Ahogy az imént már említettük, véleményünk szerint sok jó és értékes elhatározást tartalmaz. Ezt kevesen vitatják. Hiányzik azonban a világos jövőkép azzal kapcsolatban, hogyan képes kitűnni Európa globális versenytársai közül.

2.2 Az RB egy ösztönző és lelkesítő jövőkép kidolgozását ajánlja. Hol tart Európa 2027-ben? Hogyan feleltek meg az egyes iparágak a 2006-ban megfogalmazott feladatoknak? Mennyiben gondoskodott az „intelligens régiók” terve gazdasági és társadalmi megújulásról az uniós tagállamokban? Fenntartható, tudásalapú társadalminkban mennyiben sikerült elérni, hogy az energia, a környezet és az egészségügyhöz kapcsolódó ipar új esélyeket és piacokat teremtsen? És így tovább, és így tovább.

Cél az „európai csúcstérségek” kialakítása és a régiók kölcsönhatása

2.3 Ajánlatos határozottabban foglalkozni a kiemelt régiók jó esélyekkel kecsegtető fejlesztésével, és ennek során csatlakozni azokhoz a gazdasági koncentrációkhoz és szakterületekhez, amelyekre az elkövetkező években Európában erőteljes fejlődés lesz jellemző. Abból kell kiindulni, hogy a csúcstérségek támogatása az összes uniós tagállamban erőteljesen hozzá fog járulni a széles körű gazdasági és társadalmi megújuláshoz.

2.4 Ajánlatos, hogy a megújult közösségi iparpolitika keretein belül kritériumokat határozzanak meg az európai kontextusban, illetve az egyes tagállamokban versenyképes csúcstérségnek számító régiók feltérképezésére, lehetővé téve az európai beruházási programok forrásainak e versenyképes térségekbe történő átcsoportosítását a nemzeti és regionális beruházások kiegészítéseként, de támogatni kell az ilyen térségek anyagi és szellemi termékeinek az értékesítését is.

A nagy potenciállal rendelkező fejlesztésekre, illetve az új regionális-gazdasági súlypontok kialakítására irányuló megújult európai iparpolitikában az „új szolidaritás” keretén belül külön figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű régiók ösztönzésére. Az RB azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy egyfajta emelőhatást építsen be azáltal, hogy a régiók közötti gazdasági partnerségek létrejöttét a közösségi keretprogramokból és strukturális alapokból folyósítandó támogatások előfeltételeként határozza meg.

Ágazati megközelítés helyett klaszter-megközelítés (új területek)

2.5 Az európai iparpolitika számára a jelenben és a jövőben is fontos célkitűzés Európa élenjáró ágazatainak ösztönzése a „világszínvonal” elérésére. A jövőbeli jólét azonban egyre inkább az ágazatokon átnyúló tevékenységektől függ majd. Az Európai Bizottság munkatervének részét képező „tágabb kategóriákon” belül érdemes jobban kiemelni a már folyamatban lévő, autonóm fejleményeket.

2.6 Ezért az RB ajánlja, hogy az Európai Bizottság új iparpolitikájában több figyelmet kapjon az ágazatokon átnyúló megközelítés stratégiai jelentősége, elismerve a „területek ütköztetésének” erejét. A kormányzat, az üzleti szféra és a tudományos intézmények közötti („triple Helix” néven is emlegetett) strukturális együttműködés ennek nélkülözhetetlen feltétele. Ez a klaszter-modell az új európai iparpolitika egyik névjegykártyája.

2.7 A „területek ütköztetésének” ösztönzése az innovációkra, valamint teljesen új termék-piac kombinációkra irányul. Ez azonban túlmutat a csupán ipari területeken: új lendületről az egyéb, szociális és társadalmi területekkel történő ütközések is gondoskodnak. Az RB ebben a tekintetben utal a művészet és kultúra területével történő ütközésekre (kreatív ipar), a kultúrák közötti ütközésekre (új interkulturális vállalkozások), illetve a szakképzéssel történő ütközésekre (megújult szaktudás). Az EU ezen a téren is fontos, ösztönző szerepet játszhat és ezt meg is kell tennie. Az RB felhívja az Európai Bizottságot, hogy erre fordítson figyelmet a keretprogramokban, illetve az új strukturális alapokban.

Az integráció erőteljesebb ösztönzése

2.8 Különösen az ágazatközi javaslatok kapcsolódnak több ponton is az európai politikák erőteljes integrációs törekvéseihez. A következő pontok elmélyítését ajánlottuk:

- az energia, a környezet és az egészségügyhöz kapcsolódó ipar „társadalmi kérdés” helyett új esélyeket jelentsen a piacon – a jövőbeli fenntartható, tudásalapú európai társadalom keretében (lásd a 2.1. pontot);
- európai „társadalmi innovációs munkacsoport”, amely nem választható el, sőt szerves része az európai iparpolitikának, figyelemmel kísérve a csúcshoz, egyben távlatot nyitva a munkaerőpiac alsó szegmensei előtt;
- a kutatás és az innováció integrált megközelítése: a keretprogramok és a strukturális alapok jobb összehangolása a tervek és az iránymutatások szintjén, mindenekelőtt a csúskutatás eszközeinek összefogása;
- a közbeszerzési politika figyelmen kívül marad, pedig az ágazatközi kezdeményezések egyikének kellene lennie, méghozzá a közbeszerzési politika keretében Európában

egyre kevesebb lehetőséget kapó KKV-k ösztönzése érdekében;

- más európai politikaterületek is hozzájárulhatnak nemzetközi (határokon túlnyúló) csúcstársaságok létrejöttéhez Európában.

A bürokrácia visszaszorítása, hozzáférhetőség a KKV-k számára

2.9 Az Európai Bizottság munkatervé indokoltan értékeli nagyra a kis- és középvállalkozások innovációs erejét. Az azonban, hogy mennyiben sikerül ténylegesen elérni a vállalkozókat, főként és nagy mértékben az európai szabályozások egyszerűsítésétől függ. A KKV-kra irányuló javaslatok jelenlegi formája következtében erőteljesen csökkenni fog például a KKV-kon belüli K+F szubvencionálásának lehetősége, és ez szöges ellentétben áll a globális versenyhelyzet megerősítésével. Egy átlagos KKV az Egyesült Államokban már most 7-szer annyit fordít K+F-re, mint egy KKV az EU-ban.

2.10 Egy 15 %-os szubvenció reményében egyetlen vállalkozás sem akarja és tudja majd viselni az EU adminisztratív terheit, ezért az RB a bürokrácia erőteljes megfűzése mellett száll síkra. Ennek arra kell irányulnia, hogy az európai keretprogramok és alapok hozzáférhetőbbé váljanak a KKV-k számára. Az Európai Bizottság minden erre vonatkozó javaslatát határozottan támogatjuk.

A regionális és helyi önkormányzatok mint a KKV-khoz legközelebbi közigazgatási szervek részvétele ebben a feladatban megkönnyíti a KKV-knak az uniós támogatásokhoz való hozzáférést.

2.11 A lisszaboni célok megvalósításának elengedhetetlen feltétele a közösségi jogi szabályozás eredményeképpen jelentkező közigazgatási terhek deregulációja, illetve csökkentése, a jogalkotás szigorú költség-haszon elemzése mellett. A közösségi jogalkotás üzleti életre gyakorolt hatásának értékelése („business impact assessment”) fontos szerepet játszik ebben. Az üzleti hatásvizsgálat minőségi garanciájának egyik peremfeltétele a tárgyilagosságon, egy harmadik, pártatlan fél által történő kivitelezés. Az RB felhívja az Európai Bizottságot, hogy a lehető legrövidebb időn belül dolgozzon ki erre vonatkozó javaslatokat. Ehhez kiindulási alapként a függetlenül működő holland ellenőrző szerv (Közigazgatási Terheket Vizsgáló Tanácsadó Testület, ACTAL) mechanizmusa szolgálhatna.

Végezetül

Utalva az Európai Bizottság jövőre, félidős értékelésére az RB nagy örömmel üdvözlölné, ha választ kapna az ebben a véleményben megfogalmazott javaslatokra és megjegyzésekre. Továbbá arra hívjuk fel az Európai Bizottságot, hogy mérlegelje egy évenként elkészítendő nyomon követő jelentés bevezetését. Az RB kész arra, hogy megjegyzéseket fűzzön ehhez a jelentéshez.

Brüsszel, 2006. június 14.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új keretstratégia a többnyelvűség ösztönzésére”

(2006/C 229/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság közleményére a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára *Új keretstratégia a többnyelvűség ösztönzésére* címmel (COM(2005) 56 final);

tekintettel elnökének 2004. január 24-i határozatára, melyben megbízza a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot, hogy a tárgyban dolgozzon ki véleményt;

tekintettel az Európai Bizottság 2005. szeptember 30-án hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel az Európai Bizottságnak a *Kultúra 2007 program (2007-2013) létrehozásáról* szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó javaslatáról (COM(2004) 469 final) alkotott véleményére (CdR 259/2004 fin) ⁽¹⁾;

tekintettel A *nyelvtanulás és a nyelvi sokszínűség ösztönzése: cselekvési terv a 2004–2006-ig tartó időszakra* című közleményről megfogalmazott véleményére (CdR 248/2003 fin); ⁽²⁾

tekintettel A *regionális és kisebbségi nyelvek ösztönzése és védelme* tárgyban megfogalmazott véleményére (CdR 86/2001 fin) ⁽³⁾;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság 2006. április 4-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 33/2006 rev.2) (előadó: **Seamus Murray**, az írországi közép-keleti régió regionális önkormányzatának és Meath megye tanácsának tagja (IE/UEN-EA));

A 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 14-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. Általános nézetek

A Régiók Bizottsága

1.1 **üdvözli** az új keretstratégiát mint a nyelvi sokszínűség támogatásához való pozitív hozzájárulást, valamint az Európai Bizottság és a polgárok közötti kommunikáció javítását szolgáló, már meglévő európai bizottsági kezdeményezések kiegészítését;

1.2 **támogatja** az Európai Bizottság három fő célkitűzését, hogy: (1) ösztönözze a nyelvtanulást és támogassa a társadalom nyelvi sokféleségét; (2) elősegítse az egészséges többnyelvű gazdaságot; és (3) a polgárok számára saját nyelvükön hozzáférhetővé tegye az Európai Unió jogszabályait, eljárásait és az uniós információkat;

1.3 **attól tart** azonban, hogy e fontos célkitűzésekre rendelkezésre álló források nem elegendők;

1.4 **elfogadja**, hogy a többnyelvűség terén történő további előrelépés felelőssége elsősorban a tagállamok és azok helyi és regionális önkormányzatainak kezében van, de úgy véli, hogy a tudatosság megszilárdításához és a különböző szinteken és szerte az EU-ban végrehajtott intézkedések következetességének javításához az Európai Bizottság kifejezett támogatására van szükség;

1.5 **kiemeli** a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepét a többnyelvűség ösztönzésére irányuló politika végre-

hajtásában, és **úgy véli**, hogy erre a szerepre a közleményben nyíltabban kellene utalni;

1.6 nagyobb **figyelmet szeretne irányítani** a testvérvárosi kezdeményezések szerepére a nyelvtanulás és a kulturális csereprogramok terén, és úgy véli, hogy a polgárok ilyen kifejezett bevonása helyi és regionális szinten segíthet szűkíteni az EU-t és polgárait elválasztó szakadékok;

1.7 **úgy véli** ezenkívül, hogy az 1/1958 rendelet legutóbbi módosítása, amelynek értelmében az ír nyelv 2007. január 1-től hivatalos és munkanyelvnek minősül az Európai Unió intézményeiben, továbbá a Tanács 2005. június 13-i következtetési, amelyek lehetővé teszik, hogy az Európai Unió intézményei és szervei közigazgatási megállapodásokat köthessenek a tagállamokkal, módot adva további más olyan nyelvek hivatalos használatára, amelyeket egy tagállam alkotmánya hivatalosan elismer területének egészén vagy egy részén, és amelyeknek nemzeti nyelvként történő használatára törvényi felhatalmazás van, újabb fontos lépés, mely számos polgárt közelebb hozott az EU-hoz;

1.8 **elismeri** az ágazati programok, mint például a Socrates, a Youth, a Leonardo és az egész életen át tartó tanulás integrált programjának jelentőségét a nyelvtanulás ösztönzésében az Európai Unión belül. Ezek jól példázzák az olyan intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a többnyelvű társadalom

⁽¹⁾ HL C 164 / 2005. 07. 05. 65. old.

⁽²⁾ HL C 73., 2004. 03. 23. 33. old.

⁽³⁾ HL C 357., 2001. 12. 14. 33. old.

megvalósításához, és az RB újfent hangsúlyozza, hogy véleménye szerint az Európai Bizottság még sokat tehet ezeken a területeken;

1.9 Ezzel kapcsolatban az RB **elégedetten nyugtázza**, hogy az egész életen át tartó tanulás és képzés integrált programjáról szóló jelenlegi javaslatában az Európai Bizottság nem tesz olyan megkülönböztetést az egyes európai nyelvek között, amely nyomán az említett programban kizárólag az Európai Unió hivatalos és munkanyelvei vehetnének részt, ahogy az jelenleg történik;

1.10 **úgy véli**, hogy a bevándorlóknak a lehető legtöbb lehetőséget meg kell adni a saját anyanyelvük ápolására és a fogadó ország nyelvének vagy nyelveinek elsajátítására. A Régiók Bizottsága **úgy véli**, hogy nyíltabban el kell ismerni azt a gazdag kulturális és nyelvi sokszínűséget, amelyet a bevándorló csoportok hoznak magukkal az Európai Unióba, és minimumprogram keretében rendelkezni kellene ezeknek a nyelveknek az oktatásáról. A Régiók Bizottsága **hangsúlyozza** továbbá, hogy a tolmácsok számára különleges képzést kellene biztosítani a bevándorlók és a fogadó közösségek közötti kommunikáció megkönnyítése érdekében.

A keretstratégiára vonatkozó egyedi megjegyzések

Teendők egy többnyelvű társadalom érdekében – nyelvtanulás és a társadalom nyelvi sokszínűsége

A Régiók Bizottsága

1.11 **egyértelműen** azzal, hogy az idegennyelv-oktatáshoz alapul szolgáló tanterveknek és a képzési struktúrájának tükrözniük kell azokat a változó igényeket, amelyekkel a tanulóknak és a hallgatóknak szembe kell nézniük, ezért érdeklődéssel várja az Európai Bizottság ajánlatait a nyelvtanárképzésnek és a nyelvtanulási technikai eszközöknek modernizálására;

1.12 **támogatja** a többnyelvűség és az interkulturalizmus tudományos háttérének fejlesztését az európai társadalomban, és üdvözlöi az Európai Bizottság javaslatát, melynek értelmében – a sikeres Jean Monnet-kezdeményezés mintájára – a nyelvi sokféleség terén végzett kutatások kiegészülhetnek az ezzel a területtel foglalkozó tanszékek hálózataival;

1.13 **tudatában van** a korai életkorban megkezdett nyelvtanulás előnyeinek, a korai nyelvtanulás azonban csak akkor lehet eredményes, ha azt külön a kisgyermek nyelvtanítására képzett tanárok végzik. A Régiók Bizottsága üdvözlöi tehát az Európai Bizottság hamarosan megjelenő tanulmányát a korai életkorban folytatott nyelvtanulás bevált gyakorlatairól, és úgy véli, hogy a tanulmánynak ki kellene térnie a regionális szempontokra is, ezenkívül szorgalmazza, hogy az említett tanulmány keretében vegyék figyelembe a regionális szinten szerzett, e területtel kapcsolódó sokéves tapasztalatokat is;

1.14 **hangsúlyozza**, hogy a felsőoktatási intézményeket aktívabb szerepvállalásra kellene ösztönözni a többnyelvűség hallgatók és oktatók körében történő elősegítésében, és örömmel fogadná, ha az *egyetemi hallgatók körében a nyelvtanulási ösztönzést szolgáló európai hálózat* (ENLU) segítségével még több projekt születne;

1.15 **egyértelműen** azzal, hogy a felsőoktatási intézmények – azáltal, hogy kapcsolatokat alakítanak ki a helyi és regionális önkormányzatokkal és helyi vállalkozásokkal – aktívabb szerepet vállalhatnak abban is, hogy a multikulturalizmus a szélesebb értelemben vett helyi közösségek körében is nagyobb teret nyerjen;

1.16 **egyértelműen** azzal, hogy az a nem angol nyelvű országokban megfigyelhető tendencia, hogy a nemzeti vagy regionális nyelv helyett az angol válik az oktatás nyelvéné, beláthatatlan következményekkel járhat az említett nyelvek életképességét tekintve. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza tehát a probléma sürgősségét, és üdvözlöi ennek a jelenségnek a részletesebb vizsgálatára irányuló javaslatot;

1.17 **egyértelműen** azzal, hogy a tagállamokat nemzeti tervek kidolgozására kell ösztönözni, melyek célja a többnyelvűséget elősegítő intézkedések strukturálása, összehangolása és a fő irány megteremtése. A Régiók Bizottsága úgy véli, hogy ezeknek a terveknek pontos célokat kellene meghatározniuk a nyelvtanítás terén az oktatás különböző szakaszaira nézve, ugyanakkor ezzel egyidejűleg a nyelvi sokszínűség kulturális jelentőségét tudatosító folyamatos erőfeszítések is elengedhetetlenek. A helyi és regionális önkormányzatokat pedig szintén be kell vonni a nemzeti tervek kidolgozásába és megvalósításába;

1.18 **úgy véli**, hogy a regionális identitástudatot erősíti a kisebbségi (kevesebbet használt) és regionális nyelvek megőrzése és támogatása. A Régiók Bizottsága tudatában van, hogy ezek a nyelvek jelenleg is részesülnek támogatásban, de úgy véli, hogy éppen kisebbségi helyzetük és ebből következően fokozott sebezhetőségük miatt különleges figyelmet kell fordítani olyan további lehetőségek feltárására, melyekkel ezeknek a nyelveknek a jövője biztosítható.

1.19 **támogatja**, hogy az Európai Bizottság az „egy idegen nyelven történő kommunikációt” is azon kulcskompetenciák közé sorolja, amelyeket minden polgárnak el kell sajátítania élete során, és az Európai Bizottságot ennek megfelelő dokumentumok kidolgozására buzdítja, hogy ez az elv megvalósuljon a társadalomban.

Teendők egy többnyelvű gazdaság érdekében

A Régiók Bizottsága

1.20 **úgy véli**, hogy a nyelvi készségek javítása által az EU-beli vállalkozások számára több lehetőség nyílik a kereskedelemben való részvételre, és érdeklődéssel várja az idegen nyelvi jártasság hiányának az európai gazdaságra gyakorolt hatását vizsgáló tanulmány 2006-os megjelenését. A Régiók Bizottsága véleménye szerint azonban a tanulmányban külön figyelmet kellene szentelni az idegennyelv-tudás terén tapasztalható regionális különbségeknek, és úgy véli, hogy az ajánlásokat széles körben hozzáférhetővé kellene tenni. Az RB örömmel fogadja a nyelvvizsgáztatási rendszerek listájának 2006-ban várható internetes közzétételét;

1.21 **úgy véli**, hogy a többnyelvűség és a szakmai képzés összefonódására szélesebb körű lehetőségeket kell teremteni annak érdekében, hogy javuljon a munkavállalók határokon átnyúló mobilitása, amely a közösségi foglalkoztatáspolitikai végrehajtásának egyik eszköze;

1.22 **rámutat**, hogy az EU angol anyanyelvű országaiban csökkent az idegen nyelvet tanuló diákok száma. Ennek a hanyatlásnak egyik oka lehet az angol anyanyelvű polgárok azon meggyőződése, hogy más nyelvek ismerete kevésbé térül meg, és kevésbé hasznos a munkaerőpiacon. Egy modern nyelv ismeretét tehát a diákok nem feltétlenül tartják a felsőoktatási intézménybe való bejutáshoz, vagy akár egy hivatás megkezdéséhez szükséges elengedhetetlen feltételnek. Bár az Európai Bizottság olyan eszközök létrehozásán dolgozik, amelyek segítségével kialakítható a többnyelvű gazdaság, a Régiók Bizottsága **megismétli**, hogy még többet kellene tenni annak érdekében, hogy a nyelvtanulás gazdasági előnyei valóban eljussanak a köztudatba;

1.23 **hangsúlyozza**, hogy rendkívül fontos, hogy az információ több nyelven is elérhető és felhasználható legyen, ezért üdvözlí a nyelvileg és kulturálisan gazdag, sokoldalú tartalmat és digitális szolgáltatást kínáló egységes európai információs térség megteremtését;

1.24 a filmek és televíziós programok feliratozására a nyelvtanulást elősegítő eszközként **tekint**, és támogatja a feliratok gyakoribb alkalmazásában rejlő lehetőségek további vizsgálatát;

1.25 **úgy véli**, hogy a felsőoktatási és más képzési programokat folyamatosan aktualizálni kell, ezért támogatja az egyetemi fordítóképzésről szóló konferencia megrendezését 2006-ban;

1.26 **üdvözlí** az i2010 program keretében kezdeményezett irányadó digitáliskönyvtár-projektet, és támogatja az emberi nyelvvel kapcsolatos technológiákkal, gépi fordítással, és nyelvi eszközök fejlesztésével foglalkozó európai kutatócsoportok munkájának koordinálását.

Teendők a többnyelvűségért az Európai Bizottság és a polgárok kapcsolatainak terén

A Régiók Bizottsága

1.27 **elismeri**, hogy az utóbbi tíz év során az Európai Bizottság számos többnyelvű kezdeményezést hozott létre annak érdekében, hogy a polgárok megértsék, hogyan befolyásolja életüket az európai jogalkotás, és üdvözlí, hogy az Európai Bizottság most ezekre a kezdeményezésekre kíván építeni. A Régiók Bizottsága szerint azonban az Európai Bizottságnak intenzívebbé kellene tennie információs és a tudatosság fokozására irányuló kampányait, melyekben tájékoztatja a polgárokat az Európai Unió kulturális és nyelvi sokszínűségéről, közös alapvető értékeiről és örökségéről. **A tudatosság fokozását célzó** kezdeményezések kulcsszerepet játszhatnak abban, hogy a közvélemény jobban tisztában legyen örökségével, és különösen fontos, hogy ebben az európai polgárok fiatalabb generációja is részt vegyen a formális és informális oktatás minden egyes szakaszában;

1.28 **örömmel fogadja**, hogy az Európai Bizottság továbbra is támogatni kívánja a többnyelvűséget internetes portálján (*Europa*) és a kiadványaiban. A Régiók Bizottsága üdvözlí a nyelvi portál elindítását az *Europán*. Az új portál az Európai Unió többnyelvűségéről ad tájékoztatást, és új portálokat tartalmaz nyelvtanulók és nyelvtanárok számára. Az RB ugyanakkor örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság belső hálózatot alakít ki annak biztosítására, hogy valamennyi részlege koherens módon alkalmazza többnyelvűségi politikáját;

1.29 **emlékezteti** az európai intézményeket arra, hogy a polgárokkal történő kommunikációjában, különösen az európai nyelveknek szentelt internetes portálon, tekintetbe kell vennie, hogy a tagállamokban más nyelvek is léteznek, mint azok, amelyek az uniós intézményekben hivatalos és munkanyelvnek számítanak, és jogi státuszukat elismeri az alkotmány. Az RB úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak ezeket a nyelveket be kellene vonnia a polgárokkal folytatott kommunikációra vonatkozó politikája keretébe;

1.30 **úgy véli**, hogy a tagállamokban működő fordítói kirendeltségeknek – mindenekelőtt az Európai Bizottság üzeneteinek a helyi célközönséghez való igazítása révén – a többnyelvűség támogatása terén biztosított nagyobb szerep pozitív kezdeményezés;

1.31 **felismeri** a nyelvi sokszínűség értékének tudatosítására irányuló erőfeszítések fontosságát, ezért **támogatja** magas szintű szemináriumok szervezését a többnyelvűségről a tagállamokban újságírók és más közvélemény-formáló csoportok számára;

1.32 **úgy véli**, hogy a nemzetközi fordítási verseny szervezése a tagállamok iskolái között pozitív és hasznos kezdeményezés, és támogatja a hasonló többnyelvű megmérettetések és versenyek szervezését az EU helyi és regionális önkormányzatai között;

1.33 **üdvözlí** a független szakértőkből álló, többnyelvűséggel foglalkozó magas szintű munkacsoport felállítására tett európai bizottsági javaslatot, és támogatja a többnyelvűségről megrendezendő miniszteri konferenciát is, melynek meghívottjai között, véleménye szerint, a Régiók Bizottságának is szerepelnie kellene.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **tekintettel** arra a szerepre, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok játszanak saját közösségükben a kultúra és nyelvek támogatása terén, **azt ajánlja**, hogy a közlemény nyilatkozó utaljon a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulására;

2.2 nagyobb figyelmet szeretne irányítani az európai tévétevékenységei, a testvérvárosok és hasonló kezdeményezések szerepére is a nyelvtanulás és a kulturális csereprogramok helyi szintű ösztönzése terén;

2.3 **azt ajánlja**, hogy az Európai Bizottság törekedjen a többnyelvűség terén a tudatosság megszilárdítására, és szerte az EU-ban a különböző szinteken végrehajtott intézkedések közötti következetesség javítására, kihasználva „az idegen nyelvi kompetencia” bevonását azon kulcskompetenciák közé, amelyekkel minden európai polgárnak rendelkeznie kell;

2.4 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy az Európai Unió belüli nyelvtanulás ösztönzésének keretében fokozottabb mértékben járuljon hozzá az olyan ágazati programokhoz, mint például a Socrates, a Youth, a Leonardo és az egész életen át tartó tanulás integrált programja, és különösen az Erasmus program által támogatott diákok mobilitását ösztönözze;

2.5 **kéri** az európai intézményeket, tanulmányozzák annak lehetőségét, hogy Régiók Bizottsága által a hivatalos nyelvek melletti további nyelvek használata terén nyert pozitív tapasztalatok nyomán maguk is átvegyék ezt a rendszert;

2.6 **javasolja**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok maguk is vegyenek részt olyan kezdeményezésekben, amelyekben dolgozók – az európai integráció elősegítésében és az együttműködési politika keretein belül betöltött szerepüktől függően – idegen nyelveket tanulnak, illetve elmélyítik és tökéletesítik nyelvtudásukat, és nyomatékosan kéri e helyi és regionális önkormányzatokat, hogy – amennyiben ez hatáskörükbe tartozik – vonják be a nyelvi kompetenciát oktatási programjaikba és projektjeikbe;

2.7 **azt ajánlja**, hogy a bevándorlók csoportjai részesüljenek nagyobb támogatásban nemcsak a befogadó ország nyelvének elsajátítása, de saját nyelvük és kultúrájuk megőrzésének érdekében is, és sürgeti a bevándorlók által beszélt nyelvekhez kapcsolódó politikai intézkedésekre vonatkozó nyíltabb hivatkozásokat, amely intézkedéseket a helyi önkormányzatok, az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés és összefogás segítségével lehet fogantatni;

2.8 **hangsúlyozza**, hogy a tolmácsok számára különleges képzést kellene biztosítani a bevándorlók és a fogadó közösségek közötti kommunikáció megkönnyítése érdekében;

A keretstratégiára vonatkozó egyedi megjegyzések

Teendők egy többnyelvű társadalom érdekében – nyelvtanulás és a társadalom nyelvi sokszínűsége

A Régiók Bizottsága

2.9 **azt ajánlja**, hogy az Európai Bizottság a nyelvtanárok képzésének kiemelt fontosságot tulajdonítson, és kéri, hogy világosabban fogalmazza meg cselekvési tervét a nyelvtanítás minden szintjén tevékenykedő nyelvtanárok képzésére vonatkozóan;

2.10 **azt ajánlja**, hogy az Európai Bizottság pontosan határozza meg a többnyelvűséggel és interkulturalizmussal foglalkozó tanszékek elosztását a tagállamok között;

2.11 **sürgeti** az Európai Bizottságot, hogy támogasson még több olyan projektet, amely a felsőoktatási intézmények és a szélesebb értelemben vett helyi közösségek, köztük a helyi és regionális önkormányzatok és helyi a vállalkozások közötti kapcsolat kialakítását segítik elő;

2.12 **azt javasolja**, hogy az Európai Bizottság ösztönözze a többnyelvűséget a felsőoktatásban *Az egyetemi hallgatók körében a nyelvtanulás ösztönzését szolgáló európai hálózat* (ENLU) keretében létrehozott projekteken keresztül;

2.13 **kéri** a tagállamokat, hogy az Európai Bizottság ajánlásának megfelelően fogadjanak el nemzeti terveket a többnyelvűség és a kulturális sokféleség elősegítésére;

2.14 **ajánlja**, hogy az Európai Bizottság nyújtson egyértelmű iránymutatást arra vonatkozólag, hogy a tagállamok hogyan készítsék el a többnyelvűséget elősegítő nemzeti terveiket;

2.15 a regionális és kisebbségi nyelvek által a többnyelvű Európa megteremtésében játszott szerep egyértelműbb kimondását **ajánlja**.

Teendők egy többnyelvű gazdaság érdekében

2.16 **azt ajánlja**, hogy a nyelvi készségek EU-beli hiányát vizsgáló tanulmányban szenteljenek külön figyelmet az idegennyelv-tudás terén tapasztalható regionális különbségeknek, és úgy véli, hogy az ajánlásokat széles körben hozzáférhetővé kellene tenni;

2.17 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy fokozza a nyelvtanulás gazdasági és kulturális előnyeinek tudatosítására irányuló kampányait.

Teendők a többnyelvűségért az Európai Bizottság és a polgárok kapcsolatainak terén

2.18 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy fokozza információs és a tudatosság fokozására irányuló kampányait, melyekben tájékoztatja a polgárokat az Európai Unió kulturális és nyelvi sokszínűségéről, közös alapvető értékeiről, valamint irodalmi és művészeti örökségének gazdagságáról, és helyezzen kiemelt hangsúlyt arra, hogy az európai polgárok fiatalabb generációja is részt vegyen az ilyen kampányokban. Továbbá ajánlja, hogy a más európai országokban munkát vállaló uniós állampolgárok számára a fogadó ország nyelvének és szaknyelvének tanítása nagyobb támogatásban részesüljön;

2.19 **megismétli** a nyelvi sokszínűség értékének tudatosítására irányuló erőfeszítések fontosságát a közvélemény-formálók körében, ezért **kéri** az Európai Bizottságot, hogy még inkább fokozza az ilyen csoportok számára rendezett többnyelvűségről szóló kampányait.

Brüsszel, 2006. június 14.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: A tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott 3. intézkedéscsomag

(2006/C 229/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

TEKINTETTEL az Európai Bizottság 2005. november 25-én kelt levelére, melyben arra kéri a Régiók Bizottságát, hogy alkosson véleményt *A tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott 3. intézkedéscsomagról*;

TEKINTETTEL az Európai Bizottság közleményére *A tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott 3. intézkedéscsomagról*, s benne az alábbi hét irányelvről: COM (2005) 586 final COM (2005) 587 final; COM (2005) 588 final; COM (2005) 589 final; COM (2005) 590 final COM (2005) 592 final; COM (2005) 593 final;

TEKINTETTEL elnökségének 2005. április 12-i határozatára, melynek értelmében vélemény kidolgozásával bízta meg a „Területi kohéziós politika” szakbizottságot;

TEKINTETTEL az európai parlamenti állásfoglalási indítványra a tengeri biztonság növeléséről a Prestige olajszállító tartályhajó balesete kapcsán tett válaszlépésként (2003/2066(INI)), valamint a MARE bizottság (MARE-állásfoglalás) munkájára;

TEKINTETTEL az Európai Hajótulajdonosok Egyesületének (ECSA) az európai hajótulajdonosok egyesülete és tagjai nevében kifejtett véleményére (2004. június), az Európai Tengeri Kikötők Szervezetének (ESPO) az európai tengeri kikötők nevében kifejezett véleményeire (2004. június 10. és 2005. március 10.), valamint az INTERTANKO szövetség tagjai nevében alkotott véleményére (2006. január);

TEKINTETTEL a Tengeri Biztonságiernyő-művelet (MUSO) keretében végzett munkára, amelyet a „Menedékhelyre vonatkozó legjobb gyakorlatok: meghatározás, tervezés és az érintettek bevonása” címmel 2006. február 23–24-én megrendezett szemináriumon ismertettek, valamint az ezen az eseményen elhangzott javaslatra, amely az IMO keretében egy „Balesetkezelési Keret” létrehozására irányult, melyet ezen irányelvbe is be kellene építeni;

TEKINTETTEL az IMO nemzetközi tengeri egyezményeire, ideértve minden ehhez kapcsolódó és jelenlegi közgyűlési határozatot és módosítást;

TEKINTETTEL a „Területi kohéziós politika” szakbizottság által 2006. április 5-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 43/2006 rev.2, előadó: **Flo Clucas**, a liverpooli városi tanács tagja, UK/ALDE),

mivel

- 1) a követelményeknek meg nem felelő hajók még mindig közlekednek, és további intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy szembeszálljunk azokkal a lobogó szerinti államokkal, osztályozó társaságokkal, hajótulajdonosokkal, hajókezelőkkel, hajóbérlőkkel, terminálüzemeltetőkkel és hajóparancsnokokkal, akik a nagyobb kereskedelmi nyereség érdekében továbbra is felelőtlenül, a nemzetközi szabályok és biztonságos gyakorlatok figyelmen kívül hagyásával folytatják tevékenységüket;
- 2) olyan tengeri balesetek és rendkívüli események történtek, amelyek emberáldozatot követeltek és az óceánok, regionális és helyi part menti, illetve tengeri területek szennyezésével jártak, ezáltal jelentős gazdasági veszteségeket és súlyos környezeti károkat okoztak, és nyugtalanságot keltettek a lakosság körében;
- 3) az élénk és versenyképes európai tengeri szállítási rendszer a régiók és városok – különösen a tengerhez kapcsolódó iparágakban, exportban és gazdasági kapcsolatokban részt vevők – számára kiemelkedő fontosságú;
- 4) koordinációra van szükség az EU tengeri stratégiájával, a kölcsönös szinergiák elengedhetetlenek, és realisztikus megoldásokat kell tudnunk kínálni a regionális és helyi önkormányzatok számára;
- 5) a szubszidiaritás és az arányosság elve különleges jelentőségű az EU közlekedés területén hozott intézkedései esetében, mivel a jogalkotói és a végrehajtói hatáskörök gyakran megoszlanak az Európai Unió, a tagállamok és a régiók között;

- 6) az új jogalkotási javaslatok keretrendszerének
- összeegyeztethetőnek kell lennie a nemzetközi szinten hatályos és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetben (IMO) elfogadott szabályokkal,
 - figyelembe kell vennie a legfrissebb nemzetközi fejleményeket.

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 15-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

A Régiók Bizottsága

úgy véli, hogy az „Erika III” 3. tengeri közlekedési biztonsági csomag alkalmas a tengeri szállítás biztonságának jelentős javítására.

1. Javaslat a lobogó szerinti állammal szembeni követelmények teljesítéséről szóló irányelvre

1.1 **úgy véli**, hogy a lobogó szerinti állam felelőségének növelése és az IMO-egyezmények értelmezésének harmonizációja – ideértve minden jelenlegi közgyűlési határozatot és azok módosításait – alapvető előnyökkel jár az európai flottára nézve;

1.2 **nézete szerint** a követelményeknek meg nem felelő hajókra nehezedő nyomás növelésére irányuló konkrét javaslatok, a jól üzemeltetett hajók jutalmazása, valamint a lobogó szerinti államok fokozottabb kényszerítése az IMO-egyezményekben vállalt kötelezettségeik betartására a helyes irányba vezető intézkedések;

1.3 **egyetért** az IMO A.847(20) sz. határozatának visszavonásával és azzal, hogy azt az A. (...) (23) sz. IMO-határozattal váltsák fel, amely szerint a tagállamoknak a lobogó szerinti állam mivoltukból eredő kötelezettségeiket hatékonyan és következetesen, az IMO-egyezményekkel összhangban és az A. (...) (23) sz. IMO-határozat figyelembevételével kell végrehajtaniuk;

1.4 **úgy véli**, hogy a gazdasági és szociális torzulásokat, valamint az alulképzett legénység alkalmazását – melyet az eredményezett, hogy a tagállamok eltérő módon értelmezték az IMO-egyezményeket – korrigálni kell;

1.5 **véleménye szerint** az IMO-egyezmények – ideértve minden jelenlegi közgyűlési határozatot és azok módosításait – értelmezésére irányuló harmonizáció legjobb módja, ha minden EU-tagállam egységesen az egyezmények IMO szerinti értelmezését alkalmazza;

1.6 **sürgeti** a hivatásos tengerészi minősítés megszerzéséhez szükséges tanterv és képzési követelmények EU-tagállamok közötti harmonizációját, valamint ennek beépítését a képesítések igazolásának kölcsönös elismerésébe;

1.7 **aggódalmát fejezi ki** az osztályozó társaság és/vagy lobogó szerinti ország cseréjének lehetősége és gyakorlata miatt a hajótulajdonos/hajókezelő és az osztályozó társaság és/vagy a lobogó szerinti ország között a biztonsághoz, legénységhez, karbantartáshoz, felszereléshez és a hajó üzemeltetéséhez kapcsolódó viták esetén.

1.8 **azt javasolja**, hogy a hajóosztályozó társaságok és a lobogó szerinti államok követeljék meg, hogy a hajó teljes mértékben tegyen eleget az IMO-egyezményben foglaltaknak, mielőtt osztályozó társaságot vált, és/vagy valamely másik tagállam lobogója alatt kéri lajstromozását. Ezen túlmenően az IMO-határozatoknak való teljes megfelelést a hajóosztályozó társaság és/vagy a lobogó szerinti állam általi elfogadás, és a hajó adott besorolásban és a lajstromban való megmaradásának előfeltételeként kellene meghatározni;

1.9 **egyetért azzal**, hogy a tengeren végzett munkát érintő jogeszközök rendszerét be kell építeni ebbe az irányelvbe;

1.10 **aggódalmának ad hangot** a tengerészek munkaidejével kapcsolatban, mivel az állandó túlfeszített munkából és a hibák veszélyéből adódó kimerültség balesetet, kárt és a túlterheléshez és a túl kevés pihenőidőhöz kapcsolódóan esetleges környezet-szennyezést okozhat;

1.11 **véleménye szerint** ha a lobogó szerinti állam alapvető szabályainak alkalmazása alóli mentesség jogának mérlegelése egyedül és kizárólagosan az egyes hatóságok belátására van bízva, előfordulhat, hogy a biztonság tagállamonként más és más mértékben jut érvényre, ami torzíthatja a lobogók közötti versenyt. A fenti okokból a mentesség jogát pl. kizárólag a hadihajókra kellene korlátozni;

1.12 **azt ajánlja**, hogy a nemzetközi forgalomban közlekedő személyhajókra vonatkozó műszaki biztonsági követelmények értelmezésének – az 1998. március 17-i 98/18/EK tanácsi irányelv 12. cikkének megfelelően történő – összehangolását terjesszék ki minden kereskedelmi és halászhajóra;

1.13 **kíváncosnak tartja** a tengerészeti hatóságok és a helyi önkormányzatok közötti rendkívül szoros együttműködést, a hajóforgalomhoz, valamint az érintett terület gazdasági és társadalmi fejlődésére gyakorolt hatáshoz kapcsolódó problémák integrált megközelítéssel való leküzdése érdekében;

1.14 **egyetért azzal**, hogy a lobogó szerinti állammal szembeni kötelezettségek teljesítéséhez minden tagállam tengerhajózási hatósága megfelelő erőforrások felett rendelkezessen;

1.15 **egyetért** az irányelv rendelkezésével egy olyan adatbázis kifejlesztéséről, amelyből a tagállamok lobogója alatt közlekedő és az azok lajstromából kikerülő hajókról megtudhatók az alapvető adatok;

1.16 **egyetért** az IMO által javasolt tagállami auditálási rendszerrel, azonban kéri, hogy ez a rendszer kötelező jellegű legyen, és képezze részét az EK által meghatározott, ISO-, vagy azzal egyenértékű szabványnak megfelelő minőségtanúsító rendszernek;

1.17 **aggodalmát fejezi ki** a hajóparancsnokok bűnbaknak való kikiáltása és becsmérése miatt. Bár vannak esetek, ahol a bűnügyi vétkesség nyilvánvaló lehet, általában ez helytelen, téves és rendkívül káros egy olyan hivatásra nézve, amely igen nehéz, feszültséggel teli és néha veszélyes, és amelyet nagyon sikeresen űznek;

1.18 **aggasztónak tartja** a „békés áthaladás jogának” és a „hajózás szabadságának” lehetséges megnyirbálását az európai államok vizein hajózó, de egyetlen kikötőben sem megálló hajók esetében. Ezeket a jogokat a biztonság érdekében a lehető legmesszebbmenőig tiszteletben kell tartani. Egyértelművé kell tenni a hajózási ágazat számára, hogy az áthaladó hajók is

kötelesek szabályosan közlekedni a VTS-rendszeren belül, a bejelentési eljárásnak eleget téve;

1.19 **aggodalmát fejezi ki** a rangidős tisztre háruló adminisztratív terhek miatt, abban az esetben, ha a hajónak jelenítenie kell, hogy időszzerű a kivizsgálása, valamint biztosítási tanúsítványt is fel kell mutatnia. Az IMO javaslatát, amely a tanúsítványok kivizsgálásának egyszerűsítésére irányul elektronikus úton végzett tanúsító eljárás alkalmazása által, ki kellene terjeszteni a biztosításra is, és kötelezővé kellene tenni. Az 1.18. pontban foglaltak a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről szóló irányelvre is vonatkoznak.

AJÁNLÁSOK

1.1. ajánlás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(c) az IMO-egyezményekben szereplő, azok Szerződő Feleinek a mérlegelésére bízott intézkedések harmonizált értelmezésére szolgáló mechanizmus jöjjön létre.	(c) az IMO-egyezményekben szereplő, azok Szerződő Feleinek a mérlegelésére bízott intézkedések harmonizált értelmezésére szolgáló mechanizmus jöjjön létre. <u>Értelmezésének biztosítása az egyezmények IMO általi értelmezésének alkalmazása által.</u>

Indokolás

Eddig az IMO-egyezmények értelmezése a lobogó szerinti államok hatóságainak belátására volt bízva, illetve a nevükben eljáró bíróságokra, ami azonban eltérő értelmezéshez és különböző normákhoz vezetett. Az IMO-egyezmények értelmezésének harmonizációja érdekében az egyezmények IMO általi értelmezését kellene kötelezővé tenni.

1.2. ajánlás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(a) „IMO-egyezmények”: jelentik az alább felsorolt egyezményeket, azok jegyzőkönyveivel és módosításaival együtt, a mindenkor hatályos változatukban, valamint a hozzájuk kapcsolódó, a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) keretében elfogadott, kötelező érvényű szabályzatokat:	(a) „IMO-egyezmények”: jelentik az alább felsorolt egyezményeket, azok jegyzőkönyveivel és módosításaival együtt, a mindenkor hatályos változatukban, valamint a hozzájuk kapcsolódó, a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) keretében elfogadott, kötelező érvényű szabályzatokat:
(i) az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú 1974. évi módosított nemzetközi egyezmény (SOLAS 74);	(i) az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú 1974. évi módosított nemzetközi egyezmény (SOLAS 74);
(ii) a merülésvonalakról szóló 1966. évi módosított egyezmény (LL 66);	(ii) a merülésvonalakról szóló 1966. évi módosított egyezmény (LL 66);
(iii) a hajók közbözéséről szóló, 1969. évi módosított egyezmény (Tonnage 69);	(iii) a hajók közbözéséről szóló, 1969. évi módosított egyezmény (Tonnage 69);
(iv) a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény;	(iv) a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény;
(v) a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az orszolgálat ellátásáról szóló, 1978. évi módosított nemzetközi egyezmény (STCW 78);	(v) a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az orszolgálat ellátásáról szóló, 1978. évi módosított nemzetközi egyezmény (STCW 78);
(vi) a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályzatról szóló, 1972. évi módosított egyezmény (COLREG 72),	(vi) a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályzatról szóló, 1972. évi módosított egyezmény (COLREG 72),
	(vii) <u>A fedélzeten farakományt szállító hajók biztonságos gyakorlatának szabályzata és</u>
	(viii) <u>a szilárd ömlesztett rakományt szállító hajók biztonságos gyakorlatának szabályzata.</u>

Indokolás

A fedélzeten farakományt szállító hajók biztonságos gyakorlatának szabályzatát be kellene építeni a tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott harmadik intézkedéscsomag minden irányelvébe az alábbi okok miatt:

- a fedélzeten szállított farakomány rossz időjárási körülmények esetén könnyen elmozdul,
- télen, a magasabb szélességi fokokon a fedélzeten szállított farakomány fagyásra hajlamos.

A szilárd ömlesztett rakományt szállító hajók biztonságos gyakorlatának szabályzatát be kellene építeni a tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott harmadik intézkedéscsomag minden irányelvébe, mivel az ömlesztett rakományt szállító hajók bizonyultak a legveszélyesebbnek. A szilárd ömlesztett rakományok biztonságos és helyes kezelése – ideértve a berakodást és a szakszerű elegyengetést, a rakodótér terhelésének sorrendjét a hajó stabilizálásának figyelembevételével, elkerülve a hajószerkezet indokolatlan megterhelését – fontos a hajó biztonsága szempontjából. A hajón szállított üzemanyagolaj mellett néhány szilárd ömlesztettáru-rakomány is szennyezi a tengert.

1.3. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Amint lajstromukba vettek egy hajót, a tagállamoknak mindent meg kell tenniük, hogy a hajó megfeleljen a vonatkozó nemzetközi szabályoknak és előírásoknak. Ha szükséges, érintkezésbe léphetnek a hajó korábbi lobogója szerinti állammal.	2. Amint hajók lajstromozásukba vettek egy hajót, a tagállamoknak mindent meg kell tenniük, <u>hogy megköveteljék, hogy a hajó megfeleljen a vonatkozó nemzetközi szabályoknak és előírásoknak a tagállam általi lajstromba vétel feltételeként.</u> Ha szükséges, érintkezésbe léphetnek a hajó korábbi lobogója szerinti állammal.

Indokolás

Annak érdekében, hogy megszüntessük azt a nem kívánatos lehetőséget, hogy a „követelményeknek meg nem felelő hajók” lobogót válthassanak, és átlajstromoztathassák magukat egy alacsonyabb igényeket támazstó lobogó szerinti állam által, a lobogó szerinti állammal fennálló, a hajó biztonságához, légénységéhez, üzemeltetéséhez és karbantartásához kapcsolódó vita esetén.

2. Javaslat a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről szóló irányelvre

2.1 **úgy véli,** hogy a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzés hatékonyságának megerősítése és fokozása hasznos lenne a közösség számára;

2.2 **egyetért azzal,** hogy a hajók ellenőrzésének szigorítása közvetlenül kihat a környezetre, és pozitív gazdasági és szociális hatással jár, többek között igazságosabb versenyfeltételek biztosításával a tengeri szállítás számára;

2.3 **aggodalmát fejezi ki,** hogy a révkalauzokat veszik igénybe – a rendellenességek jelentése és a kikötő szerint illetékes állam és a lobogó szerinti állam általi ellenőrzések kiegészítése révén – a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzések megerősítéséhez. A révkalauzok a hajók irányítására és kormányzására vannak kiképezve. Nincsenek felkészülve a kikötő vagy lobogó szerinti állam általi ellenőrzések elvégzésére;

2.4 **felhívja a figyelmet,** hogy a hajó korát nem szabad kizárólagos kritériumnak tekinteni a kiterjesztett ellenőrzés szükségességének megállapításakor. A hajó karbantartásának kezelése, a hajó rakománya és a hajó útjai során érintett tengeri területek mind hatással vannak a hajó állapotára. Egy viszonylag új, ám rosszul megépített hajó, amelyet a nem megfelelő üzemben tartás és a kevésbé alkalmas, alulképzett, de olcsó légénység miatt a követelményeknek meg nem felelő módon vagy alig tartanak karban és gondatlanul üzemeltetnek, amelyet túlterhelnek a rakodáskor, a kirakodáskor és a stabilizálás folyamán, és az útjai során általában rossz időjárási viszonyoknak van kitéve, rosszabb állapotban van, és jelentősen nagyobb baleseti és szennyezési kockázatot jelent, mint egy öregebb hajó, amely jól megépített, jól karbantartott, megfelelő légénységgel van ellátva és a legjobb gyakorlatok szerint van üzemben tartva;

2.5 az EU kikötőiben bármely évben kikötő hajók 100 %-ának ellenőrzését **kéri**. Mindazonáltal **javasolja**, hogy minden hajó esetében csak évente egyszer végezzék el az általános vizsgálatot, feltéve, hogy a körülmények nem igényelnek gyakoribb vizsgálatokat. A vizsgálatok eredményeit azonnal bocsássák a kikötő szerint illetékes, illetve a lobogó szerinti államok rendelkezésére, amint elvégzik az említett vizsgálato(k)a)t;

2.6 **teljes mértékben egyetért** az emberi tényezőre vonatkozó rendelkezések szigorításával.

AJÁNLÁSOK

2.1. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. 1. A hajókon a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott Amíg a (2) bekezdésben előírt intézkedések életbe nem lépnek, az egyes tagállamok illetékes hatóságai által évente elvégzendő ellenőrzések teljes száma legalább a kikötőikbe befutó hajók átlagos éves számának 25 %-a	3. 1. A hajókon a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott Amíg a (2) bekezdésben előírt intézkedések életbe nem lépnek, az egyes tagállamok illetékes hatóságai által évente elvégzendő ellenőrzések teljes száma <u>legalább</u> a kikötőikbe befutó hajók átlagos éves számának <u>25 %-a</u> <u>100 %-a</u> .

Indokolás

Ha a hajók 25 %-ának ellenőrzésére törekszünk, az semmit sem fog változtatni a jelenlegi helyzeten.

2.2. ajánlás

7. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Amennyiben egy hajót azzal a feltétellel engednek ki egy kikötőből, hogy a következő kikötőben megszüntetik a hiányosságokat, az ellenőrzés a következő kikötőben csak arra terjed ki, hogy a hiányosságok megszüntetése megtörtént-e.	2. Amennyiben egy hajót azzal a feltétellel engednek ki egy kikötőből, hogy a következő kikötőben megszüntetik a hiányosságokat, az ellenőrzés a következő kikötőben csak arra terjed ki, hogy a hiányosságok megszüntetése megtörtént-e. Egyetlen hajónak sem szabad megengedni, hogy elhalassza a hajózásra vagy rakomány szállítására való alkalmasságához kapcsolódó hiányosságok megszüntetését, és elhagyja a következő kikötőt azzal az ígérettel, hogy a hiányosságokat majd ott megszüntetik. A hiányosságokat meg kell szüntetni, mielőtt a kikötő vagy lobogó szerinti állam engedélyezi a továbbhajózást a következő kikötőbe.

Indokolás

Bármely hajónak, amely elhagyja a kikötőt, hajózásra, és ezzel egyidejűleg rakomány szállítására alkalmas állapotban kell lennie. A hiányosságok akadályozhatják ennek a kötelezettségnek a teljesítését.

2.3. ajánlás

12. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A panaszt benyújtó személy nevét nem szabad az érintett hajó parancsnoka vagy tulajdonosa előtt felfedni.	A panaszt benyújtó személy nevét nem szabad az érintett hajó parancsnoka, vagy tulajdonosa vagy <u>kezelője</u> előtt felfedni.

Indokolás

Nem minden hajót a tulajdonosa kezel. Néhány hajó banki tulajdonban van, és a tulajdonos úgy dönthet, hogy a hajó kezelését és üzemeltetését hajókezelőre bízza.

2.4. ajánlás**20. cikk**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság a XV. mellékletben előírt eljárásokkal és követelményekkel összhangban minden évben összeállít és közzétesz egy feketelistát a hajóüzemeltetők és hajótársaságok teljesítményéről.	A Bizottság a XV. mellékletben előírt eljárásokkal és követelményekkel összhangban minden évben összeállít és közzétesz egy feketelistát a hajótulajdonosok, hajókezelők, hajóüzemeltetők, <u>bérlők, hajók, terminálüzemeltetők és hajótársaságok teljesítményéről.</u>

Indokolás

Egyenkénti felsorolásuk a cikkben megakadályozza, hogy a bíróságoknak a „hajóüzemeltetők” kifejezést úgy kelljen értelmezni, hogy az már magában foglalja a jogsértőt. Ezenkívül a hajótulajdonosok, hajókezelők, hajóüzemeltetők, bérlők, hajók és terminálüzemeltetők egyenkénti felsorolása remélhetőleg biztosítja azt is, hogy a felsoroltak jobban odafigyeljenek egymás teljesítményére, mivel a szürke- vagy feketelistán való jelenlét üzleti szempontból káros.

2.5. ajánlás**VIII. C. MELLÉKLET (a 8. cikk 4. pontja szerint)**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. ÖMLESZTETTÁRU-SZÁLLÍTÓ HAJÓK – fedélzeti gépi berendezések alapzatának esetleges korróziója, – raktártetők esetleges deformációja és/vagy korróziója – keresztválaszfal esetleges törései vagy helyi korróziója – rakterek megközelítése	3. ÖMLESZTETTÁRU-SZÁLLÍTÓ HAJÓK – fedélzeti gépi berendezések alapzatának esetleges korróziója, – raktártetők esetleges deformációja és/vagy korróziója – keresztválaszfal esetleges törései vagy helyi korróziója – rakterek megközelítése – ballaszttartályok: a raktéren belüli ballaszttartályok közül <u>legalább egyet meg kell vizsgálni, először a tartály búvónyílásából, illetve a fedélzet nyílásából, és ha az ellenőr indokoltan látja a további ellenőrzést, be is kell lépni abba.</u>

Indokolás

Az ömlesztettáru-szállító hajók hasonló ballaszttartály-problémákkal küzdenek, mint a duplafalú tartályhajók. A ballaszttartályokban összegyűlhet az üledék, mely hajlamossá teszi őket az erős korrózióra. Az acélszerkezet elhasználódása, a kifáradás okozta repedés, illetve a merevítők elhajlása kihatással van a hajó biztonságára. Mivel a fentiek előfordulását csak vizuális ellenőrzéssel lehet megállapítani, ennek a kikötő szerinti állam által végzett ellenőrzés részét kellene képeznie.

3. Javaslat a közösségi hajóforgalomra vonatkozó megfigyelő és információs rendszerről szóló irányelvre

3.1 üdvözli a tengeri közlekedés biztonságával kapcsolatos közösségi politika „megelőzés” aspektusát, amely lehetővé teszi a tengeri közlekedéssel kapcsolatos operatív kockázatkezelést;

3.2 azt ajánlja, hogy az AIS-rendszereket vezessék be minden halászhajón, a part mentén és a nyílt tengeren egyaránt, és nem csak a 15 méternél hosszabb halászhajókon, hiszen pont a kisebb hajók vannak leginkább veszélyben, mivel szabad szemmel nehezen láthatók, sőt ha fából vagy üvegszál erősítésű poliészterből (GRP) készültek, még a radarral is nehezen észlelhetők;

3.3 **teljesen egyetért** azzal, hogy eleget kell tenni a vészhelyzetben lévő hajók hatékony segítségét lehetővé tevő operatív eljárások javítására irányuló igényeknek, és hogy a hajók befogadásából eredő esetleges gazdasági károkkal szembeni biztosítékkal kapcsolatos kérdések rendkívül fontosak;

AJÁNLÁSOK

3.1. ajánlás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. cikk (8) bekezdés A 20. cikk helyébe a következő szöveg lép: „20. cikk – Veszélyben lévő hajók fogadása menedékhelyeken” (1) A tagállamok megbizonyosodnak arról, hogy – a 20a. cikkben említett terv alapján elvégzett helyzetértékelés eredményétől függően – a veszélyben lévő halászhajókat fogadják a helyzetükből adódó kockázat csökkentését lehetővé tevő menedékhelyen. (2) Egy veszélyben lévő hajó menedékhelyen való fogadása a tagállam által kijelölt független illetékes hatóság előzetes helyzetértékelésének és döntéshozatalának tárgyát képezi. (3) A (2) bekezdésben említett hatóságok rendszeresen találkoznak szakértelmük egymással történő megosztása és az e cikk értelmében hozott intézkedések javítása érdekében. Egyikük vagy a Bizottság kezdeményezésére különleges helyzetből adódóan bármikor egybegyűlhetnek.	1. cikk, 8. bekezdés A 20. cikk helyébe a következő szöveg lép: „20. cikk – Veszélyben lévő hajók fogadása menedékhelyeken” (1) A tagállamok megbizonyosodnak arról, hogy – a 20a. cikkben említett terv alapján elvégzett helyzetértékelés eredményétől függően – a veszélyben lévő halászhajókat fogadják a helyzetükből adódó kockázat csökkentését lehetővé tevő menedékhelyen. (2) Egy veszélyben lévő hajó menedékhelyen való fogadása a tagállam által kijelölt független illetékes hatóság előzetes helyzetértékelésének és döntéshozatalának tárgyát képezi. (2a) A (2) bekezdésben szereplő hatóságok kériék ki a mentési műveletekben érintett összes lényeges szereplő tanácsát, és főként a helyi (kikötői) hatóságokkal konzultálnak, mielőtt úgy határoznak, hogy egy veszélyben lévő hajót befogadnak egy menedékhelyen. (2b) A (2) bekezdésben szereplő hatóságok felelősek a helyi (kikötői) hatóságok számára a (2) bekezdésben szereplő döntés folytán felmerülő valamennyi költség és kár megtérítéséért, amennyiben azokat a [hajótulajdonosok polgári felelősségére és az általuk adott pénzügyi biztosítékokra vonatkozó] XX/XXXX/EK irányelv X cikke értelmében nem lehet a hajó tulajdonosától vagy üzemeltetőjétől azonnal behajtani. (3) A (2) bekezdésben említett hatóságok rendszeresen találkoznak szakértelmük egymással történő megosztása és az e cikk értelmében hozott intézkedések javítása érdekében. Egyikük vagy a Bizottság kezdeményezésére különleges helyzetből adódóan bármikor egybegyűlhetnek.

Indokolás

A Európai Bizottság az Indokolásban rögzíti, hogy a veszélyben lévő, menedékhelyen állomásozó hajókra vonatkozó előírásokat világosabbá és konkrétabbá kell tenni. Ennélfogva azt terjeszti be, hogy a veszélyben lévő hajók menedékhelyeken történő befogadását egy előzetes helyzetértékelésnek kell megelőznie, és a tagállam által kijelölt független illetékes hatóságnak kell döntést hoznia.

A független illetékes hatóság bevezetése ajánlatos, mivel objektívebb döntést biztosít majd annak vonatkozásában, hogy egy veszélyben lévő hajót hol lehet a legmegfelelőbbben befogadni. Ez a javaslat a hajók befogadásával kapcsolatos döntéshozatalt a helyi hatóságok jogköréből egy nemzeti hatóság jogkörébe utalja. Annak érdekében, hogy a helyi, illetve a nemzeti kikötői hatóságok között bizonyos együttműködést lehessen fenntartani és bizalmon alapuló kapcsolatot lehessen kialakítani, nagyon ajánlatos a kikötői hatósággal való kötelező konzultáció.

Továbbá, mivel a független illetékes hatóság hozza meg a végleges döntést a veszélyben lévő hajó befogadásával kapcsolatban, a kikötői hatóságok hatáskörét hatályon kívül lehet helyezni. A nemzeti hatóság fennhatósága a helyi kikötői hatóság felett azt eredményezheti, hogy a kikötői hatóságra olyan döntés pénzügyi terhe nehezedik, amelyet nem az utóbbi hozott meg. Nem logikus, hogy a kikötői hatóságoknak kell majd módot találniuk a költségek és a károk megtérítésére, amelyet nem saját tevékenységük okozott, és nem az általuk hozott döntés eredményezett.

Ennélfogva ajánlatos, hogy a független illetékes hatóság teljes egészében felelős legyen a döntéseiért és a kártérítésért.

3.2. ajánlás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. cikk (9) bekezdés A szöveg a következő 20a. cikkel egészül ki: „20a cikk – A veszélyben lévő hajók fogadási tervei (1) A tagállamok terveket készítenek a joghatóságuk alá tartozó vizeken tartózkodó, veszélyes helyzetben lévő hajók okozta kockázatok megoldására. (2) Az (1) bekezdésben található terveket az érintett felekkel való konzultáció alapján az IMO 3. cikk a) pontban említett idevágó irányelveire tekintettel legalábbis a következő elemek vonatkozásában dolgozzák ki: a) a vészjelzéseket fogadó és kezelő hatóság vagy hatóságok megnevezése; b) a helyzetértékelésért, a megfelelő menedékhely meghatározásáért és a veszélyben lévő hajó meghatározott menedékhelyen való fogadásának döntéshozataláért felelős hatóság megnevezése; c) a lehetséges menedékhelyek jegyzéke a gyors értékelést és döntéshozatalt megkönnyítő elemekkel, beleértve a megfontolás tárgyát képező lehetséges helyek környezeti, társadalmi tényezőinek és természeti feltételeinek leírásával; d) a jegyzékben található lehetséges helyek alapján meghatározott menedékhelyek meghatározására vonatkozó értékelési eljárások; e) a segítségnyújtáshoz, a mentéshez és a szennyezés elleni küzdelemhez megfelelő eszközök és berendezések; f) az alkalmazandó esetleges együttműködési és nemzetközi döntéshozatali mechanizmusok; g) a menedékhelyen fogadott hajók tekintetében megvalósult pénzügyi garancia- és felelősségvállalási eljárások. (3) A tagállamok közöztetik mind a 20. cikk (2) bekezdésében említett illetékes hatóság nevét, mind a megfelelő kapcsolatfelvételi pontok jegyzékét a vészjelzések fogadására és kezelésére. Közlik a Bizottsággal a lehetséges menedékhelyek jegyzékét. Ezenkívül közlik a szomszédos tagállamokkal a menedékhelyekkel és azok terveivel kapcsolatos fontos információkat. A veszélyben lévő hajók fogadására készített tervek által előírt eljárások létrehozásakor megbizonyosodnak arról, hogy minden, a menedékhelyekkel és azok terveivel kapcsolatos fontos információ a műveletekben részt vevő felek rendelkezésére áll, beleértve a segítségnyújtó és hajóvontató vállalkozásokat.”	1. cikk (9) bekezdés A szöveg a következő 20a. cikkel egészül ki: „20a cikk – A veszélyben lévő hajók fogadási tervei (1) A tagállamok terveket készítenek a joghatóságuk alá tartozó vizeken tartózkodó, veszélyes helyzetben lévő hajók okozta kockázatok megoldására. (2) Az (1) bekezdésben található terveket az érintett felekkel való konzultáció alapján az IMO 3. cikk a) pontban említett idevágó irányelveire tekintettel legalábbis a következő elemek vonatkozásában dolgozzák ki: a) a vészjelzéseket fogadó és kezelő hatóság vagy hatóságok megnevezése; b) a helyzetértékelésért, a megfelelő menedékhely meghatározásáért és a veszélyben lévő hajó meghatározott menedékhelyen való fogadásának döntéshozataláért felelős hatóság megnevezése; c) a lehetséges menedékhelyek jegyzéke a gyors értékelést és döntéshozatalt megkönnyítő elemekkel, beleértve a megfontolás tárgyát képező lehetséges helyek környezeti, társadalmi tényezőinek és természeti feltételeinek leírásával; d) a jegyzékben található lehetséges helyek alapján meghatározott menedékhelyek meghatározására vonatkozó értékelési eljárások; e) a segítségnyújtáshoz, a mentéshez és a szennyezés elleni küzdelemhez megfelelő eszközök és berendezések; f) az alkalmazandó esetleges együttműködési és nemzetközi döntéshozatali mechanizmusok; g) a menedékhelyen fogadott hajók tekintetében megvalósult pénzügyi garancia- és felelősségvállalási eljárások; h) <u>a kártérítési eljárás a menedékhelyen befogadott hajók miatt bekövetkező esetleges költségek és károk esetére.</u> (3) A tagállamok közöztetik mind a 20. cikk (2) bekezdésében említett illetékes hatóság nevét, mind a megfelelő kapcsolatfelvételi pontok jegyzékét a vészjelzések fogadására és kezelésére. Közlik a Bizottsággal a lehetséges menedékhelyek jegyzékét. Ezenkívül közlik a szomszédos tagállamokkal a menedékhelyekkel és azok terveivel kapcsolatos fontos információkat. A veszélyben lévő hajók fogadására készített tervek által előírt eljárások létrehozásakor megbizonyosodnak arról, hogy minden, a menedékhelyekkel és azok terveivel kapcsolatos fontos információ a műveletekben részt vevő felek rendelkezésére áll, beleértve a segítségnyújtó és hajóvontató vállalkozásokat.”

Indokolás

Már a tagállamok vizein tartózkodó, veszélyben lévő hajók jelentette kockázatokat kezelő tervek elkészítésekor ajánlatos beépíteni a menedékhelyen befogadott hajók miatt felmerülő potenciális költségekre és károkra vonatkozó kártérítési eljárást.

A helyi kikötői hatóságok és közösségek szennyezésnek vagy más veszélyeknek – mint például robbanásnak – lehetnek kitéve, emellett gazdasági károk is keletkezhetnek, ha a kikötőt, a hidakat, a zsilipeket vagy az utakat emiatt lezárják. Az ilyen gazdasági károk számottevőek lehetnek, és nagyon gyorsan növekedhetnek. A blokádnak a kikötői területeken túl is érezhető hatása, mivel a hátszágban számos vállalat a kikötőn keresztül szállított áruktól függ. A nemzetközi alapok megtérítik ugyan az olajszennyezéssel kapcsolatos károkat, a kártérítés viszont nem terjed ki a kikötők gazdasági káira.

A minden hajóra kiterjedő biztosítási követelmények hiányában nincs biztosíték arra, hogy a hajó rendelkezik felelősségbiztosítással, illetve még ha rendelkezik is, lehetséges, hogy az igényjogosultak nem férhetnek hozzá, ha a biztosító bármelyik védelmi eszközét használhatja.

A hajótulajdonosok polgári jogi felelősségére és pénzügyi biztosítékaira vonatkozó irányelvjavaslat a meglévő jogi keret alapvető javulását eredményezi majd. Mindazonáltal ajánlott a hajóforgalmi megfigyelő rendszerről szóló irányelv további javítása annak biztosítása érdekében, hogy a kikötői hatóságok és a helyi hatóságok egyértelmű biztosítékokkal rendelkezzenek a veszélyben lévő hajók befogadásával kapcsolatos károk és költségek teljes körű és azonnali megtérítésére vonatkozóan.

Ez arra ösztönzi majd a kikötői és helyi hatóságokat, hogy proaktív szerepet vállaljanak a menedékhelyek felajánlása terén, illetve biztosítja majd azzal a független illetékes hatósággal való hatékony és eredményes együttműködést, amelyet az Európai Bizottság életre kíván hívni minden tagállamban.

Az Európai Bizottság a tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott 3. intézkedéscsomagban nyitva hagyta a kikötői hatóságok kártérítésének kérdését, annak ellenére, hogy az Európai Parlament 2004-es, a tengeri biztonság növeléséről szóló állásfoglalásában kifejezetten kérte az Európai Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatokat a menedékhelyek pénzügyi kártérítésére vonatkozóan. ⁽¹⁾

3.3. ajánlás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. cikk (10) bekezdés A szöveg a következő 20b. cikkel egészül ki: „20b. cikk – Pénzügyi garancia (1) A [hajótulajdonosok polgári jogi felelősségéről és pénzügyi garanciájáról szóló] XX/XXXX/EK irányelv X cikke értelmében a tagállam egy veszélyben lévő hajó menedékhelyen való fogadását megelőzően kérheti a hajó üzemeltetőjétől, ügynökétől vagy kapitányától a hajó által okozott károkért rá háruló felelősségre vonatkozó biztosítás vagy pénzügyi garancia igazolását. (2) A biztosítás vagy a pénzügyi garancia igazolásának hiánya nem mentesíti a tagállamokat a 20. cikkben említett előzetes értékelés és döntés alól.”	1. cikk (10) bekezdés A szöveg a következő 20b. cikkel egészül ki: „20b. cikk – Pénzügyi garancia (1) A [hajótulajdonosok polgári jogi felelősségéről és pénzügyi garanciájáról szóló] XX/XXXX/EK irányelv X cikke értelmében a tagállam egy veszélyben lévő hajó menedékhelyen való fogadását megelőzően kérheti a hajó üzemeltetőjétől, ügynökétől vagy kapitányától a hajó által okozott károkért rá háruló felelősségre vonatkozó biztosítás vagy pénzügyi garancia igazolását. (2) A biztosítás vagy a pénzügyi garancia igazolásának hiánya nem mentesíti a tagállamokat a 20. cikkben említett előzetes értékelés és döntés alól. (3) <u>A 20. cikk (2) bekezdésében szereplő hatóságok feladata a hajó üzemeltetője, ügynöke vagy kapitánya ellen a hajó által okozott költségek és károk visszatérítésére irányuló bármilyen jogi lépés megtétele.”</u>

Indokolás

A kikötői hatóság csak egy a hajók számos hitelezője közt. A különféle egyéb felekkel osztozniuk kell abban a kártérítési összegben, amely a nemzetközi alapok, illetve a hajó biztosítása révén rendelkezésre áll. Annak ellenére, hogy a veszélyben lévő hajók befogadását illetően kiterjedt felelősséggel tartoznak, a kártérítés tekintetében gyakran utolsók a sorban. Továbbá, noha a nemzetközi alapok megtérítik az olajszennyezéssel kapcsolatos károkat, a kártérítés nem terjed ki a kikötők gazdasági káira.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása a tengeri biztonság javításáról – Előadó: Dirk Sterckx, lásd: http://www.europarl.eu.int/comparl/tempcom/mare/pdf/res_en.pdf

A veszélyben lévő hajó kötelező befogadásából eredő károk által érintett kisebb kikötők és közösségek nem mindig rendelkeznek megfelelő munkaerővel, pénzügyi eszközökkel, illetve jogi szakértelemmel a hajó üzemeltetőjével, ügynökével, illetve kapitányával szembeni, a költségek és károk megtérítéséhez szükséges hosszadalmas jogi procedúrához, miközben ráadásul a befogadásra vonatkozó döntésben nem is ők mondják ki a végső szót.

4. A tengeri közlekedési ágazatban bekövetkező balesetek kivizsgálására irányadó alapelvek megállapításáról szóló irányelv

4.1 **egyértért** az Európai Bizottság javaslatának általános célkitűzésével, amely a tengeri közlekedés biztonságának javítására irányul azáltal, hogy közösségi szinten egyértelmű iránymutatásokat ír elő a súlyos tengeri események utáni műszaki kivizsgálásokra és a tapasztalatcserére vonatkozóan;

4.2 **támogatja** azt a rendelkezést, melynek értelmében a tengeri balesetek kivizsgálásának a kockázatok megelőzését kellene középpontba helyeznie, az IMO alapelvein és ajánlásain kellene alapulnia, és arra kellene összpontosítania, hogy a jogszabályokat, a hajók üzemeltetését, a vészhelyzetre való felkészültségét és a vészhelyzeti reakcióját hogyan lehetne javítani;

4.3 **kiemeli**, hogy helyénvaló lenne széleskörűen felhasználni a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetben a tengeri balesetek kivizsgálásához kidolgozott mintákat és módszereket.

AJÁNLÁSOK

4.1. ajánlás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(d) 24 méternél rövidebb halászhajók;	(d) 24 méternél rövidebb halászhajók;

Indokolás

A kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről és a lobogó szerinti állammal szembeni követelmények teljesítéséről szóló irányelvekben az Európai Bizottság – teljesen indokoltan – a halászatot az egyik legveszélyesebb tevékenységként jellemezte. Minél kisebb egy hajó, annál jobban ki van téve a gyakran emberéletet is követelő balesetek kockázatának. A fentiek miatt javasoljuk a 2. cikk (d) pontjának törlését, és a kis hajókkal történt balesetek és rendkívüli események ugyanolyan alapos kivizsgálását, mint ahogyan ezt az irányelv a kereskedelmi hajókat érő balesetek vagy rendkívüli események esetén javasolja.

5. A hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek, valamint a tengerészeti hatóságok vonatkozó tevékenységeinek közös szabályairól és szabványairól szóló irányelv

5.1 **egyértért azzal**, hogy az osztályozó társaságokat, azok leányvállalatait és alvállalkozóit hatékonyan ellenőrizni és auditálni kell, a kötelezettségek elmulasztását pedig szankciókkal kell sújtani, valamint azzal, hogy nemzetközi és közösségi szinten olyan kimerítő műszaki vizsgálatokat kell bevezetni, amelyek révén megbízható adatokhoz lehet jutni a hajók tényleges állapotáról;

5.2 **támogatja** azt a javaslatot, melynek értelmében az elismert szervezetek közös értékelési és -tanúsítási struktúrát hoznának létre. A struktúrának függetlennek kell lennie és minden eszközzel rendelkeznie kell, amely az alapos és folyamatos munkavégzéshez kell, továbbá jogot kell kapnia arra, hogy az elismert szervezetek által végzett munka színvonalának emelése érdekében egyéni és kollektív korrekciós intézkedésekre tegyen javaslatot;

5.3 **egyértért azzal**, hogy az elismert szervezetek közötti együttműködést ki kell terjeszteni műszaki előírásaik összeegyeztetésére és a nemzetközi egyezmények értelmezésére, valamint mindkétféle rendelkezésnek az egységes alkalmazására; ez közös viszonyítási alapot ad majd az értékeléshez, valamint eszközöket ahhoz, hogy az említett korrekciós intézkedések révén a biztonságot egységes szintre hozzák a Közösségen belül. Az együttműködésnek magában kell még foglalnia ezenkívül az osztályozó társaságok közötti technikai együttműködést, az előírások összeegyeztetését, a nemzetközi egyezmények IMO általi értelmezésének használatát EU-szerte, és ezáltal az osztályozó bizonyítványok és hajózási berendezések kölcsönös elismerését;

5.4 **kéri**, hogy a (31) pont utolsó sorában a „beleértve szükség esetén a lobogó szerinti államot” helyett a következő álljon: „és ezt az információt haladéktalanul a lobogó szerinti állam rendelkezésére kell bocsátaniuk”.

AJÁNLÁSOK

5.1. ajánlás

12. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben egy szervezet elmulasztja a Bizottság által megkövetelt megelőző vagy helyreállító intézkedések végrehajtását, vagy indokolatlan késedelmeket okoz, a Bizottság időszakos kényszerítő bírságot szabhat ki az említett szervezettel szemben mindaddig, amíg az a szükséges intézkedést végre nem hajtja.	2. Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben egy szervezet elmulasztja a Bizottság által megkövetelt megelőző vagy helyreállító intézkedések végrehajtását, vagy indokolatlan késedelmeket okoz, a Bizottság időszakos kényszerítő bírság kiszabását kérheti az Európai Bíróságtól bírságot szabhat ki az említett szervezettel szemben mindaddig, amíg az a szükséges intézkedést végre nem hajtja.

Indokolás

Vélhetően elfogadhatóbb a jogsértést elkövető fél számára, ha a bírságot az Európai Bíróság szabja ki az Európai Bizottság tanácsára, mint ha ezt közvetlenül az Európai Bizottság teszi.

5.2. ajánlás

20. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az elismert szervezetek megfelelő közös követelményeket alkotnak és hajtanak végre a más osztályba sorolás azon eseteire, ahol különleges óvintézkedések szükségesek. Ezekben az esetekben sor kell hogy kerüljön a legalább tizenöt éves vagy annál régebbi hajók más osztályba sorolására és egy nem elismert szervezetből egy elismert szervezetbe való áthelyezésre.	Az elismert szervezetek megfelelő közös követelményeket alkotnak és hajtanak végre a más osztályba sorolás azon eseteire, ahol különleges óvintézkedések szükségesek. Ezekben az esetekben sor kell hogy kerüljön a legalább tizenöt <u>tíz</u> éves vagy annál régebbi hajók más osztályba sorolására és egy nem elismert szervezetből egy elismert szervezetbe való áthelyezésre, <u>illetve egy elismert szervezetből nem elismert szervezetbe való áthelyezésre.</u>

Indokolás

Az átsorolás általában négyéves időszakra szól, plusz egy év türelmi idővel. A gyakorlatban ez kb. öt évet jelent. Egy 10 éves hajó működési szempontból már nem olyan hatékony, mint egy új. Acélcserére lehet szükség a válaszfalakban vagy merevítőkbén, a vízballaszt csőhálózata és a rakodáshoz szükséges csővezetékek is cserére szorulhatnak, különösen a hajlatokban. Ez a legalkalmasabb idő a hajó továbbadására, viszonylag olcsón, így a javítási munkákat majd az új tulajdonosnak kell elvégeztetni és finanszírozni. Az új tulajdonosnak általában azonban alacsonyabbak az igényei, és az új lobogó gyakran ún. olcsó lobogó. Az új hajóosztályozó társaság pedig nem szükségszerűen az Európai Bizottság meghatározása szerinti „elismert szervezet”.

6. Javaslat a hajótulajdonosok polgári jogi felelősségéről és az általuk nyújtandó pénzügyi biztosítékokról szóló rendeletre

6.1 **egyetért** azzal, hogy az athéni egyezményt célszerű lenne beépíteni a közösségi jogba a kötelező biztosítás vonatkozásában, ahelyett hogy a hajótulajdonosok belátására bíznánk azt, akik esetleg egy kölcsönös biztosító egyesülethez való csatlakozáson keresztül oldják meg ezt a kérdést;

6.2 **üdvözli** azt a kezdeményezést, hogy az athéni egyezmény rendelkezéseinek alkalmazását ki kellene terjesztetni a belföldi közlekedésre, azonban nem tartja arányosnak az alkalmazás kiterjesztését a belvízi utak összességére, **kéri** ezért az Európai Bizottságot, hogy határozza meg egyértelműen a belvízi út fogalmát, és **felhívja a figyelmét** arra, hogy e téren kevésbé átfogó intézkedések is elegendőek lennének;

6.3 **egyértértését fejezi ki** azzal, hogy hajóbalesetek esetére az athéni egyezményhez csatolt 2002. évi jegyzőkönyv szigorú felelősségi rendszert vezet be. Ez a szigorú felelősség a kártérítést igénylők helyzetének javítását célozza azáltal, hogy a felelősség nem függ attól, hogy a szállító elkövetett-e hibát vagy gondatlanságot, így a kártérítést igénylőnek nem kell bizonyítania a szállító felelősségét;

6.4 **tudomásul veszi** a hajótulajdonosok és kölcsönös biztosító klubok (P&I) által az athéni egyezmény terrorizmus által okozott eseményekért való felelősségre vonatkozó 3. cikkének (1) bekezdése alkalmazásával kapcsolatos fenntartásait;

6.5 **hangsúlyozza**, hogy nemzetközi szinten elfogadható javaslatokat kell tenni, mivel ez az egyetlen megoldás arra a zűrzavarra, amely abból született, hogy a biztosítási piac visszautasította az Európai Bizottság rendeletjavaslatában szereplő új feltételeket a felelősség és a biztosítási követelmények tekintetében.

7. **Javaslat a hajótulajdonosok polgári jogi felelősségéről és az általuk nyújtandó pénzügyi biztosítékokról szóló irányelvre**

7.1 **egyértért** az Európai Parlament igényével „egy globális és egységes európai tengerpolitikára, amelynek célja létrehozni a tengeri szállítási lánc egészére kiterjedő felelősségi rendszerre alapozva a tengeri közlekedés biztonságának európai térségét (...)”;

7.2 **úgy véli** azonban, hogy a tengeri szennyezés esetében a felelősség és a kártalanítás kérdésének bármiféle szabályozása feltétlenül nemzetközi szintű kell hogy legyen;

7.3 **támogatja** a hatályban lévő szabályok esetleges módosítását annak érdekében, hogy a hajótulajdonosokon kívül más feleket is felelősségre lehessen vonni, valamint a hajótulajdonosok korlátlan felelősségének bevezetését biztonsági és a szennyezés megelőzésére irányuló kötelezettségeiknek súlyos vagy szándékos megsértése esetén;

7.4 **hangsúlyozza**, hogy bármiféle módosítás, amely szükségesnek bizonyulna a polgári jogi felelősségre vonatkozó egyezményrel kapcsolatban, meg kell hogy őrizze a két fél – hajótulajdonosok és szállítmányozók – bevonásának egyensúlyát a hajózási ágazat önkéntes kötelezettségvállalására vonatkozó javaslatokban foglalt rendelkezéseknek megfelelően;

7.5 **kéri**, hogy a „hajótulajdonosokon kívüli más felek” foglalja magában a hajó kezelőjét és bérelőjét;

7.6 **kifejezi** abbéli **aggódalmát**, hogy az irányelv alkalmazása terén nem ismerik el kellőképpen a nemzetközi joggal való összeegyeztethetőséget;

7.7 **azt javasolja**, hogy a hajóparancsnokok ne tartozzanak bele a „hajótulajdonosokon kívüli más felek” fogalmába, kivéve, ha súlyos gondatlansággal jártak el feladatuk teljesítése során;

7.8 **aggódalmát fejezi ki** az irányelv, valamint a hajótulajdonosok felelősségét a nemzetközi tengeri szállításban használt hajóraklevélben, tengeri fuvarlevélben és a bérleti szerződésben szereplő feltételek alapján szabályozó Hágai/Hágai-Visby és Hamburgi Szabályozások közötti eltérések miatt, melyek félreértésekre adhatnak okot, arra nézve, hogy adott esetben melyik felelősségi szabályzat irányadó, mivel az irányelv megfogalmazása nem teszi teljesen egyértelművé, hogy csak a szennyezésből adódó károokra vonatkozik-e, vagy kiterjed a harmadik félnek okozott egyéb kárra is;

7.9 **egyértért** az Európai Bizottsággal, hogy egy kötelező biztosítási rendszer létrehozása hozzá fog járulni a követelményeknek meg nem felelő hajók problémájának megoldásához is;

7.10 **kéri**, hogy a hajóra kötendő biztosítási kötvény megfogalmazása egyértelműen mondja ki, hogy a biztosítás kiterjed a menedékhelyen okozott kárra is.

AJÁNLÁSOK

7.1. ajánlás

1. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ezen irányelv meghatározza a tengeri szállítási láncban résztvevő gazdasági szereplők polgári jogi felelősséggel kapcsolatos kötelezettségeinek egyes aspektusaira alkalmazandó szabályokat és hajóelhagyás esetére létrehozza a tengerészek megfelelő pénzügyi védelmét.	Ezen irányelv meghatározza a tengeri szállítási láncban résztvevő gazdasági szereplők és a hajót használók polgári jogi felelősséggel kapcsolatos kötelezettségeinek egyes aspektusaira alkalmazandó szabályokat, és hajóelhagyás esetére létrehozza a tengerészek megfelelő pénzügyi védelmét.

Indokolás

A „gazdasági szereplők és a hajót használók” kifejezés a hajót személyzet nélkül bérlőkön kívül azokat a bérlőket is magában foglalja, akik a hajót – ideértve a követelményeknek meg nem felelő hajót – egy bizonyos időszakra, rövidebb vagy hosszabb egyszeri útra, vagy egymást követő utakra bérlik ki. Az irányelvnek az ilyen hajóbérlőkre is ki kell terjednie, és nekik ugyanolyan kötelezettséget kell vállalniuk, mint – az irányelvben meghatározottak szerint – a „hajótulajdonosoknak”, azaz pénzügyi biztosítékot kell nyújtaniuk. Végül is az ő olajuk okozza a szennyezést. Ennek a következő hatása lenne:

- Biztosítaná, hogy a hajóbérlők számára kötelező legyen a követelményeknek megfelelő hajók használata.
- A hajóbérlők kereskedelmi előnye, amely a követelményeknek meg nem felelő hajók alacsonyabb fuvardíjából származik, elvész a pénzügyi biztosíték magasabb összege által, mivel az magában foglalja a követelményeknek meg nem felelő hajó használatával járó nagyobb kockázatot.
- Pénzügyi szempontból nem lesz vonzó a hajóbérlők számára a követelményeknek meg nem felelő hajók használata, ezért az ilyen hajóknak kevesebb rakomány jut majd.
- A követelményeknek meg nem felelő hajók üzemeltetésének, bérlésének és használatának indoka tehát csökken, ezért az ilyen hajók tulajdonosai vagy teljes mértékben a nemzetközi szabályokkal összhangba hozzák a hajót, annak legénységét és üzemeltetésének módját, vagy kiselejtezik azt.

7.2. ajánlás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(7) Meg kell határozni, hogy mi értendő az irányelv 1. cikke értelmében vett gazdasági szereplő, ill. üzemeltető alatt.

Indokolás

A „ki az üzemeltető” kérdés megelőzése érdekében.

A helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szereplői a stratégia végrehajtásának, legyen szó a szennyezett területek megtisztításáról, a hajók számára biztonságos kikötők biztosításáról, a nehéz helyzetben lévők segítségéről, illetve mivel maguk a helyi polgárok lehetnek azok, akik a tengerészek vagy a veszélyben lévők segítségére sietnek. Ezért csatlódtottan látjuk, hogy a tengeri közlekedés biztonsága érdekében kidolgozott harmadik intézkedéscsomag nem tulajdonít megfelelő jelentőséget annak a szerepnek, amit a helyi és regionális önkormányzatok a kitűzött célok elérésében betölthetnek.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: i2010: digitális könyvtárak”

(2006/C 229/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság i2010 – digitális könyvtárak című közleményére a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára (COM(2005) 465 final);

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökének 2006. január 24-ei döntésére, amellyel megbízta a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel véleményére az Európai Bizottság i2010: európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért című, a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló közleményéről;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság által 2006. április 4-én elfogadott véleményre (CdR 32/2006 rev.1) (előadó: Jyrki Myllyvirta, Mikkeli város polgármestere (FI/EPP));

2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 15-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottságának álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **üdvözl**i az Európa kulturális örökségének digitalizálására és digitális könyvtárak kialakítására irányuló kezdeményezésre vonatkozó javaslatot, és **hangsúlyozza**, hogy ez igen fontos eleme az Európai Bizottság i2010 – európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatottságért elnevezésű kezdeményezésének, amelynek teljes megvalósítása nélkül nem képzelhető el az európai versenyképesség javítása;

1.2 **kiemeli**, hogy a kulturális örökség digitalizálását, online hozzáférhetőségét és megőrzését az összes európai országban, régióban és városban, valamint az összes nyelven támogatni kell, olyan módon, ami hozzájárul a kulturális és nyelvi sokszínűség megőrzéséhez. A kultúra – s így a kisebbségi kultúrák – megbecsüléséből, valamint a kulturális vívmányok jövő nemzedékek számára történő megőrzéséből kellene kiindulni;

1.3 **emlékeztet rá**, hogy a világ egyéb részein gyorsan halad a kulturális örökség digitalizálása, és **hangsúlyozza**, hogy az európai kulturális örökség és irodalom digitális formában, széles körben történő hozzáférhetővé tétele az európai tudásalapú társadalom sikerének előfeltétele, ugyanakkor elősegíti az európai régiók és városok fejlődését is;

1.4 **értékeli**, hogy az Európai Bizottság közleménye kiemeli a kulturális örökség digitalizálásával kapcsolatos főbb kihívásokat és számos megoldatlan technikai, jogi és pénzügyi kérdést, és **megjegyz**i, hogy a helyi és regionális önkormányzatok támogatják az ezen a területen történő előrelépésre irányuló erőfeszítéseket;

1.5 **hangsúlyozza**, hogy az információs társadalomra vonatkozó valamennyi stratégiának a helyi és regionális önkormányzatok a legfontosabb végrehajtó szervei, és hogy számos

esetben ők tartják fenn a könyvtárakat, ezért a digitális könyvtárakkal kapcsolatos kezdeményezés keretében a helyi és regionális szintre is megfelelő figyelmet kell fordítani;

1.6 **megítélése szerint** rendkívül fontos, hogy a kulturális örökség digitalizálását az összes uniós tagállamban ösztö-nözzék, és **hangsúlyozza**, hogy a digitalizálás előnyei csak akkor használhatók ki, ha a kulturális örökség online hozzáférhetővé tétele széles körben – helyi és regionális szinten is – támogatják, és intelligens információkereső rendszereket fejlesztenek ki;

1.7 **rámutat**, hogy a digitalizálás hosszú távú folyamat, amely jelentős anyagi forrásokat igényel – szükség van az anyagok folyamatos karbantartására, frissítésére és konvertálására –, és **egyvetért** azokkal az előnyökkel kapcsolatban, amelyek a digitalizálástól a kulturális örökség hozzáférhetővé tétele és megőrzése vonatkozásában várhatók;

1.8 **emlékeztet rá**, hogy a digitális anyagok mind a digitalizált analóg anyagokat, mind az eredetileg is digitális formában előállított új anyagokat magukban foglalják;

1.9 **megjegyz**i, hogy a tagállamok digitális könyvtári szolgáltatásai egymáshoz elektronikusan kapcsolódó, nemzeti, regionális és helyi szinten előállított elemekre terjednek ki. Sikeres működésükhöz európai szintű együttműködésre és koordinációra van szükség;

1.10 **úgy véli**, hogy a könyvtárakra döntő szerep hárul a kulturális örökség és az irodalom online környezetben történő hozzáférhetővé tételében, mivel ez az anyag az ő segítségükkel juttatható el legkönnyebben a nagyközönséghez, ugyanakkor **megjegyz**i, hogy elengedhetetlen, hogy a könyvtárak együttműködjenek az archívumokkal, múzeumokkal, valamint más kulturális létesítményekkel és a terület érintett szereplőivel.

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

A Régiók Bizottsága

2.1 **hangsúlyozza**, hogy a digitalizálásnak nem az az elsődleges célja, hogy a hagyományos nyomtatott és egyéb „fizikai” kulturális termékek helyébe lépjen, hanem az, hogy az analóg anyagok mellett állítson elő digitalizált anyagokat, és segítse az információk hozzáférhetővé tételét;

2.2 **kiemeli**, hogy mivel az európai kulturális örökségnek egyelőre csak igen kis része került digitalizálásra, és még sok munka van hátra, új finanszírozási formákat is ki kell alakítani, beleértve a magánszektor szereplőivel történő együttműködést;

2.3 **rámutat**, hogy a kis országokat és a kis területen beszélt nyelveket tekintve a digitális anyagok kereskedelmi piacai egyelőre meglehetősen korlátozottak, pedig az ilyen anyagok előállításának állandó költségei csaknem ugyanolyan nagyságrendűek, mint a nagyobb területeken beszélt nyelvek esetében, és **kiemeli**, hogy a technológiai haladásnak köszönhetően a digitális könyvtárak kialakításakor már a különböző nyelvi területeken élő felhasználók igényeit is figyelembe lehet venni, és ez fontos is;

2.4 **megjegyzi**, hogy bár a régebbi európai kulturális örökség jelentős része már mentes a szerzői joggal kapcsolatos korlátozásoktól, így hozzáférhető az információs hálózatokon, az újabb kulturális örökségre vonatkozó szerzői jogi rendelkezések megreformálására irányuló európai bizottsági javaslat igen fontos;

2.5 **rámutat**, hogy egyes országokban vannak már arra utaló jelek, hogy a lakosság bizonyos részei nem képesek lépést tartani a digitális technológia eredményeivel, és **úgy véli**, hogy a leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoportoknak megfelelő lehetőségeket kellene teremteni az internethez való hozzáférésre, és útmutatást kellene nyújtani számukra a használatáról;

2.6 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra igen fontos szerep hárul a kulturális örökség előállításaként és tulajdonosaiként, illetve a tekintetben, hogy gondoskodjanak

arról, hogy az információs társadalom szolgáltatásaihoz a lakosság minden tagja – a lehetőségekhez mérten – azonos mértékben férjen hozzá;

2.7 **kiemeli**, hogy számos európai országban még nagyon fontos az a lehetőség, hogy a közkönyvtárak hozzáférést biztosítsanak a hagyományos nyomtatott anyagokhoz, de a nagyközönség részére az Internet és az online szolgáltatások igénybevételére is lehetőséget kell nyújtaniuk. Az online szolgáltatások végfelhasználóira és ezek helyi igényeire tekintettel ezeket a szolgáltatásokat helyi és regionális szereplőknek kellene megszervezniük. Fontos, hogy a könyvtári tevékenységek nemzeti finanszírozása során ezt is figyelembe vegyék;

2.8 **megjegyzi**, hogy ahol a helyi és regionális önkormányzatok részt vesznek hálózati szerverrel rendelkező és a szolgáltatások teljes skáláját nyújtó különféle könyvtári vagy egyéb konzorciumokban, gondoskodni kell arról, hogy megfelelő lehetőségük legyen e tekintetben a döntések befolyásolására;

2.9 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság kiemeli a digitalizálандó anyagok kiválasztásával kapcsolatos kihívásokat, és **úgy ítéli meg**, hogy először is megfelelő figyelmet kell szentelni a helyi és regionális megfontolásokon alapuló kiválasztási kritériumoknak, továbbá kiegyensúlyozottan kell kezelni a közönség igényeit, illetve az örökség megőrzésének biztosításán alapuló kiválasztási kritériumokat;

2.10 **támogatja** azt a javaslatot, hogy dolgozzanak ki stratégiákat a digitalizált kulturális anyagok hosszú távú megőrzésére annak érdekében, hogy a kulturális örökség digitalizálására fordított források ne vesszenek kárba a technikai rendszerek és a szoftverek változásakor;

2.11 **érdekesnek tartja** azt a javaslatot, hogy hozzanak létre kompetenciaközpontokat a tagállamokban, és a központok fontos feladataként **hangsúlyozza**, hogy gondoskodniuk kell arról, hogy a szükséges szakértelem és know-how helyi és regionális szinten is rendelkezésre álljon, ezenkívül a bevált gyakorlatokat is terjeszteniük kell.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása – modern KKV-politika a növekedésért és a foglalkoztatásért”

(2006/C 229/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása – modern KKV-politika a növekedésért és a foglalkoztatásért” című, a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló közleményére (COM(2005) 551 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. november 15-én hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti tárgyban kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökének 2006. január 24-én hozott döntésére, mely szerint az elnök megbízza a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottságot, hogy a fenti tárgyban véleményt alkosson;

tekintettel a „Versenyképességi és innovációs keretprogramról” szóló véleményére ⁽¹⁾ (COM (2005) 121 final, CdR 150/2005 fin);

tekintettel az RB-nek az „Integrált iránymutatások a növekedésről és a foglalkoztatásról (2005–2008)” tárgyban írott véleményére (COM (2005) 141 final, CdR 147/2005 fin) ⁽²⁾;

tekintettel a Régiók Bizottságának a versenyképességről és a decentralizációról szóló saját kezdeményezését véleményére ⁽³⁾ (CdR 23/2005 fin);

tekintettel az RB véleménytervezetére (CdR 40/2006 rev. 2), melyet a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottság 2006. április 6-án elfogadott (előadó: **Constance HANNIFY**, Offaly megye közgyűlésének tagja, a Midland Régió önkormányzatának elnöke és a Border, Midland és Western Régió közgyűlésének tagja, IE/EPP);

2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a 2006. június 15-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottságának észrevételei

valamint termékeik és szolgáltatásaik nagybani vásárlói –, ennek még nagyobb jelentőséget lehetett volna tulajdonítani;

Új lendület a KKV-politikának

1.1 **üdvözli** az Európai Bizottság „Modern KKV-politika a növekedésért és a foglalkoztatásért” című közleményét, melynek célja, hogy új lendületet adjon a KKV-politikának, annak leglényegesebb elemeit állítsa a középpontba, valamint hogy a nagyobb eredményesség érdekében ésszerűsítse a közösségi intézkedéseket;

1.2 **támogatja** egy olyan, befogadóbb KKV-politika előmozdítását, amely elismeri a KKV-k méret, tulajdonosi szerkezet és ágazat szerinti sokszínűségét, és amely sokféle, testre szabott támogatási fajtát és az uniós KKV-k különféle igényeinek megfelelő, érzékeny szabályozási környezetet biztosít;

1.3 **elismeri**, hogy a közlemény utal a helyi és regionális önkormányzatok szerepére, viszont tekintve, hogy ezek milyen döntő szerepet játszanak a KKV-k támogatásában – mivel segítő környezetet biztosítanak a fejlődésükhöz és átruházásukhoz,

1.4 **felismeri**, hogy elsősorban a tagállamokon múlik, hogy a KKV-politika valóban hatékony-e, és arra ösztönzi őket, hogy nemzeti reformprogramjaikban biztosítsák a KKV-alapítást és -fejlesztést támogató konkrét intézkedések jelenlétét;

1.5 **felhívja a figyelmet** az RB által a nemzeti reformprogramok (NRP-k) elkészítéséről készített elemzésre és különösen arra, hogy elmaradt a helyi és regionális önkormányzatokkal való konzultáció, továbbá ezzel kapcsolatban **üdvözli**, hogy az Európai Tanács 2006 márciusában arra biztatta, hogy folytassa a NRP-kkel kapcsolatos munkáját;

1.6 **úgy véli**, hogy az összes érdekelt részvételével történő végrehajtás és az ez iránti elkötelezettségük nyilvánvalóan elengedhetetlen a KKV-politika sikeréhez, és úgy érzi, hogy az Európai Bizottságnak e tekintetben az eredményesség mérését segítő konkrét célokat és határidőket kellett volna kitűznie a közleményben;

⁽¹⁾ Az EU Hivatalos Lapjában még nem tették közzé.

⁽²⁾ Az EU Hivatalos Lapjában még nem tették közzé.

⁽³⁾ Az EU Hivatalos Lapjában még nem tették közzé.

1.7 **elismeri**, hogy az osztrák elnökség kiemelt területként kezeli a KKV-k kérdését, és **örömmel fogadja** az Európai Tanács 2006. márciusi határozatát, mely szerint „a vállalkozási potenciál felszabadítását, különösen a KKV-k tekintetében” a kiemelt intézkedések egyik konkrét területévé tették. Az RB továbbá határozottan kéri, hogy az Európai Tanács a jövőben átfogóan és nyíltan bírálja el a nemzeti reformprogramok végrehajtását, és készítsen világos értékelést mindenekelőtt arról, hogy a KKV-k milyen előnyökhöz jutottak e programok által;

1.8 **üdvözli**, hogy a versenyképességi és innovációs keretprogram (VIK) számára megfelelő pénzügyi forrásokat irányoztak elő, mivel az a közösségi KKV-politika nélkülözhetetlen eszköze lesz;

A vállalkozások és a vállalkozói készségek előmozdítása

1.9 **úgy véli**, hogy mindenfajta vállalkozói szellemet ösztönözní és támogatni kell; **üdvözli**, hogy a közlemény elismeri, hogy a női vállalkozók, a fiatalok, a kisebbségek, a migránsok és az idősebb vállalkozók igényei nincsenek kellő mértékben kielégítve; **rámutat**, hogy az említett csoportokat nem lehet egyetlen kategóriaként kezelni, és **hangsúlyozza**, hogy minden csoport esetében más és más intézkedésekre van szükség – az igények igen eltérőek lehetnek az egyes országokban, sőt, még a csoportokon belül is; ezenkívül **úgy véli**, hogy a felvázolt javaslatok csak a hálózatiépítésre korlátozódnak, és ha növelni akarjuk a vállalkozók számát e sokszínű célcsoportok között, konkrétabb javaslatokra van szükség a Tanács 2006. március 23–24-i ülésén elfogadott Nemesi Közötti Egyenlőség Európai paktumának mintájára, amelyet ki kellene terjeszteni a többi csoportra is;

1.10 **kiemeli** a helyi és regionális kezdeményezések jelentőségét a vállalkozói gondolkodásmód előmozdításában és az egész iskolarendszerre kiterjedő vállalkozásbarát oktatás ösztönzésében és megvalósításában, **úgy véli** azonban, hogy számos oktatási és képzési kezdeményezés nem eléggé felel meg a KKV-k igényeinek, illetve nem elég rugalmas ahhoz;

1.11 **üdvözli** a vállalkozás előmozdítását szolgáló Európai Vállalkozás Díjért folytatott verseny kiírását, melynek révén a regionális és helyi szinten folytatott bevált gyakorlatok elismerésben részesülnek, és amely ösztönzést jelent a potenciális vállalkozók számára.

1.12 **felhívja a figyelmet** arra, hogy általában a társadalomban, de különösen a bank- és az állami szektorban a kiszámított és jól megalapozott üzleti kockázattal és az üzleti kudarcral szembeni pozitívabb hozzáállásra van szükség, és kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy Unió-szerte erősebb vállalkozói kultúra alakuljon ki, és nagyobb értéket tulajdonítsanak a vállalkozó által korábban megszerzett, bármely üzleti tapasztalatnak;

A KKV-k piaca jutási feltételeinek javítása

1.13 **üdvözli** az Európai Bizottságnak az Euro Info Központok (EIC) értékelésére tett javaslatát, mivel úgy véli,

hogy mindamellett, hogy képesek átfogó támogatást és tanácsokat adni a KKV-k nemzetközi szintűen való megjelenésével kapcsolatban, az EIC-k nem nyújtanak ugyanolyan szintű teljesítményt a különböző tagállamokban; hasonlóképpen hangsúlyozza, hogy a hálózat tagszerveinek funkcióját és felelősségét egyértelműen meg kellene határozni, és koordinációs mechanizmusokat kellene létrehozni más szereplőkkel, például a Europe Directtel, annak érdekében, hogy az információterjesztésben és a tanácsadói szolgáltatásokban elkerüljék az átfedéseket, és elősegítsék a források hatékony felhasználását;

1.14 **üdvözölné** a KKV-k információs technológiához (IKT) való hozzáféréseinek javítását célzó programok számának növelésére irányuló javaslatokat, mely programok segítik őket abban, hogy versenyképesebbek legyenek, és bejussanak új piacokra.

1.15 **nyugtázza** az Európai Bizottság arra irányuló javaslatait, hogy a KKV-k könnyebben részt vehessenek a közbeszerzési eljárásokban;

1.16 **úgy véli**, hogy a szabványosításra irányuló erőfeszítések nem vezethetnek még több, a KKV-kat hátrányosan érintő bürokráciához;

A bürokrácia csökkentése

1.17 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság kiáll a szabályok és rendelkezések egyszerűsítése mellett, hogy megkönnyítse a KKV-k számára a közösségi programokban való részvételt, **örömmel venné** azonban, ha világosabban kifejténék, hogy ezt hogyan érik el, és hogy ez milyen következményekkel jár majd a közösségi forrásokat elosztó szervezetekre nézve;

1.18 **támogatja** az új jogszabályok átvilágítása iránti elkötelezettséget, és **támogatja** az Európai Bizottságot abban, hogy KKV-kat képviselő csoportokkal konzultáljon annak biztosítása érdekében, hogy az új jogszabályok ne akadályozzák a KKV-k növekedési és innovációs potenciálját;

1.19 **tudomásul veszi** a Bizottság KKV-Küldöttének a KKV-barát uniós politika biztosításában szánt jelentős szerepet, **hangsúlyozza** azonban, hogy elegendő forrásokat, és ami még fontosabb, megfelelő rangot és politikai befolyást kell biztosítani a számára annak érdekében, hogy a hivatal meghezozza a tőle várt eredményeket;

1.20 **üdvözli** az arra vonatkozó javaslatot, hogy a „gondolkozz először kicsiben” elvet az EU-politikák mindegyikében érvényesítsék, és örömmel venné, ha a KKV-k megerősített prioritást élveznének a közösségi javaslatok hatásvizsgálati eljárásában;

1.21 egyéb kezdeményezéseket is **támogatna**, amelyek a KKV-politika fejlesztésének koherensebbé és kiszámíthatóbbá tételét célozzák, hogy ezáltal a KKV-k előre kiszámíthatóbb következményeket, és felkészültebbek lehessenek;

1.22 **megjegyzi**, hogy az egyablakos modell sikeres, mivel igen hatékonyan támogatja és serkenti a KKV-k növekedését az Unió számos régiójában, **elismeri** a bennük mint közbeszerzési információs pontban és a közszolgáltatási szerződések odaítélési eljárásáról magyarázattal szolgáló eszközben rejlő lehetőségeket, és **kéri**, hogy ez a megközelítés más területeken is kapjon nagyobb hangsúlyt; ez a legjobb gyakorlatokról tartott konferenciák és szemináriumok formájában valósulhat meg, ami segítené az e területen legjobb regionális kezdeményezések terjesztését;

A KKV-k növekedési potenciáljának javítása

1.23 **üdvözli** a KKV-k uniós programokban és kezdeményezésekben való részvételének növelésére irányuló elkötelezettséget, ugyanakkor **úgy véli**, hogy az egyes programokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalásokat figyelmesen nyomon kell követni annak biztosítása céljából, hogy azok valóban teljesüljenek;

1.24 **üdvözlőné**, ha a KKV-k számára az EU strukturális alapjaiból biztosított támogatás szerepéről és szintjéről, valamint a többi közösségi eszköz hozzájárulásáról bővebben beszámolnának, és szívesen látná a KKV-kat támogató programok végrehajtásának koherensebb megközelítését;

1.25 **elismeri** a KKV-k és a kutatási és technológiai kezdeményezések közötti kapcsolatteremtés jelentőségét és a KKV-k nehézségeit az innovációs és kutatási eredményekhez és a szellemi tulajdonhoz való hozzáférés és azok hasznosítása terén, **kéri** azonban, hogy az új elképzelések sikeres átültetésének támogatásával kapcsolatban a kisebb és nem technológiai területen működő KKV-k esetében megkülönböztetett megközelítést alkalmazzanak;

1.26 **támogatja** a helyi és regionális önkormányzatok, a vállalkozások és szervezeteik, a tudományos akadémiák, a felsőoktatási intézmények és a kutatóközpontok közötti együttműködési kezdeményezéseket, amelyek a területi iparpolitika eszközei, mivel azok a KKV-k számára a jobb versenyképesség, a színvonalasabb képzés és az innováció kiaknázása útjában álló akadályok leküzdésére alkalmas támogatási hálózatokat hoznak létre;

1.27 **üdvözli** az állami támogatási előírások reformjára tett javaslatot, mely a KKV-k kockázatait egy részének átvállalását, az eljárások egyszerűsítését és a KKV-knak szánt támogatás rugalmasabb megközelítését célozza;

1.28 **elismeri**, hogy a hetedik kutatási és fejlesztési keretprogram mekkora szerepet játszhat a KKV-k kutatási tevékenységének támogatásában, ugyanakkor **kéri**, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a KKV-k innovációjára, fejlesztésére és a számukra biztosított technológiaátadásra, mivel a legtöbb KKV kutatási kapacitása korlátozott;

1.29 **javasolja** a KKV-k közötti hálózat kialakítását ösztönző programok és intézkedések erősítését. Az „üzleti angyalok” hálózatának előmozdítása különösen hasznos lehet azoknak a

problémáknak a megoldásában, melyekkel a KKV-k akkor találkozhatnak, amikor alternatív pénzügyi forrásokhoz kívánnak hozzáférni.

A KKV-kban érdekelt felekkel való párbeszéd és konzultáció erősítése

1.30 **elismeri**, hogy a KKV-k szempontjait már az uniós jogszabályok megalkotásának kezdeti előzetes szakaszában és a szabványosítási folyamat során is figyelembe kell venni, azonban olyan világos mechanizmusokat és eszközöket kér, amelyek segítségével fejleszthető a KKV-kban érdekelt felekkel folytatott konzultáció;

1.31 **elismeri** a KKV-területek létrehozását, mivel e mechanizmus révén lehetővé válik az Európai Bizottság javaslatairól folytatott rugalmas konzultáció, valamint a KKV-k és az európai intézmények közötti kommunikáció fejlesztése; a testületek reprezentativitásával kapcsolatban azonban felmerült benne néhány kérdés;

1.32 **hangsúlyozza** a regionális és helyi érdekeltekkel történő konzultáció fontosságát, és **kéri**, hogy az Európai Bizottság világosabban fejtse ki, hogy miként kívánja ezt megvalósítani, valamint azt, hogy ösztönzi-e majd a KKV-k támogatásának decentralizáltabb megközelítését;

1.33 **kiemeli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kivételes helyzetben vannak mint a végrehajtás kulcsfontosságú szereplői és mint partnerek az érdekelt csoportokkal folytatott kommunikációban és a vállalkozások előmozdításában;

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

2.1 **sürgeti** a tagállamokat, hogy kérjék ki a helyi és regionális önkormányzatok véleményét a nemzeti reformprogramjaikról illetően, és gondoskodjanak róla, hogy ezek a programok konkrét intézkedéseket tartalmaznak a KKV-alapítás és –fejlesztés támogatására, és **kéri** annak világos és nyílt elbírálását, hogy a KKV-k milyen előnyökhöz jutnak a nemzeti reformprogramok végrehajtása révén;

2.2 **felajánlja**, hogy a lisszaboni stratégia és a nemzeti reformprogramok (NRP) végrehajtásáról folyó elemzése részeként azonosítja a KKV-k fejlesztését előmozdító helyi és regionális szintű politikákból származó meglévő tapasztalatokat – különös tekintettel az ipari klaszterekre és a kisvállalatok hálózataira – egy bevált gyakorlatokról szóló útmutató összeállítása céljából;

2.3 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy ismerje el egyértelműbb módon, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen szerepet játszhatnak a KKV-k támogatásában, segítő környezetet biztosítva a fejlődésükhöz és az átruházásokon keresztül folyamatos túlélésükhöz, és a beszerzések révén termékeik és szolgáltatásaik nagy tételben történő vásárlásával, és ezzel kapcsolatban eredményesebb konzultációra szólít fel a helyi és regionális testületekkel a KKV-politikai kezdeményezésekről;

2.4 a végrehajtás megkönnyítése, a bevált gyakorlatok elterjesztésének segítése és a végrehajtás iránti elkötelezettség biztosítása érdekében konkrét végrehajtási célok és határidők kitűzését **ajánlja** a közleményben foglalt új intézkedésekhez;

2.5 **azt ajánlja**, hogy a KKV-k sokféleségét határozottabban ismerjék el, és testre szabottabb támogatási formák, többek között rugalmas képzés és oktatás, valamint a különféle igényeknek megfelelő, érzékeny szabályozási környezet biztosítását kéri, továbbá az új elképzelések sikeres megvalósításának támogatásával kapcsolatban a mikro- vagy kisebb méretű és nem technológiai területen működő KKV-k esetében megkülönböztetett megközelítés alkalmazására **szólít fel** a közösségi programokban;

A vállalkozások és a vállalkozói készségek előmozdítása

2.6 **kéri** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt azokkal a helyi és regionális önkormányzatokkal, amelyek innovatív intézkedéseket dolgoztak ki és alkalmaznak a női vállalkozók, a fiatalok, a kisebbségek, a migránsok és az idősebb vállalkozók vállalkozói potenciáljának támogatására annak érdekében, hogy megfelelő információ álljon rendelkezésre az idevonatkozó közösségi politika további fejlesztéséhez, és **ajánlja**, hogy vegyék fontolóra e csoportok számára különleges intézkedések és támogatások biztosítását;

A KKV-k piacra jutásának javítása

2.7 **javasolja**, hogy az Európai Bizottságnak az Euro Info Központok (EIC) értékelésére tett javaslata térjen ki arra, hogy az EIC-k finanszírozása megfelelő-e, valamint hogy képesek-e átfogó támogatást és tanácsokat adni a körzetükbe tartozó KKV-k nemzetközi szinten való megjelenésével kapcsolatban;

2.8 **kéri** hogy a helyi és regionális önkormányzatok alaposabban fontolják meg, miként tudnák hatékonyabban támogatni a területükön működő KKV-kat, és lehetővé tenni számukra, hogy hozzáférjenek a piaci lehetőségekhez, különösen az áruk és szolgáltatások közbeszerzési eljárás révén történő értékesítéséhez;

A bürokrácia csökkentése

2.9 határozottabb lépésekre **szólít fel** a KKV-kra vonatkozó uniós rendelkezések hatásainak csökkentése és annak biztosítása érdekében, hogy a szabványosításra irányuló erőfeszítések ne vezessenek még nagyobb, a KKV-kat hátrányosan érintő bürokráciához, valamint sürgeti a KKV-kat képviselő csoportok bevonását annak biztosítására, hogy az új jogszabályok ne akadályozzák a KKV-k növekedési és innovációs potenciálját;

2.10 elegendő források, megfelelő rang és politikai befolyás biztosítását **javasolja** a KKV-Küldött számára annak érdekében, hogy a hivatal létrehozásának célkitűzései megvalósuljanak, és az megfeleljen a KKV-k elvárásainak;

2.11 **kéri** a KKV-politikák és támogatási programok jobb összehangolását az egyablakos modell továbbfejlesztése, például e-kormányzati portálok és egyablakos beszerzési rendszerek révén;

2.12 **kéri** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra más kezdeményezések bevetését is a KKV-politika fejlesztésének koherensebbé és kiszámíthatóbbá tételéért, például azt, amely szerint évente két napot jelölne ki minden új szabályozás hatálybalépéséhez, miáltal a KKV-k számára előre tervezhetőbbé válna a jogszabályi környezet, és könnyebben felkészülhetnének a következményekre.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Az Európai Parlament állásfoglalása a kisebbségek védelméről és a megkülönböztetés elleni politikákról a kibővült Európában”

(2006/C 229/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Parlament 2005. június 8-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 265. cikkének (4) bekezdése értelmében konzultál az RB-vel a témában;

tekintettel Elnökségének 2005. október 11-i határozatára, melyben utasította az „Alkotmányos ügyek és európai kormányzás” szakbizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt a témaköréről;

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalására a kisebbségek védelméről és a megkülönböztetés elleni politikákról a kibővült Európában, T6-0228/2005;

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkére és az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 13. cikkére;

tekintettel a 2004. október 29-én aláírt, Európai Alkotmányt létrehozó Szerződésre, és különösen az annak II. részét alkotó Alapjogi Chartára;

tekintettel a 2000/43/EK és 2000/78/EK irányelvekre a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról, valamint a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról;

tekintettel véleményére az Európai Bizottság „Megkülönböztetésmentesség és esélyegyenlőség mindenki számára – Keretstratégia” című COM(2005) 224 final Közleményéről a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, valamint az Európai Parlament és a Tanács határozatára irányuló javaslatról: Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Éve (2007) Az Igazságos Társadalom irányában COM(2005) 225 final – 2005/0107 (COD) (CdR 226/2005fin);

tekintettel az Európai Parlament „A homofóbia Európában” c. állásfoglalására (RSP/2005/2666);

tekintettel véleményére a következő témában: Zöld Könyv a kibővített Európai Unión belüli esélyegyenlőségről és diszkriminációmentességről COM(2004) 379 final (CdR 241/2004 fin) ⁽¹⁾;

tekintettel az Alapvető Jogok Független Szakértőinek Európai Uniói Hálózatának a 3. sz. tematikus megjegyzésekben található ajánlásaira: A kisebbségek védelme az Európai Unióban;

tekintettel a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjának (EUMC) jelentésére a migránsok, a kisebbségek és különösen a romák helyzetéről;

tekintettel az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottság által 2006. április 7-én egyhangúlag elfogadott véleménytervezetére (CdR 53 rev. 1/2006) (előadók: Boris Sovič, Maribor polgármestere és Eberhard Sinner, államminiszter, a bajor állami kancellária vezetője);

- 1) **MIVEL** az alapvető jogok, a kulturális és nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása olyan mélyen gyökerező európai érték, melyet meg kell őrizni az Európai Unió valamennyi régiójában, és amely a Régiók Bizottsága számára prioritás;
- 2) **MIVEL** a nemi, faji vagy etnikai származáson, a valláson vagy hiten, az életkoron vagy a szexuális beállítottságon alapuló megkülönböztetés minden formája ellen egyforma intenzitással kell küzdeni azzal, hogy emlékeztetünk arra, hogy Európa gazdagságához valamennyi lakosa hozzájárul;

⁽¹⁾ HL C 71., 2005.3.22., 62. o.

- 3) **MIVEL** a kisebbségek védelme és a megkülönböztetésmentes politikák között különbség van, az egyenlő bánásmód alapvető jog, nem pedig kiváltság, valamennyi állampolgár számára;
- 4) **MIVEL** minden egyénnek joga van másnak lenni és a tolerancia és egymás tiszteletben tartása általános magatartás kell, hogy legyen az életben, ami a viszonyosságon alapul, nem pedig kegy, amely egyeseknek jár, másoknak pedig nem;
- 5) **MIVEL** a helyi önkormányzatoknak fontos szerepe van a gyülekezési szabadság alapvető jogának fenntartásban;
- 6) **MIVEL** a helyi önkormányzatok alkalmazottainak különleges felelőssége, hogy jó példával járjanak elől és támogassák a bevált gyakorlatokat;
- 7) **MIVEL** a helyi és regionális hatóságok jelentős jogkörrel rendelkeznek a nyilvános irattárakra, az oktatásra, a rendőrségre, az egészségügyre, a lakásügyekre és a szociális segítségnyújtásra vonatkozó ügyekben, amelyek nélkül az alapvető jogokat nem lehetne megvédeni;
- 8) **MIVEL** a Régiók Bizottsága az Európai Parlament felkérésére kezdeményezte a helyi és regionális szintű helyes gyakorlatok összegyűjtését, és ezzel jelentősen hozzá kíván járulni a kisebbségek jobb védelméhez és a megkülönböztetésmentesség politikáinak végrehajtásához;

a 2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a 2006. június 15-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta a következő véleményt.

A Régiók Bizottsága

1. Általános megjegyzések

1.1 **üdvözli** az Európai Parlament állásfoglalását és **egyetért** vele abban, hogy a megkülönböztetés elleni politikák tagállamok általi alkalmazása nem kielégítő; **elismeri** azonban, hogy még ha az alkalmazás szintje eltérő is az egyes tagállamokban, mivel néhányan proaktívabban járnak el, mint mások, az EU, annak tagállamai, valamint a regionális és helyi önkormányzatok már kidolgozták a helyes gyakorlatok átfogó listáját;

1.2 **egyetért** az EP álláspontjával, miszerint a tagállamok különféle helyi, regionális és nemzeti hatóságai jobban összehangolhatnák a nemi, faji vagy etnikai származáson, a valláson vagy hiten, az életkoron vagy a szexuális beállítottságon alapuló megkülönböztetés minden formája – beleértve az antiszemitizmust és a kisebbségek, különösen a romák elleni támadásokat is – elleni küzdelemre irányuló intézkedéseket;

1.3 **elismeri**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kettős kihívással néznek szembe: egyrészt a regionális és helyi közigazgatásnak fel kell lépnie a megkülönböztető gyakorlat ellen, és tiszteletben kell tartania az esélyegyenlőség elvét az egyéni, gazdasági és szociális jogokhoz való hozzáférésben, másrészt pedig aktívan támogatnia kell az alapvető jogokat, beleértve a kisebbségi jogok tiszteletben tartását;

1.4 **hangsúlyozza**, hogy a helyi önkormányzatok által alkalmazott politikáknak és szabályoknak jogilag és ténylegesen megkülönböztetés-menteseknek kell lenniük, továbbá támogatniuk kell a társadalmi, gazdasági és politikai integrációt;

1.5 **elismeri**, hogy a szegénység, a társadalmi kirekesztés és a gettósítás radikalizmushoz vezethet, ezért **úgy véli**, hogy a hatékony integrációs politikák, beleértve a regionális és helyi szintű oktatási és lakásügyi intézkedéseket, közvetetten segíthetnek az erőszakos radikalizmus megakadályozásában, és, hogy külön figyelmet kell szentelni a városi „gettókban” lakó fiataloknak;

1.6 **megjegyz**i, hogy több városban, településen és régióban hoztak a kisebbségek tagjai magasabb szintű védelmének biztosítását célzó pozitív intézkedéseket, melyek a multikulturális társadalom alapelvein és az EU gazdagságának és sokszínűségének tudomásulvételén alapulnak; így **javasolja** – figyelembe véve a tagjai által gyűjtött bizonyítékokat – a helyi és regionális szintű helyes gyakorlatok egy ideiglenes, nem teljes katalógusát, amely e vélemény mellékletét képezi;

2. Vélemények és ajánlások

2.1 A sokszínűség és az interkulturális párbeszéd támogatása – decentralizált intézkedések

2.1.1 **úgy véli**, hogy a regionális és helyi önkormányzatoknak hozzáadott értéket kell vinniük a fajgyűlölet, az antiszemitizmus, az iszlámgyűlölet, az idegengyűlölet, a homofóbia, valamint a kisebbségek, különösen a romák és a harmadik országok állampolgárai ellen intézett támadások elleni küzdelembe, a sokszínűség helyi szintű, „polgárközel” ösztönzésével és azon alapul alkalmazásával, hogy a sokszínűség alkotja a társadalom gazdagságát;

2.1.2 **javasolja**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok tegyenek megfelelő, decentralizált intézkedéseket a kisebbségi jogok védelmi szintjének növelése, továbbá a fajgyűlölet és az idegengyűlölet leküzdése érdekében az európai városokban és régiókban. Ezen intézkedések többek között a következők legyenek:

- regionális és helyi megkülönböztetés elleni hivatalok létrehozása, melyek feladata a megkülönböztetést elszenvedő csoportok tagjai által benyújtott panaszok figyelése és feljegyzése;
- alapvető információk terjesztése a szélesebb közönség számára a kisebbségek helyzetéről és a megkülönböztetés elleni politikákról;

- a városok, települések és régiók hivatalos képviselőinek nyilvános előadásai a helyes gyakorlatokról;
- az Európa Direkt kapcsolattartási pontok megnyitása a kisebbségi jogok és a megkülönböztetés elleni intézkedések ismertetése érdekében;
- események és ünnepségek szervezése, melyek célja az egy területen élő különböző kultúrák, hagyományok és nyelvi csoportok összehozása;
- képzési programok a helyi és regionális közigazgatások, tanárok és újságírók számára, a megkülönböztetésmentesség és a valamennyi állampolgár számára egyenlő bánásmód támogatása érdekében;
- a kisebbségek számára egyszerű, közvetlen kapcsolat megteremtése azokkal a közigazgatási szervekkel, ahol időnként megkülönböztetés éri őket;

2.1.3 támogatja, hogy a Parlament kiemelten kezeli a romák helyzetét; ezért **úgy véli**, hogy a roma közösség különös védelmet igényel, figyelembe véve méretét és sajátosságait;

2.1.4 úgy véli, hogy a romák integrálása jelentős kihívás a regionális és helyi önkormányzatok számára, és **felhívja** az EU intézményeket, a nemzeti kormányokat, továbbá a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy dolgozzanak ki közös integrált és decentralizált megközelítést a politikai, társadalmi és gazdasági integráció elősegítése, ugyanakkor a sokszínűség tiszteletben tartása és a tolerancia támogatása érdekében. E tekintetben a következő helyi és regionális szintű intézkedéseket **javasolja**:

- rugalmas oktatási stratégiák kidolgozása, hogy az integráció esélyeit a lehető legnagyobb mértékben fokozzák;
- a legjobb gyakorlatok kicserélése az olyan városok és régiók között, ahol roma közösség él;
- a roma kulturális örökség és hagyomány megismertetésére irányuló kulturális események finanszírozása;

2.1.5 kiemeli a vallási és etnikai csoportok regionális és helyi szintű párbeszédének fontosságát, melynek célja a radikalizmus és a szegregáció elkerülése, és amely az európai társadalmak egyenlőségének és sokszínűségének közös megértéséhez is vezethet;

2.1.6 támogatja a Parlamentet az Európában tapasztalható homofóbia mint aggasztó kérdés hangsúlyozásában, különös tekintettel a „számos tagországban nemrég történt nyugtalanító események sorozatára”;

2.2 Normák és tervek alkalmazása és támogatása az egyenlő bánásmód érdekében

2.2.1 úgy véli, hogy a szolgáltatások nyújtásában, az egyenlőségi normák megteremtése érdekében a helyi és regionális önkormányzatoknak meg kell fontolniuk olyan politikai célok és mutatók meghatározását, amelyek segítenek a politika végrehajtásában történt előrehaladás mérésében, továbbá hozzá **kíván** járulni az ilyen mutatók kidolgozásához;

2.2.2 elismeri, hogy a közösségek közötti egyenlőséget célzó stratégiákra, valamint a faji eredet, nem, fogyatékoság és

szexuális beállítottság alapján történő megkülönböztetés mentes egyenlő bánásmódra irányuló normák és tervek jobban elismerik a tisztességes bánásmód fontosságát és a helyi önkormányzati szervekhez és a foglalkoztatáshoz való egyenlő hozzáférés jelentőségét; amelyeket azért dolgoztak ki, hogy lehetővé tegyék a helyi és regionális önkormányzatok számára a nemi, a faji és a fogyatékoság alapján történő megkülönböztetés kiküszöbölését a helyhatósági politika és gyakorlat minden szintjén;

2.2.3 úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak magas színvonalú helyi szolgáltatásokat kell nyújtaniuk, melyek mindenki számára hozzáférhetők és figyelembe veszik a városok különféle kerületeinek és közösségeinek igényeit, továbbá olyan keretrendszer biztosítását, amelyen keresztül a közösségi kohézió és fenntarthatóság fejlődik, azáltal, hogy visszatérnek a már azonosított legjobb gyakorlatokhoz, melyek többek között:

- az egyének jogállására vonatkozó jogsegély, tanácsadás formájában;
- közösségi fogadóközpontok finanszírozása,
- integrációs fórumok létrehozása nyilvános vitákkal az „öslakosok” és a „nem öslakosok” közötti kapcsolatteremtés növelése érdekében;
- konzultációs testületek létrehozása a megkülönböztetésmentesség tárgyában, továbbá különleges tanácsadók alkalmazása, akik a faji és nemi megkülönböztetés eseteiért felelősek;

2.3 Hozzáférés a nyelvtanuláshoz, az oktatáshoz és a munkaerőpiachoz

2.3.1 rámutat arra, hogy az oktatás alapvető eszköz ahhoz, hogy a kisebbségek integrálódjanak azon országok társadalmi és politikai életébe, ahol élnek, továbbá a tolerancia és a sokszínűség tiszteletben tartásának tanításához; rámutat továbbá arra is, hogy a helyi és regionális önkormányzatok létfontosságú szerepet játszanak ezen a területen;

2.3.2 arra ösztönzi a tagállamokat az Európai Parlamenttel összhangban, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a menekültek, menedékkérők és bevándorlók gyermekeinek az oktatási rendszerbe történő hatékony integrálását biztosítandó. A hatóságoknak is segíteniük kell biztosítani, hogy a kisebbségek tagjai minden lehetőséget megkapjanak ahhoz, hogy eljuttassák a sikeres integrálódáshoz szükséges nyelvi készségeket;

2.3.3 hangsúlyozza, hogy azon közösség hivatalos nyelvén a kisebbségek részéről történő megfelelő elsajátítása, ahol élnek, növeli a hatékony integráció lehetőségét, és **kiemeli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak hatáskörükön belül biztosítaniuk kell – amikor csak lehetséges – integrációs programokat, többek között választható kurzusokkal a hivatalos nyelven, ingyenesen, még az óvodákban is;

2.3.4 aggódik a fiatalok magas arányú munkanélküliségének demoralizáló hatása miatt, és **javasolja** a pozitív intézkedések alkalmazását, különösen a munkaerőpiacra való bejutás tekintetében, minden hátrányos helyzetű csoport számára;

2.3.5 **javasolja** tagjai hálózatának igénybe vételét, hogy támogassa a következőket:

- képzések az önkormányzati kerületekben a kisebbségekhez tartozó személyek számára;
- ösztöndíjrendszer az etnikai kisebbségek vagy bármilyen hátrányos helyzetű csoportok legjobb tanulói számára;
- külön nyelvi programok a migránsok gyermekei számára;

2.3.6 **tudomásul veszi** az oktatás és a munkaerőpiachoz való hozzáférés terén a regionális és helyi szintű helyes gyakorlatokat, melyek többek között a következők:

- bármilyen nemzetiségű gyermekek felvétele az állami iskolákba;
- a helyhatóság által biztosított ingyenes hozzáférés a nyelvtanuláshoz bárki számára;
- ugyanolyan hozzáférés az oktatáshoz a fogyatékkal élők, a nem EU-állampolgárok és az idősebb lakosság számára is, az egész életen át tartó tanulás alapelveinek megfelelően;
- a megkülönböztetés elleni küzdelmet célzó nevelési projektek;
- a kisebbségi csoport nyelvének szervezett tanfolyamok;
- virtuális irodák az integrációs politika számára;
- intézkedések a foglalkoztatási megkülönböztetés ellen a helyi munkaügyi szervek szintjén, pl. az álláskereső név nélküli adatainak elküldése a munkaadókhoz, ahol a pályázók vezetéknévét nem írják be;

2.4 Hozzáférés a szociális lakásokhoz és a közszolgáltatásokhoz

2.4.1 **felhívja** a tagállamokat, hogy hozzanak létre nemzeti adatbázist vagy nemzeti útmutatókat a helyes gyakorlatokról a regionális önkormányzatok számára, a migránsok és az etnikai kisebbségi csoportok lakáshelyzetére vonatkozó adatok szisztematikus és szigorú gyűjtése érdekében;

2.4.2 **felhívja** a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak biztosítása érdekében, hogy megkülönböztetésmentes intézkedéseket alkalmazzanak, különösen:

- az önkormányzati lakásokat bármilyen nemzetiségű családoknak kiutalják;
- kerüljék a szegregációt a lakásszolgáltatásban és szükség esetén pozitív megkülönböztetést alkalmazzanak;
- helyi és regionális szintű cselekvési terveket hozzanak létre, hogy biztosítsák a lakásszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést;

2.4.3 **kiemeli** a helyi és regionális önkormányzatok legjobb gyakorlatait, melyek azt célozzák, hogy a lakásszolgáltatáshoz és a közszolgáltatásokhoz valamennyi állampolgár egyenlően hozzáférjen, így például:

- technikai és jogi garanciák, valamint biztosítások nyújtása minden népességcsoportnak;

- kommunális lakások kiutalása a migránsoknak és harmadik országok állampolgárainak;
- tanácsadó szervezetek létrehozása, hogy a menekültek és a migránsok könnyebben jussanak hozzá a lakhatáshoz;
- non-profit bérlakásprogramok indítása;
- a migránsok részvételének biztosítása olyan nyilvános fórumokon, ahol a lakásszolgáltatási politikákat vitatják meg;
- egyenlő hozzáférés és egyforma minőségű közszolgáltatás biztosítása a helyi közösségek valamennyi tagja számára;

2.5 Aktív részvétel a politikai és a civil életben

2.5.1 **erőteljesen támogatja** a kisebbségi csoportok tagjainak részvételét a politikai életben a kormányzás minden szintjén (helyi, regionális, nemzeti és európai), különösen pedig nagyobb részvételüket a helyi politikában. E célból a helyi és regionális önkormányzatok szerkezetét és döntéshozatali eljárásait átláthatóbbá és könnyebben hozzáférhetővé lehetne tenni, hogy ösztönözzék a kisebbségek részvételét, valamint a korlátlan gyülekezés- és szólásszabadságot;

2.5.2 **felkéri** a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy bátorítsák a bevándorlók különféle etnikai csoportjainak képviselőit arra, hogy játsszanak felelősségteljesebb szerepet a tagállamok társadalmában és saját regionális és helyi önkormányzataikban;

2.5.3 **üdvözlí** a számos város és régió által vállalt kezdeményezéseket, melyek különleges intézkedéseket vezettek be a politikai jogok gyakorlásának támogatása érdekében, úgymint:

- tanácsadó szervek létrehozása;
- egy vagy több kisebbségi képviselő jelenléte a városi tanácsokban;
- a kisebbségek tagjainak teljes részvétele a helyi és helyhatósági választásokban;
- kommunális tevékenységi területek létrehozása az „öslakosok”, a migránsok és bármilyen hátrányos helyzetű csoport számára;

2.5.4 **kéri**, hogy konkrét intézkedéseket hajtsanak végre, beleértve olyan feltételek megteremtését, amelyek lehetővé teszik a nemzeti kisebbségek reprezentatív intézményei számára, hogy ténylegesen részt vegyenek a kisebbségek oktatására és foglalkoztatási integrálására vonatkozó politikák és programok kidolgozásában és végrehajtásában;

2.5.5 **hangsúlyozza** a helyi és regionális média felelősségét a tolerancia és a sokszínűség tiszteletben tartása támogatásában, továbbá szerepüket a hatékony kommunikáció biztosításában és a kisebbségek tagjainak a helyi politikai és civil életben való aktívabb részvételére való ösztönzésben;

2.6 A regionális és helyi szintű adatgyűjtés támogatása

2.6.1 **úgy véli**, hogy a nemzetiségek szerint lebontott adatgyűjtés alapvetően fontos a megkülönböztetésmentes politikák végrehajtásának értékeléséhez;

2.6.2 **megismétli** az Európai Bizottsághoz szóló felhívását, hogy tegyenek közzé egy tájékoztatót a megkülönböztetés-mentesség helyes gyakorlatáról a helyi önkormányzatok mint munkaadók, szolgáltatók és áru- és szolgáltatás-beszerzők, továbbá mint a közösségi kohézió és a megkülönböztetés-mentesség vezetői számára; valamint, hogy a tájékoztató tartalmazza a helyi önkormányzatok feladatait az alapvető jogok fenntartása tekintetében, beleértve a gyűlekezési szabadsághoz való jogot, valamint a helyi önkormányzatok különleges felelősségét, hogy jó példával járjanak elől a gyűlöletbeszéd, illetve az olyan beszédként értelmezhető megnyilatkozások elleni harcban, amely fajgyűlöletet, idegengyűlöletet, antiszemitizmust, homofóbiát, vagy az intolerancián alapuló megkülönböztetés vagy gyűlölet bármely más formáját legitimizálhatja, terjesztheti vagy arra buzdíthat. Ebben az összefüggésben **felajánlja** támogatását az Európai Bizottságnak a regionális és helyi szintű adatgyűjtésben;

2.6.3 **úgy véli**, hogy a jobb adatgyűjtés, megfigyelés és értékelés fontos az egyenlőség támogatását és a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelmet célzó hatékony politikák kidolgozásában, továbbá **megismétli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat az Európai Bizottság mellett be kell vonni az összevethető mennyiségi adatok kidolgozásába, a meglevő egyenlőtlenségek mértékének megállapítása és megvilágítása érdekében;

3. Záró megjegyzések

3.1 **kiemeli** az EU intézmények, az Európa Tanács, az ENSZ és az EBESZ közötti intézményközi együttműködés javításának fontosságát a kisebbségek hatékony védelmét illetően, és hangsúlyozza a civil szervezetek, valamint a regionális és helyi önkormányzatok nemzeti, transznacionális és európai szövetségeinek szerepét ebben a folyamatban;

3.2 **kéri**, hogy a regionális dimenziót vegyék figyelembe a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjának (EUMC) és az Alapvető Jogok Független Szakértőinek Európai Unió Hálózatának jelentéseiben;

3.3 **úgy véli**, hogy az EU kiegészíthetné a tagállamok tevékenységeit helyi, regionális és nemzeti szinten a megfelelő előirányzatok csoportosításával, továbbá a tagállamok a Strukturális Alapokban levő döntéshozatali jogkörük egy részét delegálhatnák a regionális és helyi önkormányzatoknak az EU decentralizációs politikájának szellemében;

3.4 **felszólít** a megkülönböztetés elleni küzdelmet célzó és valamennyi állampolgár jogait biztosító helyi és regionális szintű tevékenységek megfelelő finanszírozására.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michael DELEBARRE

MELLÉKLET

A KISEBBSÉGEK VÉDELME REGIONÁLIS ÉS HELYI SZINTEN: HELYES GYAKORLATOK ⁽¹⁾

A kisebbségek helyzetének javítására és a megkülönböztetésmentes politikák támogatására irányuló regionális és helyi helyes gyakorlatok közül sok a RB tagjai és a regionális és helyi önkormányzatok, szervezetek és szövetségek felmérésének eredménye. A RB fejleszteni kívánja ezt a korlátozott listát, és így fel akarja használni azt a mindenki számára egyenlő bánásmód normáit támogató EU- intézkedésekben.

1. A sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd támogatása

- Németországban a Bajor Fórum kidolgozott egy sor tevékenységet „integráció a párbeszédben” (azaz a nyilvános vitákban) jelszó alatt. E tevékenységek célja az öslakosok és az idegenek közötti kapcsolatteremtés növelése, valamint a kulturális és nyelvi gettók, úgynevezett „párhuzamos társadalmak” kialakulásának elkerülése.
- Franciaországban, Corps-Nuds városában az újonnan érkezőket a közösség részeként ismerik el, és arra bátorítják őket, hogy vegyenek részt minden helyi társadalmi tevékenységben. Ezen kívül, minden nemzetiségű gyermeket felvesznek az állami iskolákba. Az állami oktatáshoz való hozzáférést biztosítják a fogyatékkal élőknek és a munkát kereső felnőtteknek is, összhangban az egész életen át tartó tanulás elvével.
- Brémában (Németország) számos eseményt tartottak az integrációs politika jegyében. A különböző események közös pontja a kultúrák és vallások közötti párbeszéd mint az idegengyűlölet, valamint a radikalizálódás és szegregáció tendenciája elleni harc eszközeként támogatása volt.
- „Fiatalok Éjszakája”. Ezt az eseményt évente egyszer rendezik meg a brémai városházán a nemzeti szocializmus áldozatainak emlékére. A Fiatalok Éjszakájának átfogó célja, hogy a múltba való visszatekintést egybekössze az „emberséges” jelen iránti kötelezettségvállalással. Az eseményen átlagosan 3000 résztvevő van jelen, akiknek háromnegyede fiatal. A kiválasztott téma minden évben más, az elmúlt évek egyik témája például „Találkozás a szintikkel és romákkal” volt. A kortárs szemtanúk beszámolóit mellett, a rendezvény otthont ad kiállításoknak, vitafórumoknak, színdaraboknak, sport bemutatóknak és mindenféle zenét felsorakoztató koncerteknek, a sor a klasszikus zenétől egészen a hip-hop-ig terjed, azaz akad látnivaló minden ízlés és korosztály számára.
- Vallások utcaterképe: a Fiatalok Éjszakájának egyik sikeres „mellékhatása” a Vallások utcaterképe elnevezésű projekt, melyet fiatalok szerveznek fiatalok számára. A projektet különböző vallási csoportokhoz tartozó brémai fiatalok hívták életre, azzal a céllal, hogy megkönnyítse az egyes vallások közötti kommunikációt és hozzásegítse az érintetteket saját vallásuk jobb megértéséhez. A projekt fórumot biztosít Bréma bármely vallási közösségéből érkező fiatal számára, lehetővé téve, hogy megismerjék egymást miközben együtt dolgoznak a térképen, vagy egyszerűen csak együtt legyenek és örüljenek egymás társaságának. A résztvevők egy interaktív internetes portált is létrehoztak, melynek része egy olyan utcaterkép, amely a városban található összes templomot, mecsetet és a városházát feltünteti. Ezen kívül vitafórumot indítottak az interneten, ahol a fiatalok konkrétan Istenről és a világról alkotott nézeteiket oszthatják meg egymással. A Vallások utcaterképe megmutatta, hogy van igény a vallások közötti párbeszédre a fiatalok között. Ugyanakkor a vallási alapon felosztott hitoktatás nem nyújt elegendő alkalmat az ilyen dialógusra. A vallásos fiatalok párbeszédén keresztül többet szeretnének tudni egymás hitéről és életéről, és azt szeretnék, ha ez az ő szintjükön folyna, mindenféle hierarchia vagy tekintélyre vonatkozó rangsor felállítás nélkül.
- A Brémai Iszlám Hét: Bréma különös gondot fordít a muzulmán polgárok beilleszkedésére. Az Iszlám Hét alatt a muzulmánok lehetőséget kapnak arra, hogy vallásukat és kultúrájuk bemutatassák a nagyközönség számára. Mindenkinél alkalma nyílik az iszlámmal, és a brémai hitgyakorlással való ismerkedésre; számos bemutató, vita és kiállítás hívogatja az érdeklődőket, hogy informális környezetben tájékozódjanak, beszélgessenek és találkozzanak muzulmánokkal. Az elképzelés lényege, hogy nem a muzulmánokról kell beszélni, hanem a muzulmánokkal. A kritikus vita nemcsak megengedett, hanem egyenesen kívánatos is.
- A brémai városháza fogadást rendez a böjt vége alkalmából: a böjt hónapja, a Ramadán végén a szabad Hanza-város Bréma szenátusa a városházán megrendezett fogadásra invitálja a város muzulmán polgárait, hogy csatlakozva más vallásos csoportok tagjaihoz megünnepeljék a böjt végét. A muzulmánok mindig lelkesen elfogadják a meghívást, ami azt is bizonyítja, hogy a muzulmánokat kulturális örökségükkel és hitükkel együtt a város elismeri.
- A „Portói határok nélkül” terv (Portugália) a városba irányuló bevándorlás elemzésére, az arról való elgondolkodásra és az ahhoz kapcsolódó problémák kezelésére kialakított stratégia. A munka a különböző portói bevándorló közösségeket tömörítő szövetségek bevonásával folyik. A terv keretében végzett tevékenységek számos célt szolgálnak;

⁽¹⁾ Források: a RB tagjai által gyűjtött információk; az Alapvető Jogok Független Szakértőinek Európai Uniói Hálózatának „3. sz. tematikus megjegyzései: A kisebbségek védelme az Európai Unióban” (2005); és az EUMC Éves jelentése, II. rész „Rassizmus és idegengyűlölet az EU tagállamaiban tendenciák, eredmények és a helyes gyakorlat” (2005).

minden érintett integrált és részvételen alapuló szociális fejlődését szem előtt tartva a szociális kohézió fenntartását és elősegítését veszik célba. Az alábbiakban kettőt kiemelünk ezen tevékenységek közül, mivel rendszeres jellegűek, és a bevándorló szervezeteket bevonják a tervezés, fejlesztés és értékelés szakaszába:

- **„Egy történet, amit meg kell osztani”:** a tevékenység lényege a bevándorló közösségek kulturális örökségéből érdekes történetek „felderítése” és összegyűjtése, majd ezek nyilvánosság elé tárása a város legkedveltebb helyszínein rendszeresen megrendezett, az előadásokon alapuló szórakoztató esték keretében.
- **Közösségek találkozója:** a tevékenység legfőbb célja, hogy segítse a különböző közösségek közötti kapcsolat megszilárdulását, valamint ezzel egyidejűleg Porto város kulturális sokszínűségének támogatását és ünneplését is szolgálja. Az esemény keretében társadalmi és kulturális, valamint tájékoztató estékre kerül sor a helyi és külföldi állampolgárok bevonásával a kiállítások megszervezésébe és a kulturális és gasztronómiai termékek értékesítésébe. A találkozó évente kerül megrendezésre a város egyik jól ismert épületében, több száz ember részvételével.
- A vallóniai (Belgium) „Inter-Nation” program az interkulturalizmuson és specifikus szaktudás megszerzésén alapul; célja, hogy munkába állítsa azokat az álláskeresőket, akiket még mindig nem vesznek igénybe megfelelő mértékben a munkaerőpiacon. A program különös figyelmet szentel arra, hogy előtérbe helyezze a külföldi származású polgárok interkulturális előnyeit a nemzetközi kapcsolatot magában foglaló munkakörökben. Ezzel egyidejűleg az Inter-Nation olyan szakképzett munkavállalókat biztosít a vállalkozásoknak, akik képesek hozzájárulni a vállalat sikeres működéséhez.
- München városa kidolgozta az „Aktívan együtt Neuperlach-ban” projektet, amellyel a lakosok kertjeit közösségi tevékenységi területekké változtatták az egyazon területen élő németek és migránsok számára. Ez a projekt növeli a kommunikációt és az integrációt az eltérő kulturális, etnikai és faji háttérű emberek között.
- Hollandiában Amszterdam városa elindított egy projektet „A második világháború távlatban” címmel, melynek célja a diszkrimináció és az antiszemitizmus elleni küzdelem, valamint a tolerancia és a tisztelet növelése.

2. Az egyenlőséget biztosító normák és tervek alkalmazása és ösztönzése

- Spanyolországban a madridi közösség a bevándorlók beilleszkedésének biztosítása érdekében a közösség teljes szociális ágazatának és több mint 1000 képviselőnek és szakértőnek a bevonásával készítette, a 2006–2008-ig tartó időszakra vonatkozó Regionális Integrációs Tervet hajt végre. Ez az első alkalom, hogy egy spanyol közösség több mint 4,4 milliárd eurót irányzott elő a bevándorlók integrálására. Minden bevándorló, adminisztratív jogállásra való tekintet nélkül, a többi madridi polgárhoz hasonlóan ingyen igénybe veheti Madrid oktatási és egészségügyi ellátó rendszerét. A madridi közösség ezenkívül központokat hozott létre a bevándorlóknak történő szociális segítségnyújtás céljából (CASI), valamint hogy megerősítse a bevándorlók különösen sebezhető csoportjai számára alapvető támogatást nyújtó hálózatot. Ezen túlmenően központokat állított fel a bevándorlók bevonására és integrációjára (CEPIS) a bevándorló közösségek kulturális gazdagságának támogatása, fellendítése és bemutatása céljából.
- Bécs városa virtuális integrációs politikai irodákat nyitott. Emellett az „Integráció és Sokszínűség” elnevezésű különleges hivatal is nyílt, melyek feladata a sokszínűség kezelésének fejlesztése, valamint a városba letelepedett új bevándorlóknak nyújtott tanácsadó szolgáltatások megszervezése és kiterjesztése. A hivatal együttműködik a bevándorlókat tömörítő szervezetekkel, és támogatja az integrációhoz kapcsolódó intézkedéseket és projekteket, mint például a nyelv elsajátítására vonatkozó intézkedéseket.
- Olaszországban, Emilia Romagna tartományban, anti-diszkriminációs konzultációs testületeket hoztak létre, a helyi önkormányzatok pedig különleges tanácsadókat neveztek ki, akik jogkörrel rendelkeznek a faji és nemi megkülönböztetések eseteiben való közbenjáráshoz.

3. A nyelvtanuláshoz és oktatáshoz való hozzáférés és a munkaerőpiac

- Franciaországban, Rennes-ben és körzetében különféle tevékenységeket és oktatást nyújtanak, hogy biztosítsák az újonnan érkezők integrálódását a helyi közösségbe. Ezen kívül költségvetést különítenek el a közösségi fogadóközpontok létrehozására.
- Bécs városa (Ausztria) a frissen bevándorlók számára írás-olvasás tanfolyamokat és német nyelvtanfolyamokat szervez, különös tekintettel a nőkre, akiknek a részvételhez egész napos gyermekfelügyeletet is biztosít.
- Škocjan-ban (Szlovénia) integrációs politikát vezettek be egy program révén, melynek célja a helyi lakosság idegengyűlölettel kapcsolatos felvilágosítása.
- A foglalkoztatás terén történő megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében a francia Rajna-Alpok tartomány arra ösztönözte a helyi munkaügyi hivatalt, hogy a munkaadóknak név nélkül küldjék el az álláskereső adatait.

4. Lakáshoz jutás és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés

- Bécsben, Ausztriában a város közszolgáltatásai egyaránt hozzáférhetők és egyforma minőségűek a közösség valamennyi tagja számára, nemzetiségre, nemre, fajra és vallásra való tekintet nélkül; Ezen kívül az önkormányzatok a pluralista politikákat népszerűsítő és fejlesztő projekteket támogattak és finanszíroztak. A város támogatja a kulturális, nyelvi és közösségi sokszínűséget, és a jogsegély – tanácsadás formájában – az egyének jogállását illetően, a közösség minden tagja számára rendelkezésre áll.

- Barcelona városában az állami szolgáltatások minden, a város által nyilvántartásba vett személy számára hozzáférhetők, még akkor is, ha nem rendelkezik tartózkodási okmánnyal. A katalán hatóságok igyekeznek a már meglévő helyi szolgáltatásokat a bevándorlók igényeihez és céljaihoz igazítani, elsősorban a befogadáshoz és letelepedéshez nyújtott technikai segítség, a sokszínűséggel és a polgársággal összefüggő intézkedések, valamint a döntéshozatal számára nyújtott tudásszolgáltatások pénzügyi támogatása által. Ezen túlmenően a *Diputació de Barcelona* Sokszínűség és Polgárság elnevezésű tervet dolgozott ki és a Sokszínűség és Polgárság helyi hálózatát hívta életre.
- Franciaországban Corps-Nuds város az Agglomerációs Községe lakáspolitikája keretében önkormányzati lakásokat utal ki nemzetiségtől függetlenül a meghatározott népességcsoportoknak, ideértve a romákat is.
- A katalán kormányzat létrehozta a „La Red de Bolsa de Vivienda Social”-t, melynek célja, hogy javítsa a megfelelő lakáshoz jutást minden társadalmi csoport számára, technikai és jogi garanciákat, biztosítást és legfeljebb hat hónapos garanciát nyújtva.
- Ausztriában Salzburg, Krems és Guntramsdorf városai kommunális lakásokat utalnak ki a bevándorlóknak és a harmadik országok állampolgárainak. A „Wohndrehscheibe” tanácsadó szervezetet, mely arra törekszik, hogy javítsa a menekültek és migránsok lakhatását, 2004-ben a 107, Dubai Nemzetközi Díjra jelölt „legjobb gyakorlat” egyikének jelölték.
- A Cseh Köztársaságban a „Támogatott lakásépítési program” megköveteli az önkormányzatoktól, hogy támogassák az új házak építését, és biztosítsák a szociális szolgáltatásokat, hogy ezzel segítsék a társadalmi kirekesztés által fenyegetett csoportokat.
- 1994 óta a madridi közösség Spanyolországban különleges lakáshoz jutást célzó közvetítő programot dolgozott ki, amely a régió bevándorló lakosságának elhelyezését célozza. A program keretében a bevándorlók jó minőségű lakáshoz juthatnak, mégpedig egy többszörös közvetítői rendszer segítségével és az ingatlanpiacról a bevándorló közösség számára vásárolt lakásokhoz kialakított garanciák által. A program lakásmegosztási lehetőséget is biztosít, és megkönnyíti a (lakás)szövetkezeti csoportok létrehozását, amelyek aztán közösen bérelhetnek vagy vásárolhatnak ingatlanokat.
- Szlovéniában az „Önkormányzati non-profit bérlakások garanciájának ösztönző programja 2005” felszólítja az önkormányzatokat a non-profit bérlakások építésére és felújítására.
- Gent városában lakásszolgáltatási anti-diszkriminációs nyilatkozatot írtak alá az állami és magánfelek, hogy biztosítsák a megkülönböztetés minden formájának kiküszöbölését és megelőzését a lakásszolgáltatási szektorban.
- Verona városában a „La casa per gli Extracomunitari” szövetkezet házakat kínál a bevándorlóknak, és biztosítja részvételüket a nyilvános fórumokon, ahol lakásszolgáltatási politikákat vitatnak meg;

5. Aktív hozzáférés a politikai, illetve polgári élethez

- Olaszországban Torino városa engedélyt adott a helyhatósági választásokon való részvételre minden jogszerűen ott tartózkodó külföldinek, aki legalább 6 éve él a városban.
- Dániában, a dán integrációs törvény értelmében az önkormányzatoknak lehetőségük van integrációs tanácsok létrehozására, melyek hatáskörébe tartozik konzultatív jelentések megfogalmazása a helyhatóságban általában tett integrációs kezdeményezésekről és azok eredményeiről, illetve az önkormányzat által kínált bemutatkozási programokról. Az integrációs tanácsok minimum hét, a helyhatósági tanács (kommunalbestyrelse) által kinevezett, a helyhatóság területén élő tagból állnak. A tagokat egyrészt a bevándorlók vagy menekültek helyi szövetségeinek tagjai közül nevezik ki, rajtuk kívül pedig iskolai igazgatótanácsokkal vagy más helyi szövetségekkel kapcsolatban lévő tagokat jelölnek ki. Az integrációs tanácsok életre hívása első lépésnek tekinthető a bevándorlók és menekültek politikai folyamatba való bevonásának útján. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az integrációs tanácsok számos bevándorló vagy menekült tagja később részt vesz a formálisabb politikai folyamatokban is, pl. a helyhatósági tanácsban. Kb. 60 dán helyhatóság döntött integrációs tanácsok létrehozása mellett.
- A Portói közösségek városi bizottsága (Portugália) tanácsadó testület, amely a városi tanácsnak tartozik felelősséggel. Feladata, hogy interaktív fórumot biztosítson a Portóban élő külföldi közösségek egymás közötti, valamint az ilyen közösségek és a helyi önkormányzat közötti információcseré és vita számára. A találkozók révén a helyi önkormányzat megismerheti a bevándorlókat tömörítő szövetségek véleményét az éppen mérlegelés alatt álló tervezett projektekről, melyek célja az érintett közösségek beilleszkedésének megkönnyítése. A résztvevők ugyanakkor megvitatják azokat a legfontosabb akadályokat is, amelyekkel a szövetségeknek kell szembenéznük saját projekteik végrehajtása során. A portói külföldi közösségeket képviselő szövetségek már a kezdetektől lelkes érdeklődésüket fejezték ki a városi bizottság iránt. Jelenleg 13 szövetség képviselteti benne magát; ezért tehát elmondhatjuk, hogy a helyi önkormányzat tevékenyen együttműködik a portói külföldi közösség meglehetősen reprezentatív részével. A bizottság figyelemreméltó intézményi érdeklődést is kiváltott: a bevándorlásért és etnikai kisebbségekért felelős kormánybiztos is képviselteti magát megfigyelői státuszban. Létezik tehát egy szilárd működő alap, amire a jövőben remélhetőleg építeni lehet. A tanácsadó testület elengedhetetlen része a portói városi tanács arra irányuló politikájának, hogy közelebb kerüljön polgáraihoz, egyben jól mutatja, hogy polgárok tevékeny részvételének és részvételen alapuló demokráciának kiemelt fontosságát tulajdonít. Célja, hogy a bizottságot a lehető legreprezentatívabbá tegye a városban élő különböző külföldi közösségek vonatkozásában, ezért további szövetségeket is felkérték a csatlakozásra: akik részt kívánnak venni a bizottságban azoknak a városi tanács elnökéhez kell elküldeniük jelentkezésüket.

- Spanyolországban a Gobierno del Principado de Asturias biztosítja, hogy a szociális juttatások rendelkezésre álljanak mindenki számára, aki a térségben él, technikai és gazdasági támogatást nyújt az emberi erőforrások fejlesztéséhez, továbbá megelőző intézkedéseket vezetett be azon különböző csoportok társadalmi részvételének elősegítése érdekében, amelyeket diszkrimináció ér vagy érhet. Társadalmi integrációs tervet dolgoztak ki, hogy biztosítsák a kisebbségek integrációját támogató különleges intézkedéseket, a lakásszolgáltatási, oktatási, egészségügyi és szociális ellátási szektorokban.
- Olaszországban a kisebbségek képviselője a Firenzi Városi Tanács – azaz a szenegáli közösség Toscana tartományi vezetője – keretében ülnek össze.
- Németországban a beilleszkedés megkönnyítése érdekében a kisebbségek helyzetének rendszeres figyelemmel kísérése irányuló rendszert vezettek be Berlinben. Berlin városa „Szomszédsági alapot” hozott létre, amely jól példázza az állampolgári részvétel és az integráció javításának egyik lehetséges módját.

6. A roma kisebbség védelme

Belgium

- Belgiumban a Flamand Tanács határozata az oktatásbeli egyenlőségről és lehetőségről külön alapokat különít el bizonyos iskolák számára, a hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó diákok száma alapján, beleértve a romákat is.
- 1997-ben a flamand kormányzat létrehozott egy mobil-lakásügyi flamand bizottságot, melynek célja konkrét javaslatok kidolgozása, hogy megoldást találjanak a lakásügyi problémákra és a vándorlók telepeinek fejlesztésére.
- Flandriában a flamand etnikai és kulturális kisebbségi politikáról szóló határozattal összhangban öt „vándoregységet” hoztak létre regionális integrációs központokban. Az egységek célja a kisebbségi politika értékelése és alkalmazása. Vallóniában 2001-ben létrehozták a Vallon Régióhoz tartozó „Vándorlók Mediációs Központját”, hogy felügyeljen minden, a vándorló népességre vonatkozó projektet, és közvetítsen közöttük és a hatóságok között.

A Cseh Köztársaság

- A Cseh Köztársaságban regionális szinten és Prágában roma koordinátorok működnek, míg helyi szinten nemzeti kisebbségként kezelik őket.
- A „Közös együttélés” elnevezésű civil szervezet és Ostrava régió fegyveres testülete 2004-ben nyári tábort szervezett roma gyerekeknek. A fő cél a rendőrség és a romák közötti kommunikáció és együttműködés javítása volt..

Franciaország

- Franciaországban néhány iskolában külön tanár segíti a roma gyerekek integrációját. Néhány iskolabuszt elkülönítettek a roma tanulók szállításához, és figyelik hatékony részvételüket az órákon.

Németország

- Németországban a Német Szinti és Roma Központi Tanács átfogó szervezet, amely kilenc tartományi szövetséget és számos regionális és helyi szervezetet tömörít. Képviseli és védi a közösségi bizottságok érdekeit.

Görögország

- Patros városa fontos intézkedéseket fogadott el a roma kisebbség védelmében, például: bevezették a rendszeres orvosi látogatásokat és az oltásokat, programokat hoztak létre, melyek segítik a helyi romák munkaerőpiacra való bejutását, aktív lakásszolgáltatási politikát alakítottak ki, amely tartalmazza a kormányzati lakbértámogatást.

Magyarország

- Magyarországon Ózd önkormányzata és kisebbségi önkormányzata programot indított egy szélsőségesen leromlott és társadalmi kirekesztéstől sújtott terület felújítása érdekében.

Szlovénia

- Szlovéniában az alkotmány garantálja, hogy a kisebbségek hivatalos nyelvként használhassák saját anyanyelvüket azon a területen, ahol élnek. Ez érvényes a magyar és az olasz kisebbségre nézve. E két kisebbség a nemzeti parlamentben is saját képviselő által képviselteti magát.

- A Nemzeti Kisebbségek Hivatalán keresztül a kormány intézkedéseket dolgoz ki az országban élő roma közösség különleges jogállásának, különleges jogainak és védelmének vonatkozásában. Valószínűleg ebben a tekintetben első az EU-ban. A helyi önkormányzatokra és a helyi választásokra vonatkozó törvények értelmében a Szlovéniában élő romák – a jelenlegi hivatali időszaktól kezdődően – a roma közösséget képviselő önkormányzati tagokat választhatnak, azokban a városi tanácsokban, amelyek olyan területeket irányítanak, ahol a romák őshonosak. A kormány romákat segítő intézkedéseket magában foglaló programja keretében Rogašovci település állami kezdeményezésén alapuló „romákról romáknak” elnevezésű programot fog végrehajtani, melynek részét képezi a közüzemi infrastruktúra problémáinak megoldását, oktatási, szociális és kulturális kérdések rendezését, és a romáknak való jogi segítségnyújtást célzó projektek állami finanszírozása.
- A ljubljanaei székhelyű Neveléstudományi Intézet projektet hozott létre „A roma gyerekek integrálása az általános oktatásba Szlovéniában” címmel. A projekt célja, hogy javítsa a roma gyerekek oktatási kilátásait az óvodákban és az általános iskolákban a Dolenjska régióban.

Spanyolország

- Spanyolországban a katalán kormány által kezdeményezett „Prolloguer” program célja a roma és más olyan csoportok támogatása, akik diszkrimináció célpontjai lehetnek. A program logikája elég egyszerű: az üres lakásokat megvásárolják, felújítják és kiadják a bevándorlóknak és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportoknak.
- Madrid város közössége 1999 óta folytatja az APOI-projektet, melynek célja a kelet-európai etnikai csoportok társadalmi integrációja. Az integrációs folyamat három szakaszból áll: a fogadásból, a letelepedésből, ideértve az álláskeresést és a lakáshoz jutást, végül pedig a nyomon követési szakaszból. Az APOI egy irányvonalat követ négy szinten: az egyén, a család, a csoport és a közösség szintjén. A megközelítés lényege az aktív részvétel, a bevándorlók bevonása saját integrációjukba, valamint bármilyen probléma egyéni és átfogó módon történő rendezése.
- Barcelona városi tanácsa létrehozta a Roma Község Városi Tanácsa elnevezésű konzultatív szervezet Barcelonában, melynek célja, hogy fokozza a városban élő romák jólétét és életminőségét.

Egyesült Királyság

- Az Egyesült Királyságban a „Gypsy/Traveller Achievement Project”-et (Vándorcigány teljesítmény projekt) indították el, hogy bevonják a szülőket, megkérdezzék a gyerekeket, és módosítsák vagy átdolgozzák a tudományos programokat a roma diákok részvételének növelése érdekében. A helyi önkormányzatok többségénél van „Traveller Education Service” (Vándorlók oktatási szolgálata), melynek célja a roma oktatás ösztönzése. Konkrétan egy iskola iskolán kívüli rugalmas kurzust kezdeményezett az írás-olvasás, matematika és szabadidő tevékenységek témaköreiben, egy önkormányzat pedig csomagokat állított össze, hogy segítsen az általános iskolából a középiskolába való továbblépésben.

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának – a Bizottság hozzájárulása a gondolkodási időszak munkájához, és azon túl: D-terv: demokrácia, párbeszéd és vita” és „Fehér könyv az európai kommunikációs politikáról”

(2006/C 229/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság alábbi közleményére a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának: „A Bizottság hozzájárulása a gondolkodási időszak munkájához, és azon túl: D-terv: demokrácia, párbeszéd és vita”, COM (2005) 2006 final, valamint az európai kommunikációs politikáról szóló fehér könyvre COM(2006)35 final;

tekintettel az Európai Bizottság 2005. október 13-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján kikéri a Régiók Bizottságának véleményét e tárgyban;

tekintettel Elnökségének 2005. november 15-i határozatára, melyben megbízza az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt e tárgyban;

tekintettel a Nizzai Szerződésre (2001/C 80/01);

tekintettel az európai alkotmány létrehozásáról szóló, az állam- és kormányfők által 2004. október 29-én aláírt szerződésre (CIG 87/04 rév. 1, CIG 87/04 Add 1 rév. 1, CIG 87/04 Add 2 rév. 1);

tekintettel az Európai Unió tagállamainak állam- és kormányfői által tett, az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés ratifikálásával kapcsolatos nyilatkozatára (2005. június 16-17-i Európai Tanács);

tekintettel a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság közötti, 2005. november 17-én aláírt együttműködési megállapodásra (CdR 197/2005, 11. pont);

tekintettel az Európai Parlament alábbi állásfoglalására: „Az elmélkedés időszaka: Az Európai Unióról folytatott vita értékelésének struktúrája, tárgya és háttere” A6-0414/2005;

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság alábbi tárgyban megfogalmazott véleményére: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának: a Bizottság hozzájárulása a gondolkodási időszak munkájához, és azon túl: D-terv: demokrácia, párbeszéd és vita” (CESE 1390/2005fin) ⁽¹⁾;

tekintettel a 2005. október 13-i véleményére a következő tárgyban: „Az elmélkedés időszaka: Az Európai Unióról folytatott vita értékelésének struktúrája, tárgya és háttere” (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾;

tekintettel a 2002. december 17-i véleményére a következő témában: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának az Európai Unió tájékoztatási és kommunikációs stratégiájáról” (CdR 124/2002fin) ⁽³⁾;

tekintettel az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottság 2006. április 7-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 52/2006 rev1, előadó: **Mercedes BRESSO**, Piemonte tartomány elnöke (IT/PSE));

MIVEL

- 1) Az Európai Unió és az uniós polgárok közötti kommunikációs nehézségek az EU demokratikus deficitjére utalnak. Hiszen az európai polgárok életét befolyásoló nagy horderejű döntéseket bonyolult kormány- és intézményközi tárgyalások keretében hozzák, amelyeknél a polgárok csupán alkalmanként, passzív megfigyelőként vehetnek részt.

⁽¹⁾ HL C 65, 2006.3.17., 92-93. o.

⁽²⁾ HL C 81, 2006.4.4., 32-36. o.

⁽³⁾ HL C 73, 2003.3.26., 46-52. o.

- 2) Amíg nem sikerül a demokratikus deficit intézményi reformok útján való meghaladása – amely reformokat egyébként az alkotmány szerződés tervezete indítja meg –, és a polgárok nem fogadják el az Európai Unió már létező demokratikus szerveinek szerepét és működését, addig az Unió intézményeinek legfontosabb feladata az, hogy egyéb eszközökkel járuljon hozzá a demokratikus deficit megszüntetéséhez, és ily módon lehetőséget nyújtson a polgárok számára, hogy kifejezzék véleményüket az európai projekt politikai jövőjével kapcsolatban.
- 3) Nem csupán a hatékony kommunikációs eszközöket kell minél hamarabb megválasztani, hanem mindenekelőtt a kommunikáció céljait kell meghatározni és nyilvánosságra hozni. Ugyanakkor meg kell erősíteni a polgárok részvételi lehetőségeit, valamint az európai projekttel kapcsolatos alapismerteket integrálni kell az oktatásba. E folyamat célja, hogy megszüntessük a demokratikus deficit fő okát, és lehetőséget biztosítsunk a polgároknak arra, hogy kifejezhessék véleményüket az európai projekt politikai jövőjéről, különösen Európa intézményes és politikai berendezkedéséről: azaz, hogy a közösségi politikák kiterjesztésére vagy éppen szűkítésére lenne-e szükség, hogy a gazdasági és politikai integráció fokozását, megőrzését vagy csökkentését tartják-e kívánatosnak.
- 4) Az Unió kommunikációs politikájának a szélesebb körű európai tudatosság létrehozására kell irányulnia. Ez a tudatosság csak akkor jöhet létre, ha az európai együttműködés számára támogatott-sági bázist teremtünk a polgárok között. Ehhez azokat a témákat és ügyeket kell kiindulási pontként választani, amelyek a polgárok mindennapjait érintik, és amelyek esetében az európai együttműködés valódi többletértéket jelent. Ugyanakkor mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy hosszú távú kérdésről van szó.
- 5) A regionális és a helyi hatóságok alapvető szerepet játszanak az Európai Unió jövőjéről folyó vitában. Mobilizálják a polgárokat a hozzájuk közel álló témák vonatkozásában, és strukturált vitákat szerveznek a polgárok, a helyi és a regionális intézmények választott képviselői, valamint az Európai Parlament képviselőinek részvételével. Kívánatos, hogy mind a Régiók Bizottsága, mint a helyi és a regionális hatóságokat képviselő intézmény, mind az Európai Parlament, mint a nemzetek feletti polgárság eszméjének kifejeződése szerves részét képezze e folyamatnak, amely a valóban többszintű kommunikáció megnyilvánulása,

2006. június 14–15-én tartott 65. plenáris ülésén (a június 15-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA ÁLLÁSPONTJA ÉS AJÁNLÁSAI

1. A Régiók Bizottsága a gondolkodási időszakkal és a D-tervvel kapcsolatban

A Régiók Bizottsága

1.1 **elismeri**, hogy a gondolkodási időszak lehetőséget kínál a közösségi dinamika újraélesztésére, valamint, hogy az európai kormányzás jelenlegi válsága nem kérdőjelezheti meg az európai integráció értékét. Valamennyi kommunikációpolitikai intézkedés sikertelenségre van ítélve, ha nem épül az európai projekt demokratikus módon történő újrameghatározására;

1.2 **hangsúlyozza**, hogy az Európai Unió nem válhat sorsközösséggé, ha nem képes polgárai felé közvetíteni és bennük tudatosítani a különbözőségekre épülő, de mégis közös európai identitást; ha nem képes átadni alapvető értékeit a jövő generációinak; ha nem képes ezen értékeket kifejezésre juttatni és érvényesíteni a világ többi részével fenntartott kapcsolatban; ha nem képes polgáraival megismertetni az intézményekkel folytatandó párbeszéd fő mechanizmusait, valamint a lehetséges interakciókat, és közvetíteni számukra az európai integráció fő gazdasági, politikai, történelmi és társadalmi aspektusaival kapcsolatos alapvető ismereteket, és mindenekelőtt, ha nem képes aktívan bevonní őket az európai integrációba és döntéshozatalba;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy az alkotmányozó folyamat továbbra is egyik fő célkitűzése; **ellenvetését fejezi ki** tehát

azzal kapcsolatban, hogy az alkotmány szerződést a Nizzai Szerződés javára feladjuk, ugyanakkor **elutasítja** annak szelektív, „à la carte” módon való alkalmazását; **üdvösné tartaná** egy olyan alkotmány szerződés elfogadását, amely megerősítené egy politikailag tudatos, jólétben élő, befolyásos és polgári Európa felépítését. **Kéri**, hogy 2009-ig záruljon le egy olyan alkotmány szerződés ratifikációja, amely mind az egyes tagállamokban felmerült nehézségeket, mind azon tagállamok álláspontját figyelembe veszi, amelyek a ratifikációt már végrehajtották. A gondolkodási időszakot ezért meg kellene hosszabbítani, és közben nem szabad figyelmen kívül hagyni a további európai integrálódási lehetőségeket, amelyek javítanák az Európáról kialakult képet részleges vagy globális megállapodásokon keresztül;

1.4 Ebben az összefüggésben a Régiók Bizottsága utal a nacionalizmus és protekcionizmus az Európai Unióban felbukkanó tendenciájára. Ez a tendencia veszélyt jelent az Unió további fejlődésére nézve;

1.5 **hangoztatja**, hogy a gondolkodási időszak lehetőséget nyújt arra, hogy a vita középpontjába kerüljenek a többszintű kormányzás (*multilevel governance*) előnyei. Ily módon megfeleltünk az európai projekt eszményének, amely az alkotmány szerződésben szereplő „egység a sokféleségben” mottóval foglaltató össze;

1.6 **véleménye szerint** a közösségi módszernek teljes mértékben magába kell olvasztania a szubszidiaritás és a szomszédság elvét, a hatékonyság és a legitimitás logikáját követve, mivel ebben a szakaszban olyan eszközre van szükség, amely közel hozza a polgárokat az Európai Unióhoz;

1.7 **elismeri**, hogy a közös európai térség csak akkor jöhet létre, ha Európa újraindítja a politikai integráció folyamatát, amelyben a polgárok aktívan részt vehetnek a kontinens jövőjére vonatkozó világos politikai irányvonalak megválasztásával;

1.8 **megállapítja**, hogy minden lehetővé kell tenni annak érdekében, hogy támogassuk az európai polgári tudat kifejlődését, amely elő fogja segíteni a polgárok teljes körű és tudatos részvételét az európai projekt megvalósításában;

1.9 **kijelenti**, hogy valamennyi választott képviselő felelőssége a válaszadás ezekre a sürgető kérdésekre; **felhívja** a helyi, regionális, nemzeti és európai szinten megválasztott képviselőket, hogy együtt törekedjenek „demokratikus szövetség” kialakítására a polgárokkal; ebben az összefüggésben **kíváncsún tartja** az intézményközi együttműködés megerősítését az Európai Parlamenttel és a többi intézménnyel, annak érdekében, hogy az Európai Unión belül erősödjön a polgárokkal folytatandó, helyi szintű véleménycsere;

1.10 **meggyőződése**, hogy a polgárokkal, valamint a politikai szervezetekkel, szakszervezetekkel és a szövetségekkel folytatandó párbeszédet állandó jelleggel, bizalmi paktum alapján kell megindítani, és ezzel kapcsolatban úgy ítéli meg, hogy a gondolkodási időszakot fel lehetne használni a polgárok kéréseinek összegyűjtésére. Ennek előfeltétele az uniós intézmények nyitottsága és hozzáférhetősége, amely megkönnyíti a polgárok számára a vitákban és a megbeszéléseken való részvételt. E célból állandó és szervezett együttműködésre van szükség az intézmények között, amelyeknek meg kell szervezniük ezt a konzultációs tevékenységet;

1.11 **szükségesnek ítéli**, hogy az EU összes intézménye és szerve rendszeresen hangsúlyozza a tagállamokban erőteljesen jelenlévő regionális és helyi dimenzió jelentőségét az európai integrációs folyamatban. Ez a területi dimenzió integrációs folyamatunk egyedi jellegzetessége, amely révén a közösségi határozatok erősebb demokratikus legitimitást kapnak. Ezért ha az Unió demokratikus legitimitását erősíteni akarjuk, sokkal inkább figyelembe kellene venni az RB véleményeit;

1.12 **hangsúlyozza**, hogy – a kormányzásról szóló fehér könyvvel és az alkotmányszerződés-tervezettel összhangban – eszközöket kellene biztosítani az RB-nek arra, hogy ellenőrizni tudja, hogy az Európai Bizottság mennyiben hajtja végre az RB által is véleményezett, jóváhagyott intézkedéseket legalább azokban a témákban, amelyekben kötelező az RB-vel való konzultáció;

1.13 **úgy ítéli meg**, hogy a decentralizált kommunikációs stratégiáknak élniük kell az RB-tagok európai mandátumában rejlő demokratikus lehetőségekkel. Ennek az a feltétele, hogy a

D-tervben foglalt nemzeti akciótervek – amelyek közül néhány már a végrehajtás szakaszában van – bevonják az RB-tagokat, illetve, hogy az Európai Bizottság tagállamokban található képviselői résztvevőként ismerjék el őket, és működjenek közre a D-tervben javasolt közösségi kezdeményezésekben, valamint az Európai Parlament által végrehajtandó intézkedésekben. Ehhez az Európai Uniónak megfelelő pénzügyi eszközöket kell biztosítani, egyébként félő, hogy a terv megreked a jó szándék szintjén;

1.14 **szükségesnek tartja** a gondolkodási időszak meghaladását, valamint azt, hogy az európai intézmények és a képviselők kezdjenek strukturált vitát a polgárokkal és azok szervezeteivel; ennek során éljenek a konvent által az alkotmányterveződés megalkotásánál alkalmazott módszerrel. A vita az európai polgárok életének konkrét problémáira összpontosítson – például a jólétre, a foglalkoztatásra, a környezetvédelemre vagy az energiára; és az Európai Parlament javaslatának megfelelően korlátozott számú, az Európai Unió jövője szempontjából kulcsfontosságú kérdésre próbáljon választ találni. E kérdések a következők:

(i) Mi az európai integráció célja?

(ii) Milyen szerepet játsszon Európa nemzetközi szinten?

(iii) A globalizációra tekintettel mi az európai gazdasági és szociális modell jövője?

(iv) Hogyan lehet meghatározni az Európai Unió határait?

(v) Hogyan mozgósítsuk elő a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülését?

(vi) Hogyan finanszírozzuk az Európai Uniót?

1.15 Az RB **úgy véli**, hogy a polgárok bizalmának megnyerése érdekében többre van szükség, mint csupán párbeszéd folytatására, illetve a polgárok igényeinek pusztán összegyűjtésére. Az EU polgárainak tudniuk kell, hogy – választott képviselőik révén – végső soron ők azok, akik döntenek az Európai Unió jövőjéről. Az előző pontban felvetett kérdéseket ezért valamennyi helyi, regionális és nemzeti hatóság lehetőleg közös politikai álláspontjainak keretén belül kell megválaszolni;

1.16 **úgy véli**, hogy a helyi, regionális, nemzeti és európai választott képviselőknek, amellyel, hogy esetleg tájékoztatási és kommunikációs kampányt folytatnak, azon kell dolgozniuk, hogy intézményeik, szerveik, illetve testületeik napi munkájuk részeként vállalják a tevékenységeik európai dimenziójáról való tájékoztatást. A Régiók Bizottsága ezért **hangsúlyozza**, hogy a véleményt kísérő intézkedésként éppen kidolgozás alatt van egy útmutató a bevált gyakorlatokról. A kiadvány példákat hozna a „D-terv: demokrácia, párbeszéd és vita” végrehajtásához kapcsolódó, helyi és regionális szinten végrehajtott konkrét intézkedésekre;

1.17 **szükségesnek tartja**, hogy a D-tervet a demokrácia, a párbeszéd és a vita mellett egészítsük ki egy negyedik dimenzióval, azaz a decentralizálással, ami külső kommunikációs szervek, vagyis a helyi és a regionális hatóságok segítségével

történhet. E szervezeteknek fórumok, kezdeményezések és nyilvános viták szervezésével alapvető szerepet kell játszaniuk ezen a területen. A vitának ezen helyi és regionális fórumokból kell kiindulnia; kívánatos, hogy a vitán a választott népképviselők (helyi és regionális szinttől egészen nemzeti és európai szintig), a civil társadalom és a polgárok különböző szervezeteinek képviselői is részt vegyenek. Az e fórumokból kiinduló vita eredményeit a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament felé kell továbbítani.

2. A Régiók Bizottsága és az európai kommunikációs politika

A Régiók Bizottsága

2.1 **kívánatosnak tartja** a koordinációt a helyi és a regionális önkormányzatokkal, mivel az EU és a régiók által meghirdetett többszintű kormányzás a kölcsönös elismerést célzó, és a szubszidiaritási elv szellemében történő többszintű kommunikációt is lehetővé teheti; **abból indul ki**, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat aktívan bevonják az európai kommunikációs politikába. Tekintettel az EU sokszínűségére és a szubszidiaritás elvére, az Unió számára a polgárokhoz legközelebb álló önkormányzati szervek a megfelelő szereplők arra, hogy az európai projektről tájékoztassák a polgárokat;

2.2 e tekintetben **üdvözli**, hogy az európai kommunikációs politikáról szóló fehér könyv a megerősített párbeszéd, a polgárközeliségen és a decentralizált megközelítésmódon alapul; hiányolja azonban, hogy a dokumentumot nem hatja át egységes politikai látásmód, emiatt csupán eszközként szolgálhat; különösen a stratégiai látásmód hiányát **emeli ki** arra vonatkozóan, hogy milyen feladatokat kell ellátnia az Európai Uniónak az eljövendő években az európai polgárok érdekeinek és szükségleteinek védelmével és támogatásával kapcsolatosan;

2.3 **üdvözli**, hogy a fehér könyv elismeri a helyi és a regionális hatóságok – különösen a helyi és a regionális média – szerepét a polgárokkal való párbeszéd kialakításában és a területi önkormányzatok aktív bevonásában az európai érdekű témákba; arra **biztat**, hogy a médiumok kiterjedt brüsszeli tudósítói hálózata megfelelő lépések (workshopok, újságírók Brüsszelbe való meghívása) révén több szálal kapcsolódjon a helyi szerkesztőségekhez; ebben az összefüggésben **emlékeztet** arra, hogy a helyi és a regionális hatóságoknak megfelelő operatív forrásokra van szükségük a hatékony működéshez;

2.4 **hangsúlyozza**, hogy a saját és a helyi és regionális szinten megválasztott népképviselők hozzájárulásának köszönhetően az Európai Unió megfelelő demokratikus kerettel rendelkezik a polgárokkal folytatandó párbeszéd újrafelvételéhez, az európai polgári tudat fejlesztéséhez és a közösségi fellépésnek a polgárközeliség jegyében való átalakításához; **emlékeztet** arra, hogy a helyi és a regionális sajtó alapvető közvetítő eszközt jelent a polgárokkal való kommunikációban;

2.5 **sajnálattal jegyzi meg**, hogy a fehér könyv javaslatai csupán marginális szerepet szánnak neki, kész azonban vállalni ösztönzői és koordinátori feladatát a helyi és regionális hatóságokra, valamint a helyi és a regionális sajtóra vonatkozóan,

következésképp a többi intézménnyel való együttműködés keretében is aktív módon hozzájárulni az elmélkedés ezen időszakának tevékenységeihez; ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy növelni kell a rendelkezésre álló költségvetési forrásokat, és biztosítani kell számára a megújult tájékoztatási és kommunikációs politikában való közreműködéshez szükséges pénzeszközöket;

2.6 **üdvözli** ebben az összefüggésben az Európai Bizottság megfelelő szervezeti egységeivel folytatott tárgyalások megkezdését, melyek arra irányulnak, hogy az RB és az Európai Bizottság közötti, 2005 novemberében megújított, az információs és kommunikációs politika terén kötött együttműködési megállapodást kiegészítsék;

2.7 hozzá **kíván** járulni a kommunikációról szóló európai charta vagy magatartási kódex létrehozásához, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy határozza meg pontosabban e dokumentum koncepcióját, célkitűzéseit és hozzáadott értékét;

2.8 **véleménye szerint** elengedhetetlen a kommunikációs politika és az aktív polgárság összekapcsolása, mégpedig olyan tevékenységeken keresztül, amelyek közérdeklődésre számot tartó eseményeket, a tájékoztatást szolgáló tanulmányokat és eszközöket, a párbeszédre és a reflexióra irányuló platformokat támogatnak. Mindezen tevékenységek során – függetlenül az államhatároktól – a lehető legnagyobb közönséget kell megszólítani, és olyan témákra összpontosítani, amelyek közel állnak a polgárokhoz, úgymint foglalkoztatás, város- és vidékfejlesztés, biztonság és bevándorlás, környezetvédelem és energia, illetve amelyek esetében az európai cselekvés feltétlen többletértéket jelent. Ezek a témák a helyi és regionális önkormányzatok politikáját is nagy mértékben befolyásolják;

2.9 **megállapítja**, hogy a fehér könyv egyik fő célkitűzése az, hogy az Eurobarométer felmérései révén jobban megismerjük a közvéleményt; javasolja, hogy a közvélemény-kutatások inkább a helyi és a regionális szintre irányuljanak, továbbá, hogy erősebb legyen a kapcsolat az Eurobarométer eszköz, valamint az RB és annak tagjai között; az állami szerveknél működő helyi és regionális szereplők jelentik a legkövetlenebb kapcsolatot a polgárok véleményének megismeréséhez;

2.10 **ösztönzi**, hogy a tantervekbe vegyék fel az európai állampolgári ismeretek tantárgyat, amely bemutatná az európai projektet, annak alapvető értékeit, eredetét, kezdeti célkitűzéseit és a jövőbeli kihívásokat; az iskolai és a felsőoktatási tantervek esetében is ki kell dolgozni a megfelelő tanterveket és pedagógusokat kell kiképezni e tantárgy oktatására;

2.11 európai információs politikát **javasol**, amely független médiaeszközöket bocsát az EU rendelkezésére; különösen kívánatosnak tartja a regionális hírügynökségeken belül olyan eszközök kifejlesztését, amelyek az Európáról szóló tájékoztatást szolgálják, valamint kommunikációs képzési programok szervezését a köztisztviselők számára, továbbá azt, hogy az EBS audiovizuális eszközökből valódi európai hírügynökséggé váljon;

2.12 **javasolja**, hogy a kisebb nem kormányzati szervezetek támogatására hozzanak létre egyszerű, decentralizált finanszírozási lehetőségeket azzal a céllal, hogy segítsék a közvetlenül a polgárokat megcélzó uniós tájékoztatási tevékenységüket – például vitafórumok, tanfolyamok, brüsszeli látogatások szervezését vagy az adott régió igényeire szabott prospektusok kiadását;

2.13 **javasolja**, hogy e tájékoztató tevékenységet a regionális és a helyi intézmények végezzék; **kíváncosnak tartja**, hogy az

egyéb európai intézmények állandó jelleggel működjenek együtt a Régiók Bizottságával, és közösen dolgozzák ki a kommunikációs és tájékoztatási terveket;

2.14 **kéri**, hogy végül az Unióról szóló információ és tájékoztatás szolgáljon olyan értelmezési keretként, amelyet a helyi, regionális és nemzeti szervezeteknek, testületeknek és intézményeknek, valamint a kommunikációs eszközöknek is követniük kell annak érdekében, hogy helyes és teljes körű tájékoztatást nyújthassanak az embereknek.

Brüsszel, 2006. június 15.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Michel DELEBARRE
